

מפ"ק –
אגף תכנון

תכנית אב נופית לרצועת המוביל הארצי

רמות מנשה – ראש העין

שלב א' – סקר, ניתוח והערכה

מרץ 2012

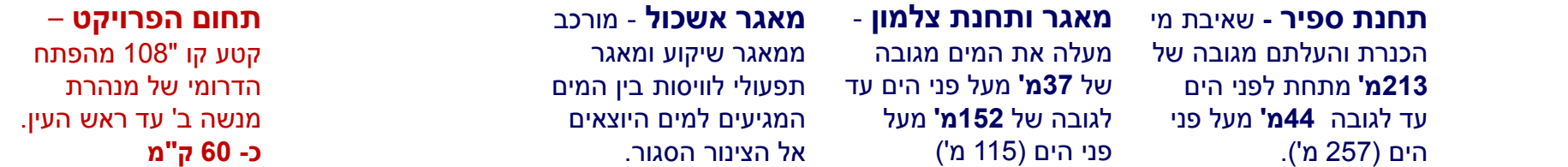

5	המוביל הארצי ורצועת המוביל – רקע כללי	א	
8	חזון ומטרת העבודה	ב	
12	הקמת המוביל הארצי	ג	
19	מיפוי כללי וסקירת תוואי רצועת המוביל מרמות מנשה עד ראש העין	ד	
41	מפות הסקר	ה	
61	סקירת תכניות שבילי אופניים לאורך רצועת המוביל	ו	
71	ניתוח SWOT	ז	
89	הערכת ערכיות	ח	
103	סיכום והמלצות	ט	

- מוביל המים הארצי הוא העורק הראשי של מפעל המים הארצי.
- מתחיל מהכנרת ומסתיים במקורות הירקון ליד ראש העין. (מראש העין מועברים מי המוביל דרומה בצינורות של מפעל ירקון – נגב.
- אורכו כ- 130 ק"מ.
- בדרכו, משתלבים במוביל מפעלי מים אזוריים.
- משמש לוויסות אספקת המים בארץ.

"רצועת המוביל" – "שמורת המוביל":

- שטח קרקע ברוחב **50 מ'** תחתיו עובר קו המוביל הארצי.
- בתחומה חל איסור חפירה, נטיעה ובניה
- תפקידה להגן על מי המוביל הארצי מפני זיהום ולאפשר תחזוקה שוטפת ונגישות לצורך תיקון תקלות.

ההגנה על המוביל הארצי מעוגנת ב**"חוק-המים"** הקובע כי תוקף מפעל מים, שתוכניתו אושרה ע"י שר החקלאות, עולה על תוקפן של תוכניות מיתאר, שאושרו על בסיס "חוק התיכנון והבניה".

לפי החוק מוסמך נציב המים לסלק או להרוס בניינים ומתקנים שהוקמו, או מטעים שנטעו ללא היתר בתחום הרצועה.

- בעקבות לחצי הפיתוח הנוגסים ופוגעים ברציפותם של השטחים הפתוחים, שטח רצועת המוביל הופך **ערכי ואטרקטיבי ביותר**.
- הרחבת ההתייחסות לרצועה מהתבוננות מכוונת **תשתית** בלבד לראיית התוואי כמרחב **נופי – סביבתי תרבותי ונופשי**.
- פרויקט '**נעים על המוביל**' – יהווה **עורק של חיים** גם על פני הקרקע ויתן מענה ל**צימאון** הגובר לשטחים פתוחים לפנאי ונופש, לצד אספקת המים.

- הכנת תכנית – אב לרצועת המוביל מרמות מנשה עד ראש העין
- אורך: כ- 60 ק"מ
- שטח: כ- 3000 דונם
- מסמך הנחיות לפיתוח רצועת המוביל **כמרחב פנאי ונופש** מתוך תפיסה נופית סביבתית תרבותית כוללת והתייחסות למאפיינים המקומיים היחודיים.

באדיבות הארכיון לתיעוד ולשימור מורשת מקורות

- כבר בעשור הראשון להקמת המדינה הסתבר שבשל קצב הפיתוח המהיר לא יוכלו מפעליה האזוריים של מקורות ומפעל 'ירקון-נגב' לספק את תצרוכת המים הדרושה.

- בשנת 1950 הוקמה הועדה לתכנון המוביל הארצי.

- המטרה שהוגדרה - הובלת מים **לחקלאות** למרכז ולנגב (רק בשנת 1962 הוחלט שהמוביל הארצי ישמש גם להובלת מי שתייה).

- בשנת 1956 התקבלה החלטה ע"י ממשלת ישראל להקים את מוביל המים הארצי.

- בנייתו הושלמה ב-10 ביוני 1964

ה
ב
י
צ
ו
עס
י
כ
ו
ם

נכון, כי מה שהועמד בפנינו בביצוע המוביל — לא היה ממש כדוגמתו וכממדיו קודם לכן. אף על פי כן אין לומר, שנישנו לביצוע זה ללא כויר נסיון קודמים — מהם גדולים למדי, וגדולים מאוד בשעתם.

ראשית, קיבלנו „הרצה“ רצינית במפעל הירקון, על שני קוויו — הן מבחינה הנדסית והן מבחינה ביועית. עצם העבודה במפעל ירקון נב הוציאה אותנו מן השיגרה של צינורות פלדה ואסבסט קטנים ואביזורים המתאימים.

„הרצה“ חשובה נוספת היו קווי הדלק, אותם הנחנו בתנאי מדבר קשים ביותר, במהירות וביעילות. זו היתה עבודה ששוב חרגה בהחלט מן השיגרה ושאיננה אותנו להחזיק אנשים רבים הרחק מבתיהם, במחנות ניידים. הפעלנו בהזדמנות זו ציוד כבד ביותר ובממדים שלא היו מקובלים עד אז בארץ, תוך התגברות על מרחקים ועל דוחק בזמן. במפעלים אלה אף אירגנו, הכשרנו וחינכנו צוות בעלי מקצוע, שלאחר מכן היוו גרעינים טובים של מנהלי עבודה במוביל.

כמובן, שגם בפיתוח המפעלים האזוריים של „מקורות“ הלך והצטבר נסיון יותר ויותר משנה לשנה.

כל אלה היו לנו „רכוש“ הנסיון, שהבאנו עמנו לביצוע המוביל הארצי. נקודה אחת מרכזית הצמיחה בלבנו חששות רציניים: לוח הזמנים. מראש הכניסנו ל„מיטת סדם“ של שלוש וחצי שנים. אכן, היו לנו היסוסים מרובים, אם אומנם נוכל לרוץ כך עם הזמן ולא ניפול בדרך. היום אנו מסוגלים לומר, ולא בלי טפיחה עצמית קלה על השכם: גם בזאת עמדנו!

כדי להפיק מלוא התועלת והיעילות, חולקה העבודה בין מנגנוני הביצוע של „מקורות“: מחוזות הביצוע, ציוד מכני כבד, ש.ח.מ. ועוד. כל יחידות הביצוע וחברות הבת היו שותפות במשימה הענקית.

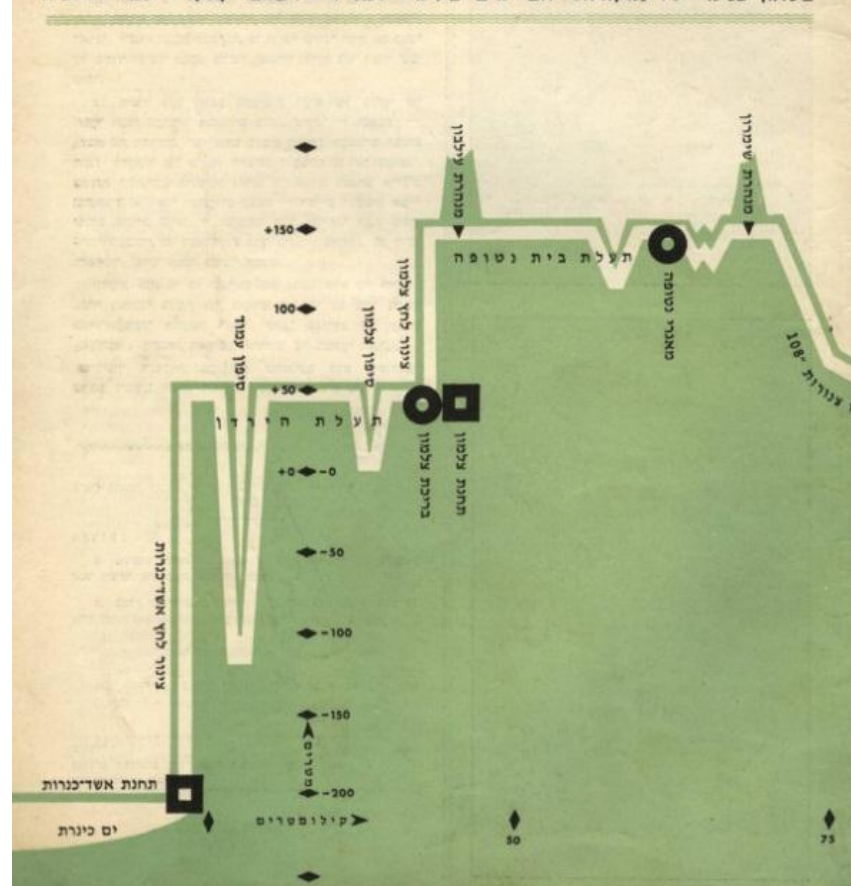
למעשה, המיוחד בעבודות המוביל הארצי והשונה בהן לגבי מפעלי בניה אחרים, היו יחידות העבודה הגדולות והכבדות, שחרגו מכל שהיה מקובל עד אז בבניה. מיזר עבודה על קו שמתמשך לאורך 130 ק"מ והכולל בתוכו יותר מעשרים סוגי עבודות שונים, כמו: תעלות, מנהרות, אגמים, צינורות בטון, צינורות פלדה, תחנות שאיבה וכי' וכי' — ותיאום מלא ויעיל בין כל אלה, — אין זו משימה פשוטה לביצוע בארצנו ובתנאיה.

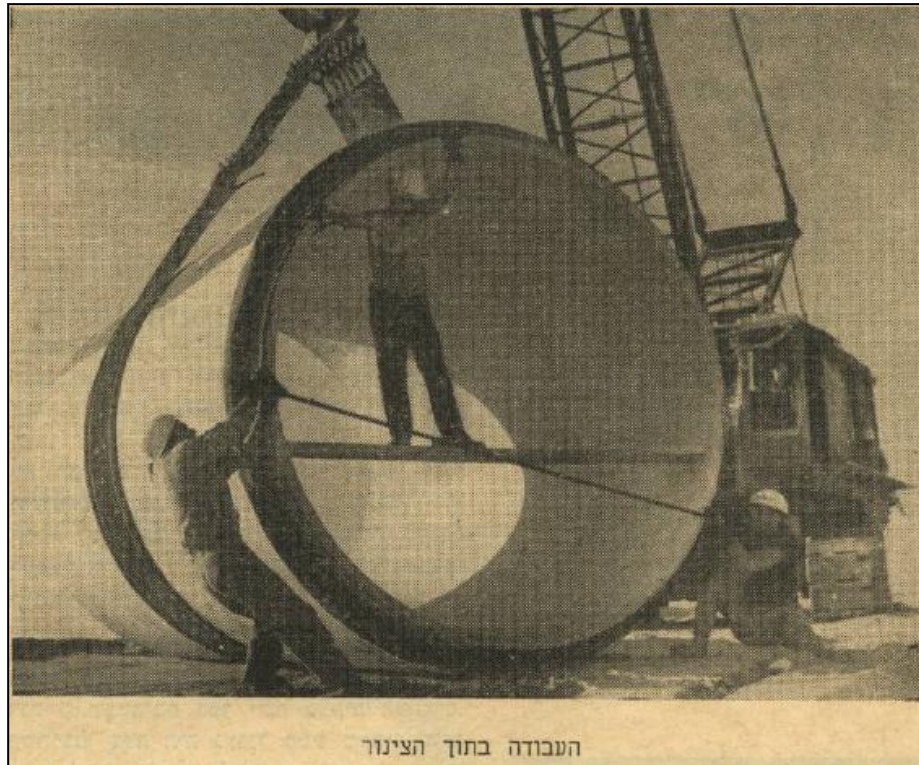
כל צינור וצינור בן שלושים טון — למשל — היה, לפחות בתחילה, מנומן בפני עצמו. האני שים היו צריכים להתרגל לעצם העיון של טיפול במין „מפלצת“ כזאת: או ניסול לדוגמה את חציבות של סימון עמוד בתחילת גמורה, זקופה; או המנהרות עם סוגי הקרקע השונים שלהן, הבעיות עצמחן מרגע לרגע, וכל השאר — כל רגע ורגע מן העבודה היווה „היסטוריה“ מלאה, שכמובן קשה מאוד לספר בפירוט, כיום.

10

מקורות

בטאון פנימי של „מקורות“ חב' מים בע"מ • שנה ד' • דצמבר 1964 • טבת תשכ"ה

העבודה בתוך הצינור

דוד אבו-קסיס

סניח ראשי

רק בן 17 היה דוד אבו-קסיס, בעלותו ארצה (מזפון אפריקה – כמובן). הוא הובא אז למעברת אנרובנק. עבודה רבה לא היתה שם, ומשום כך, לא הוסם הריכוז ההתגייס לעבא, עוד בטרם הגיע המועד.

בהסתחררו, הגיע לכפר הסידים, מקום מגורי דוד, ושם (באמצעות ליסכת העבודה) קיבל עבודה ב"מקורות". בתחילה עבד בקו 48, אחר כך במפעל כנרת-בית שאן, ומיסם, לפי בקשתו, הועבר ל"108".

כמובן שאז עוד לא היה לו מושג איך "אוכלים" את ה"108", למרות שעסק בצינורות וידע להניחם. אך מה ענין שמיטה (ה"48") – להר"סיני (ה"108").

כשהועבר לעבודה, למפעל הנחת ה"108", נשלח תחילה למקום הנחה באותה שעה, במאור, ולא חלף לו. הוא טוען, שאשמים בכך מספר עובדים במקום, שמתוך קנאה לא אישירו לו ללמוד היטב את העבודה.

אולם הוא לא נסוג. המשיך בעקשנות ללמוד את העבודה, למרות המכשולים שהונחו בדרכו כדבריו.

יומי בא לו, כשאחד המנהלים לא הופיע באחד הימים לעבודה, ואז – כפי המסופר על זמירות שהסכו לסימיונות באופיה – לקח הוא את ההנהגה לידי, במקום אותו עובד שנעדר, והוכיח עצמו כי למד את הענין כהלכה.

אומר אבו-קסיס: העלאתי, והוכחתי עצמי, בלימוד העבודה המסובכת הזאת במסך זמן קצר, מפני שבנינו לחברים אחרים לעבודה, שהתחילו יחד אתי ואפילו לפני, לא התחשבו את פנים לעבודה כלרע הכרחי, ולא חיכיתי בקוצר רוח מרגע שהנפתי לשדה לשעת גמר עבודת היום הריצה הכיתה, אלא נחתי היו נתונים לשעת גמר עבודת היום הריצה הכיתה, אלא נחתי כל תשובת ליבי לעבודה, להבין ולהפוס את מהלכה, כהלכה. הייתי מדי יום ביום נתון במתח רב בגלל זה, אך מלא ענין ולא הרגשתי צורך מדי מדי להוסיף להסתכל, לראות וללמוד. אפילו ארוחותי נבלעו על רגל אחת, והאת כדי שישאר לי יותר זמן ללימוד ולהתמחות. הייתי, כמשי, תאב דעת בקשר ל"108", והעבודה סחפה אותי איתה מבלי שארגיש ביום העבודה החולף, במהירות. רק כשיום כך, הגעתי להיות אחד מהמנהלים הראשיים, לאחראי לך.

אבו-קסיס כשהיה רגע ומכשיר:

אני נזכר, איך פגע, כשהייתי בתוך צינור תלוי במנוף שהורידו לתוך התעלה, והנה לפתע, ניתק הכבל והצינור נפל. למולי יצאתי שלם מהעסק, אם כי הצינור נסדק ונפסל להנחה. ופעם, השאירני לבד, אחד המנהלים האחראים, תוך כדי הנחת צינור בקטע קשה מאוד והסתכל לו, לאן שהוא, ונעלם. היה נדמה לי כי הוא עשה זאת בכונתו כדי לבחון אותי. לא נבולתי, התאמצתי להשלים את הנחת הצינור, ובכעדי שקוע בתוך העבודה, חזר לפתע המנהל הראשי והתל צועק עלי ומבה אותי בסני העובדים, שאני יודע מה שאני עושה. נעלבתי קשות והתביישתי גורא, לא יכולתי להמשיך יותר לעבוד עם אדם זה, ובקשתי ממנהל העבודה לאפשר לי לעבוד באופן עצמאי, או להעבירני בכלל.

מנהל העבודה הבין לרווח, ואישר לי להיות האחראי לעבודה החילונית להיות סניח עצמאי, והוכחתי עצמי בקטעים הקשים ביותר.

מסכם אבו-קסיס: הגעתי לחישים שלי, והפכתי להיות למנהל ראשי, במהירות כה גדולה, רק מפני שרציתי מאוד ללמוד את העבודה, והתקשתי את כל מאמציי בכך, וכאן עלי לציון שבנינו למנהל חברים לעבודה שקינצו בי, ואולי, בסתר, גם התגללו לי, הנה מנהלי העבודה והמנהלים הכירו ביכולתי ועודדו, ועשו כל שבאפשרותם לקדםני בעבודה, ואני שבע רצון מאוד, ולא אפריז אם אומר, כי בדיוק באותה מידה שאני גאה בשלושת יוצאי חלצי, בני ה"6 ו"4, שלהם אני מקדיש את מיטב זמני הפנוי, כך אני גאה בעשרות הקים של ה"108", מעשי ידי.

חכם של ה"108" לכל חילוף השין

מקורות, מחוז הקישון 1960

החגה :

צניח בטון מאלץ מכש 108"

איק: 5.00 ג'

קטר חיצוני: 3.25 ג'

קטר פנימי: 2.72 ג'

משקל: 25-32 טון

מחיר: 3150 ז"ל

הילצב :

גובה מאלץ: 1.70 ג'

משקל: 70 ק"ג

מחיר: - מי ישראלי

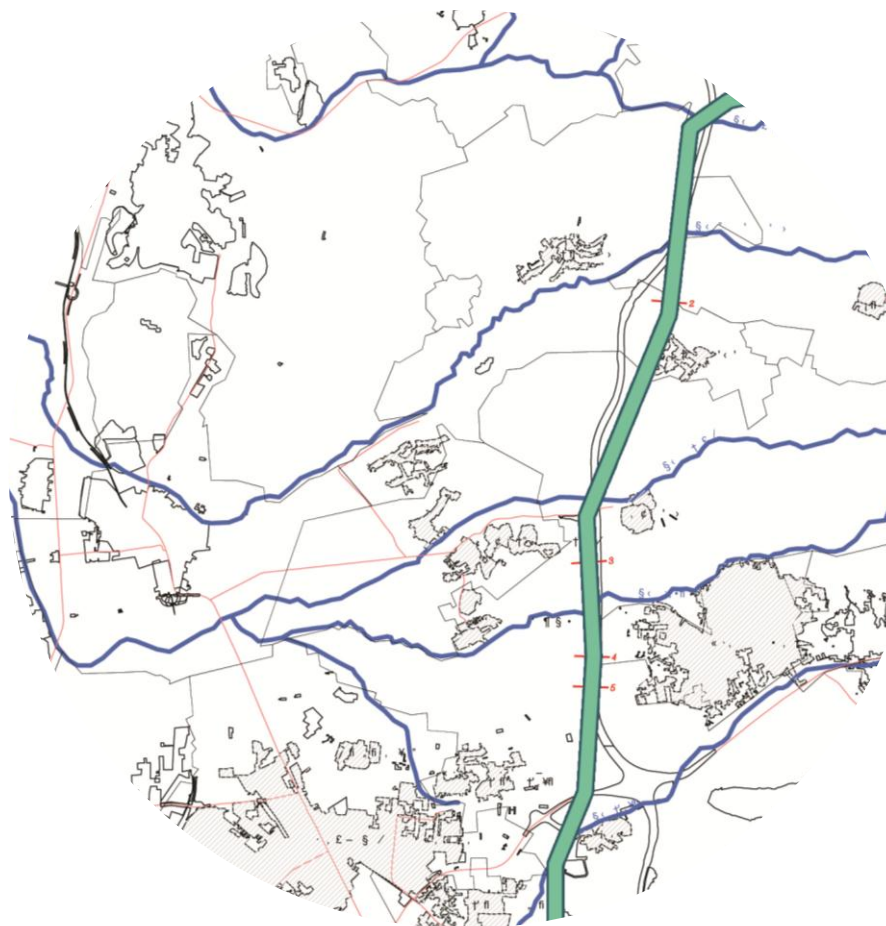
הנחה

מאגיד המבדוק, קלה סעיף זה אוקר מחמשה להבטיח
של כחל, אוטומט הקבוצה. נראה היה לנו, שאם מאגיד
משפחת רבין והנה את הברז "פניסה", - אלו ומה פקד
הקטן, - מאתן והלאה.

מסן הובד הפתחת, - היה אפשרי. אף "עצות"
לא היה את פקד. הנסין המאגיד נפשה לפי הפקד ומה החלטת
Lock joint האמריקאי. דוחה זה אף ספק את
הגולת העליונה אשר המאגיד מוכן המאגיד את הברז מן הקרקע.
פקד זה, - ואחר שהיה למאגיד, יש להכניס את קצבו למאג
הברז הקובץ, אשר כדור מלח (חלבי גרד-טקד).
לכן נחלף כח אפקי של 6 טון לול. דמונס Lock יצר של
המאגיד כאן המאגיד אשר יספק להדור את הנח האפקי המגול
ע"י הסכין למחזור.

כדור הנסולת המאגיד המגול: - המגול העליון.

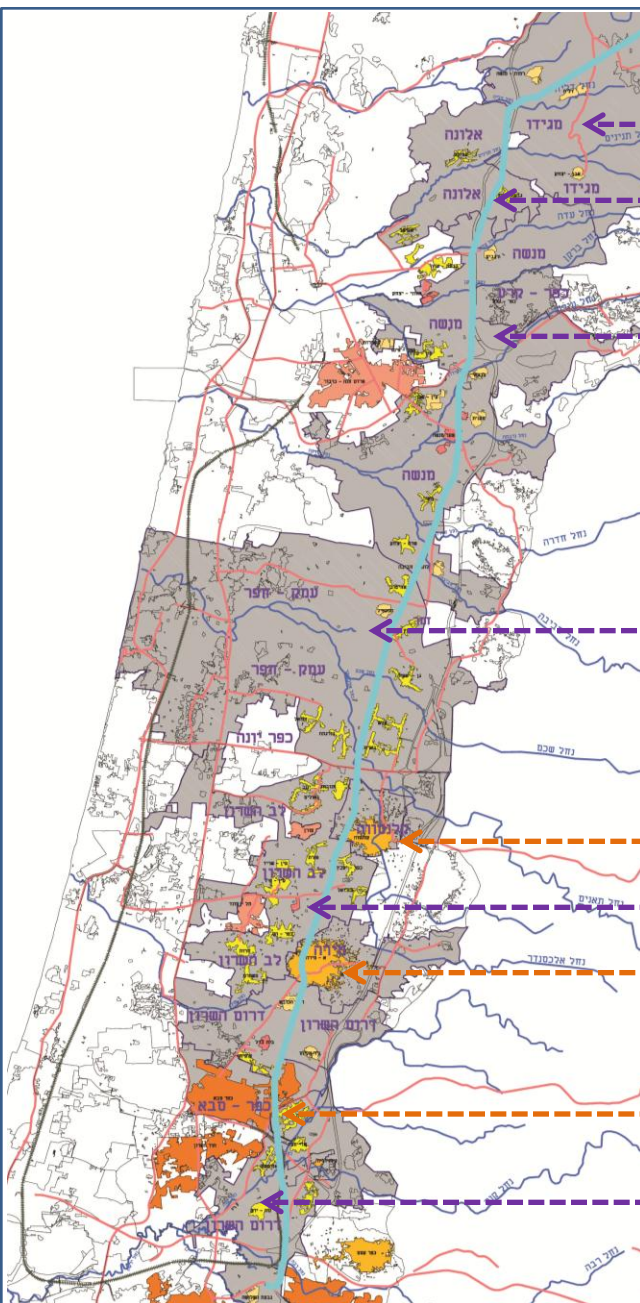
מאגיד מאגיד, הוא חלולת מדי וטאט את המאגיד הברז - סכסון - נדעל לעומ, ארמו לעבדנה של מפעלי המאגיד,
אבל מאגיד מכך מאגיד קבד המאגיד. בזה הקובדן למאגיד מאגיד מאגיד מאגיד מאגיד מאגיד מאגיד מאגיד מאגיד
אם הנלואה המאגיד. מאגיד - מאגיד סכין המאגיד המאגיד המאגיד המאגיד המאגיד המאגיד המאגיד המאגיד

רצועת המוביל (רמות מנשה – ראש העין)
חוצה ב-9 רשויות:

6 מועצות אזוריות

3 עיריות

● מגידו

● אלונה

● מנשה

● עמק חפר

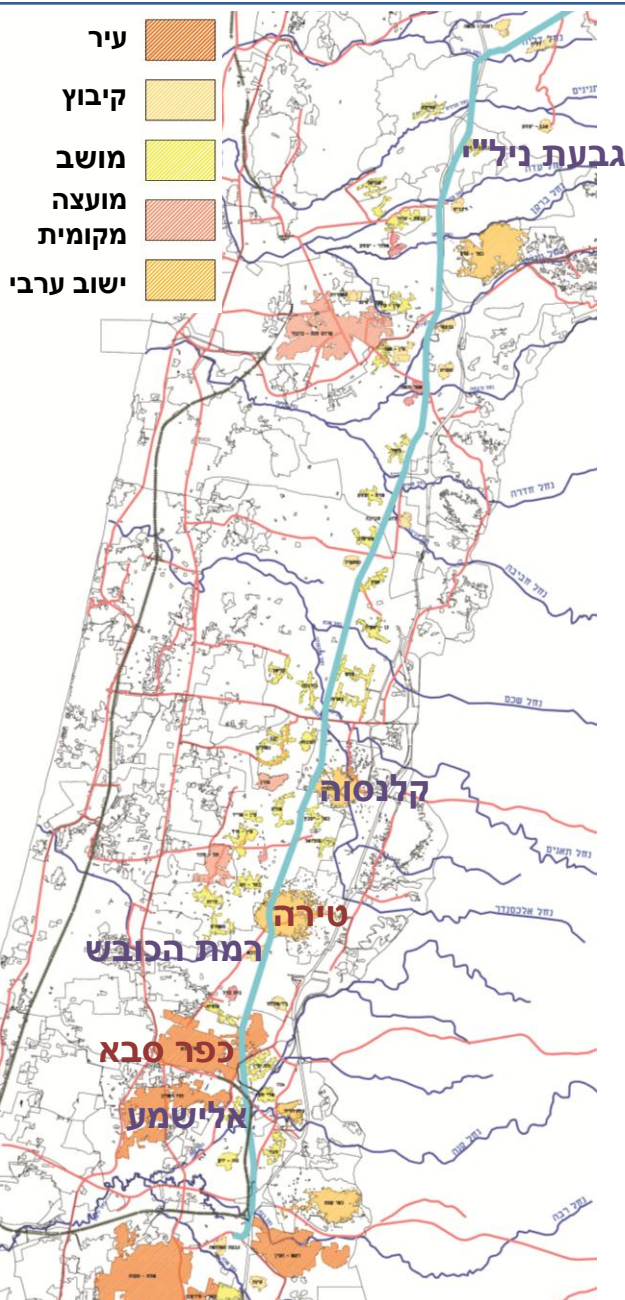
● קלנסווה

● לב השרון

● טירה

● כפר סבא

● דרום השרון

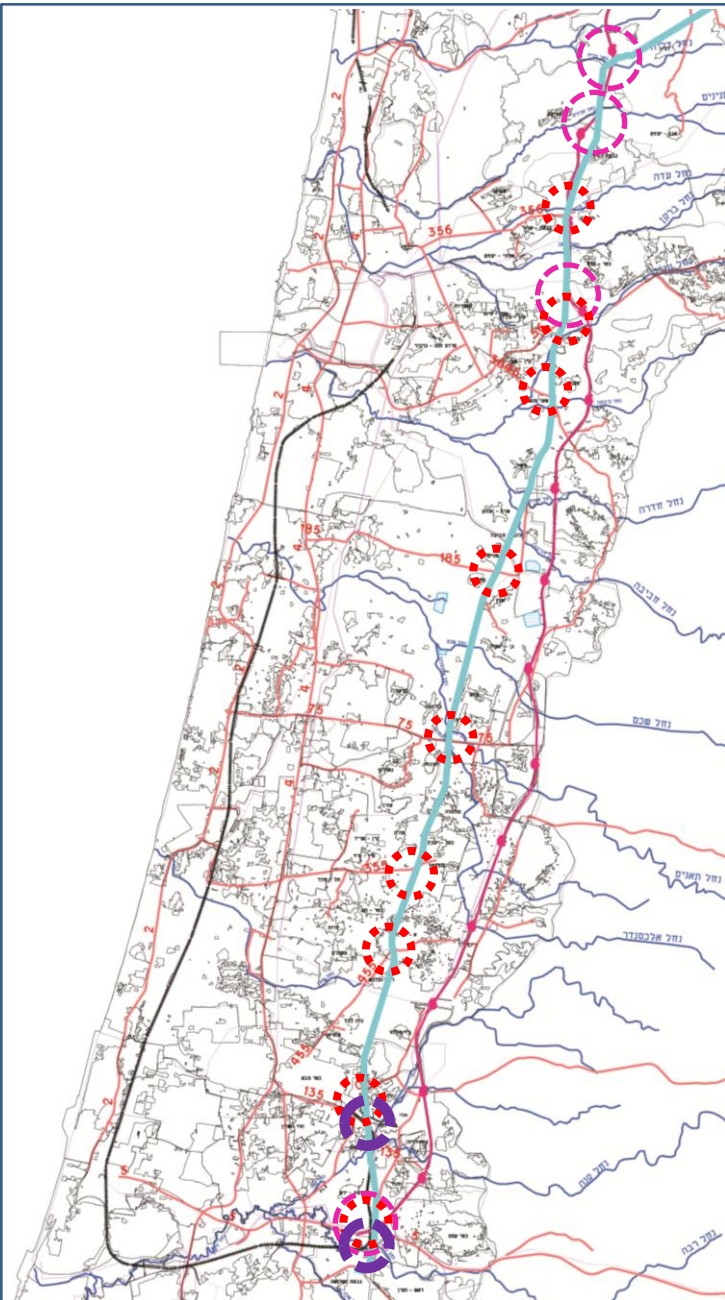
רצועת המוביל (רמות מנשה –ראש העין) חוצה בתוך ולצד
מגוון ישובים הן מבחינת סוג ההתיישבות והן מבחינת
האוכלוסיה

ערים שהרצועה חוצה בתחומן:

טירה וכפר סבא

ישובים שהרצועה משיקה להם:

גבעת ניל"י, קלנסווה, רמת הכובש, אלישמע

הצטלבות עם כביש 6
הצטלבות עם כביש רוחב
הצטלבות עם רכבת

כביש ראשי ומספרו

185

קו מתח גבוה

רצועת המוביל

נחלים

מסילת רכבת

הצטלבות עם נחלים

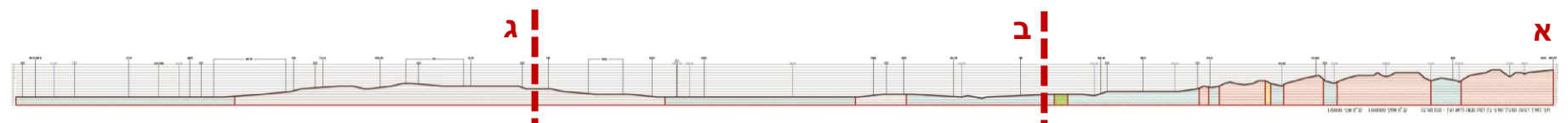
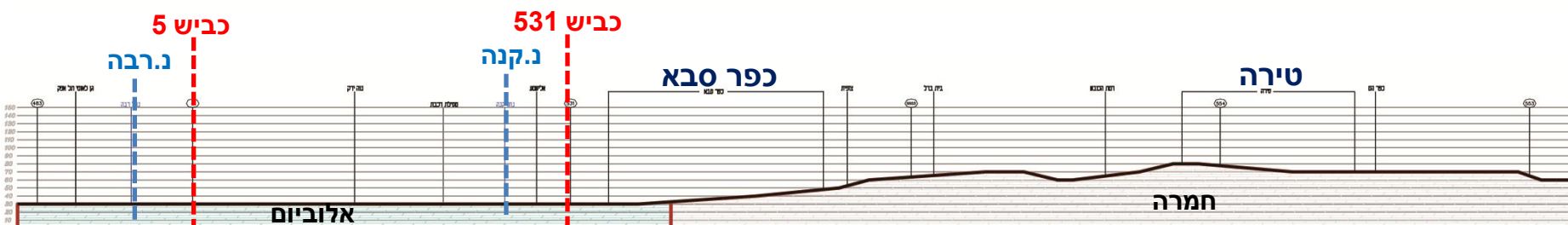
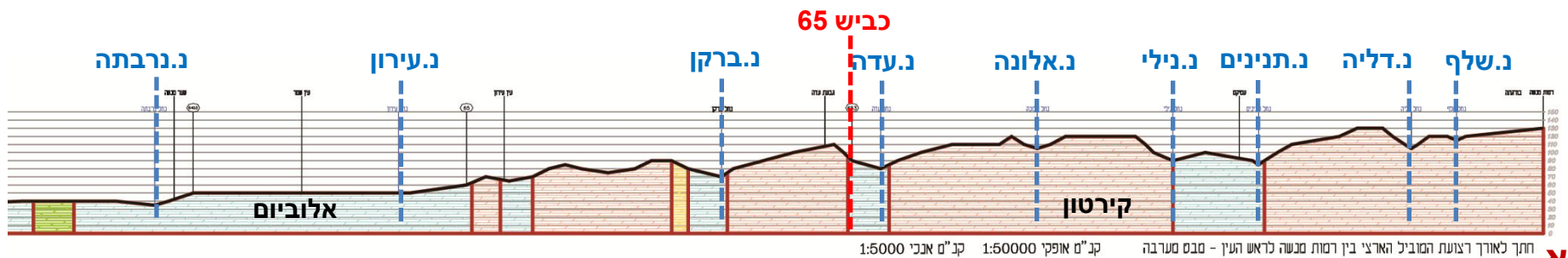
נחל דליה

נחל אלכסנדר

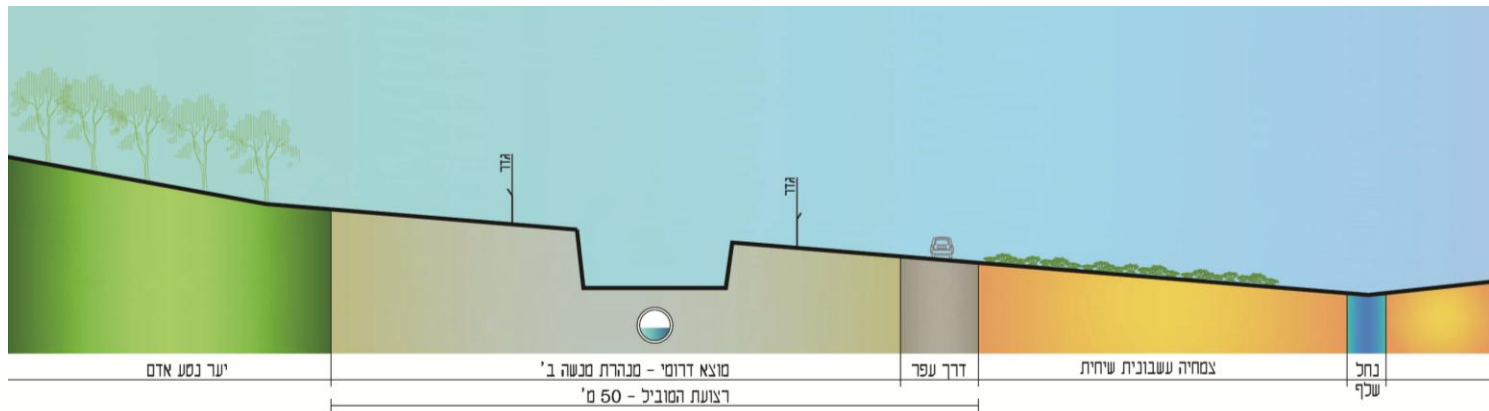

נחל קנה

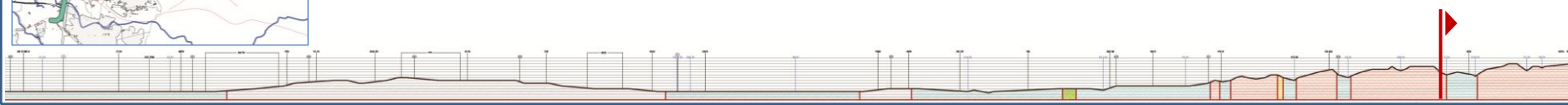

מנהרת מנשה ב' – מוצא דרומי

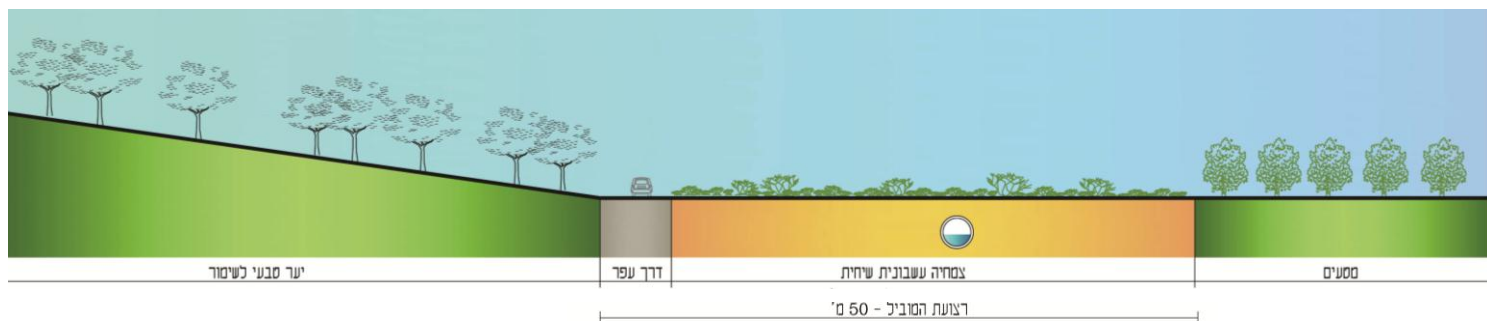

רמות מנשה – מצפון לגבעת נילי

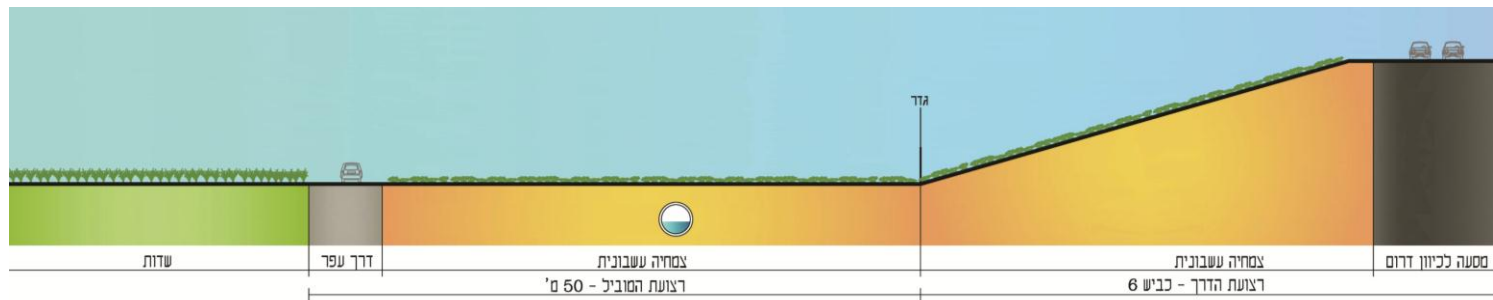
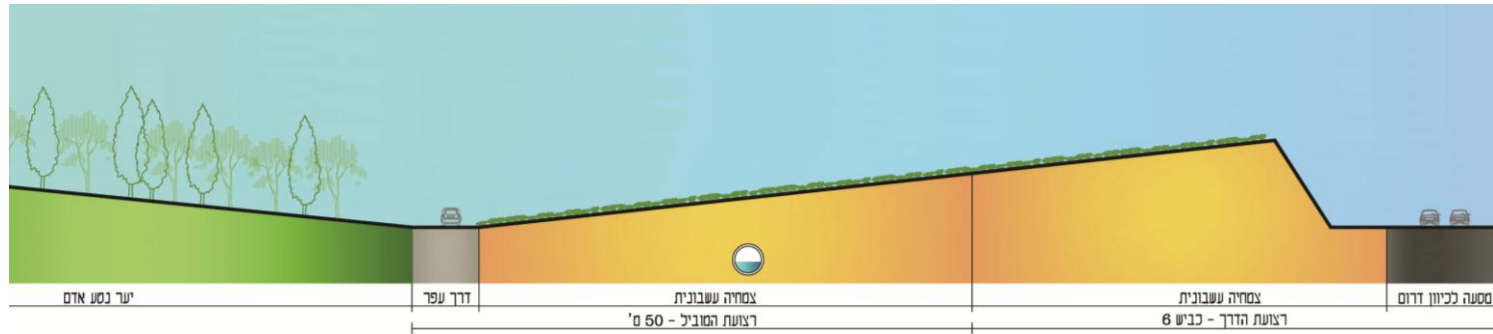

רמות מנשה – מדרום לרגבים

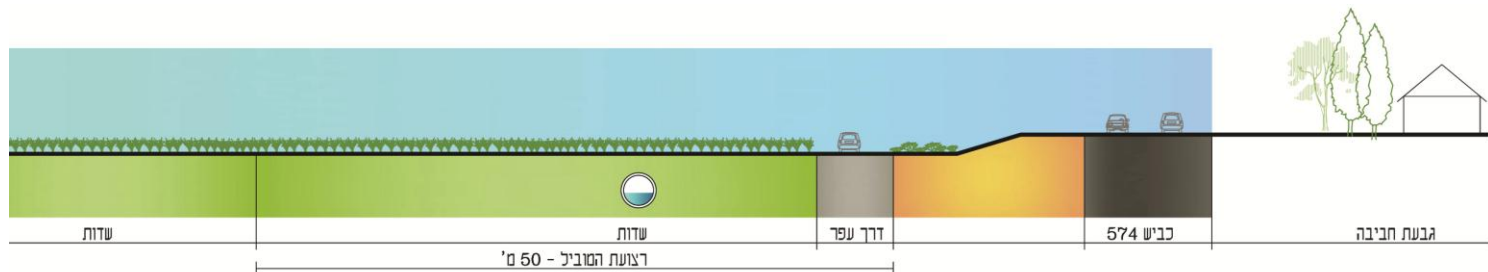

רמות מנשה – מצפון לצומת משמר הגבול

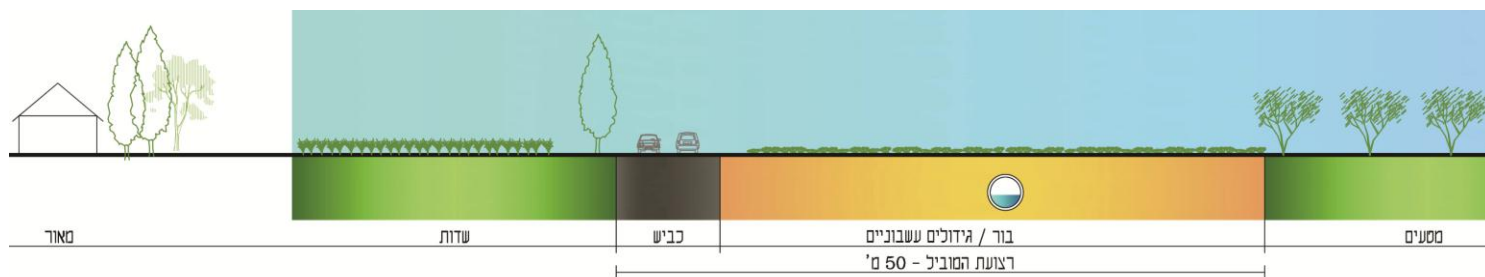

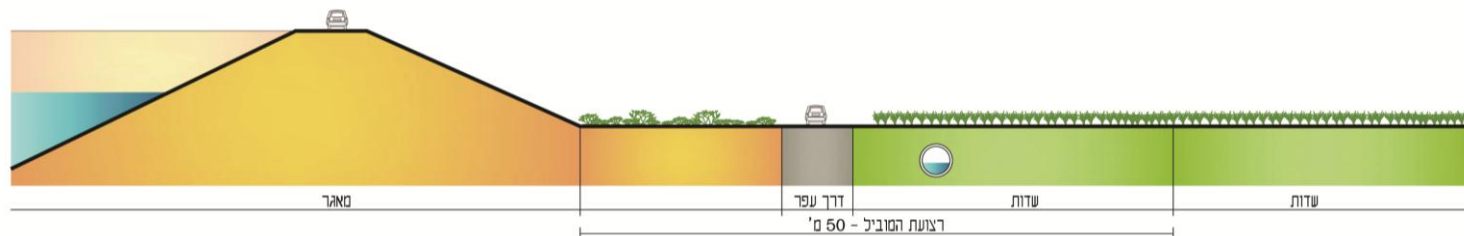
אזור נחל עירון – בין צומת משמר הגבול לשער מנשה

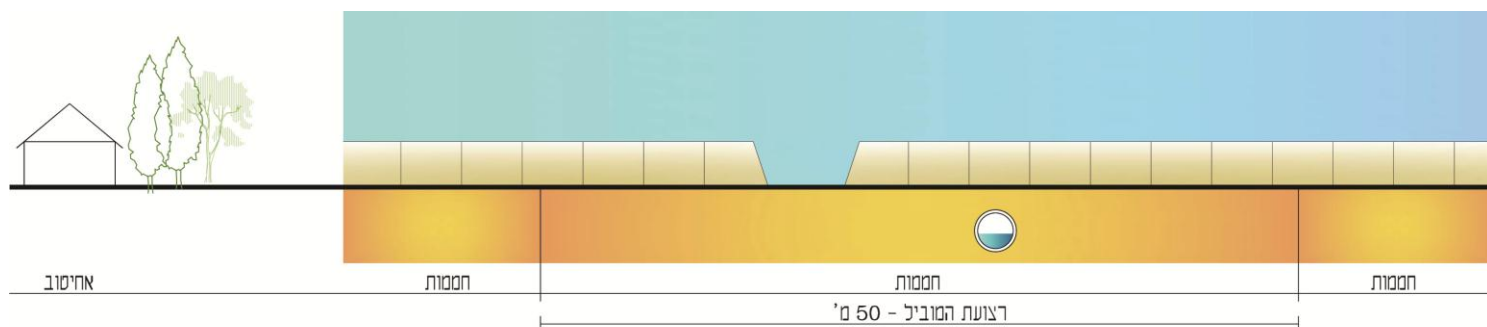

רצועת המוביל ממזרח לשוב מאור

רצועת המוביל מצפון לשדה יצחק

רצועת המוביל בתחום חממות אחיטוב

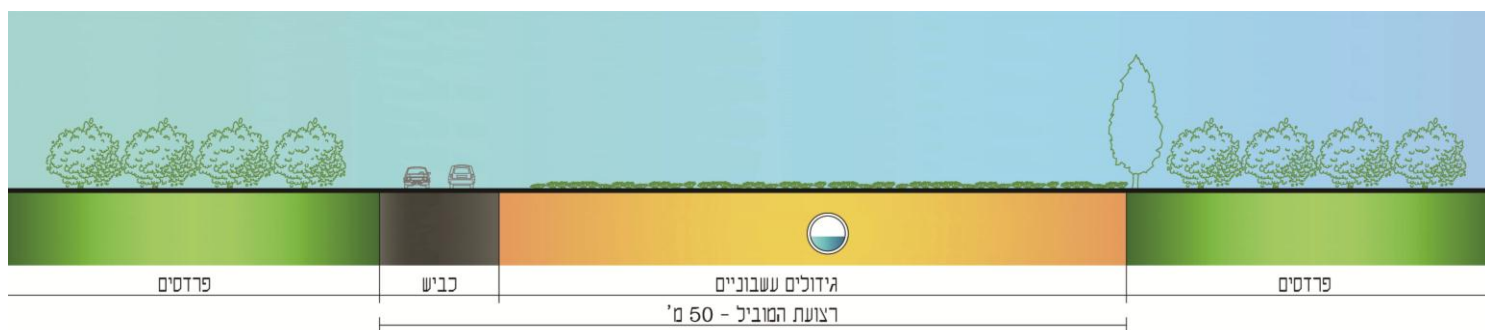

המעפיל

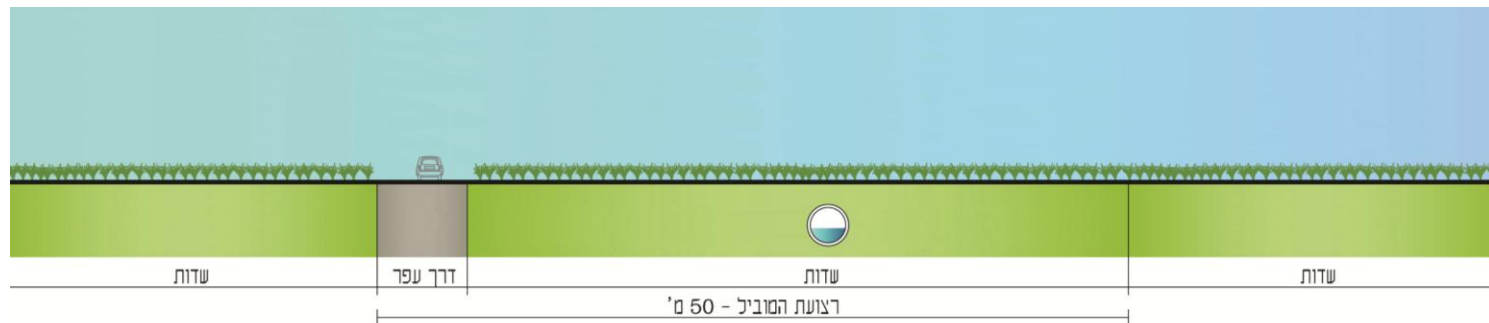

צפון מזרח עמק חפר

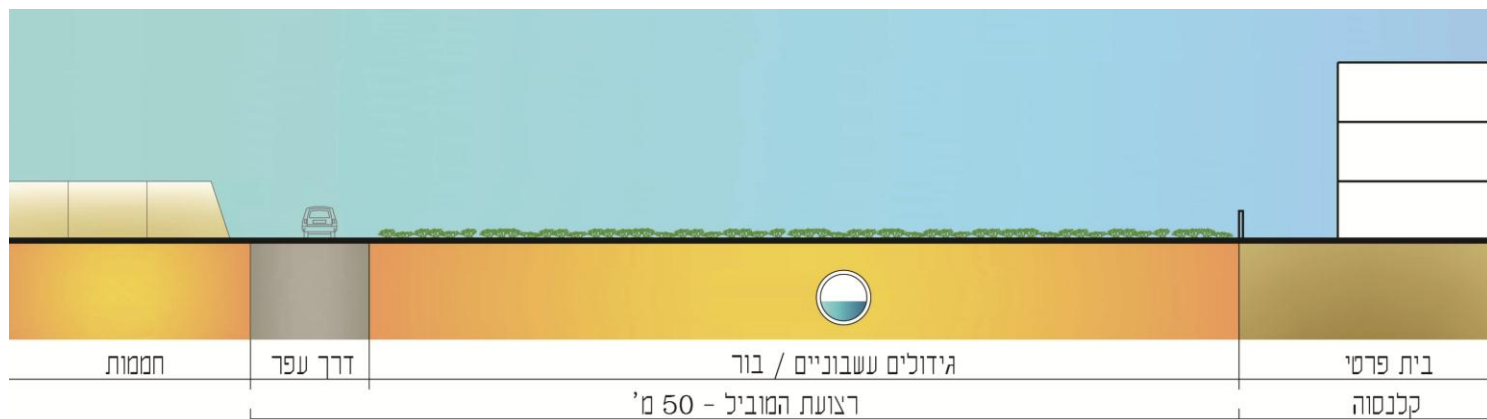

שדות עמק חפר

רצועת המוביל ממערב לבתי העיר קלנסווה

רצועת המוביל בתחום העיר טירה

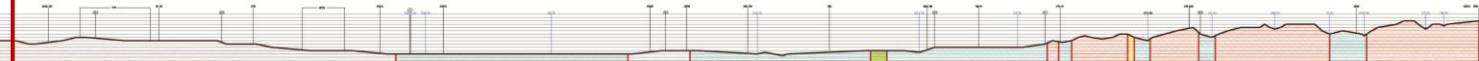
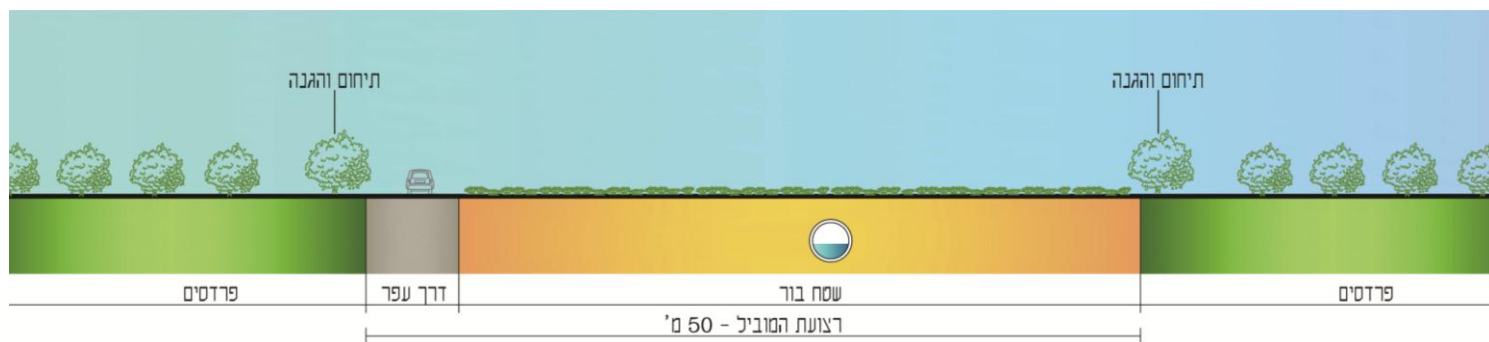

רצועת המוביל בין מטעים מדרום לטירה

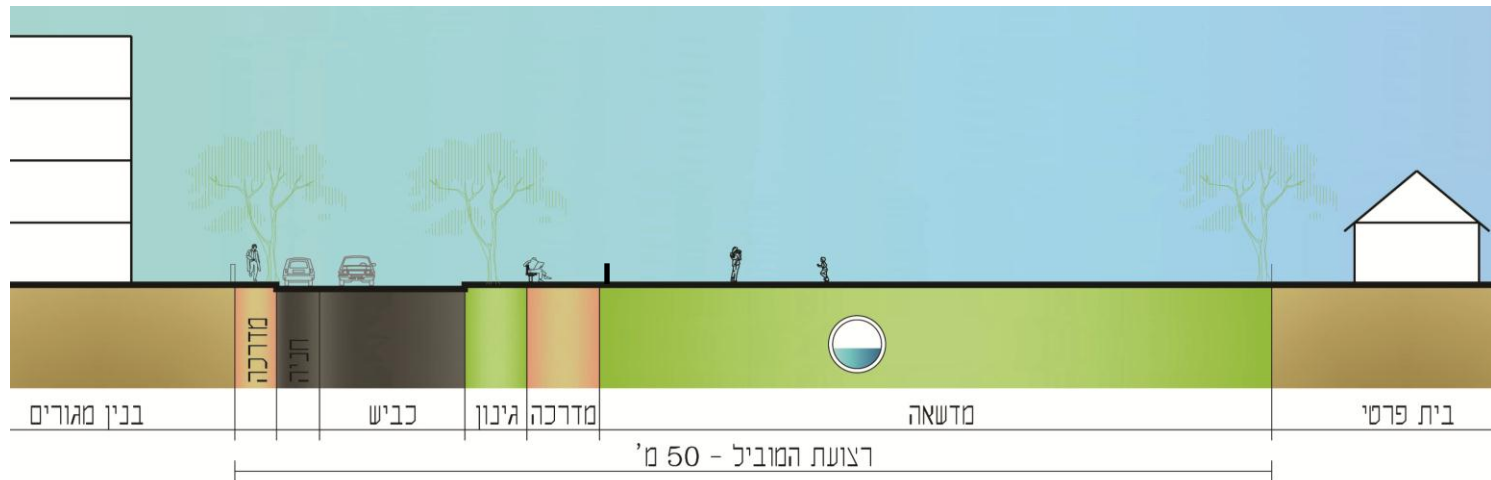

רצועת המוביל בין פרדסים מדרום לרמת הכובש

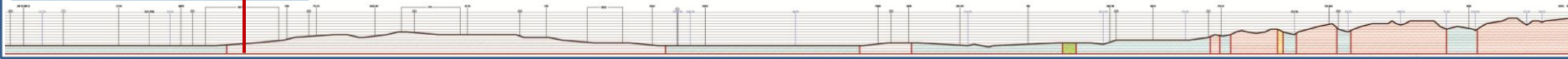
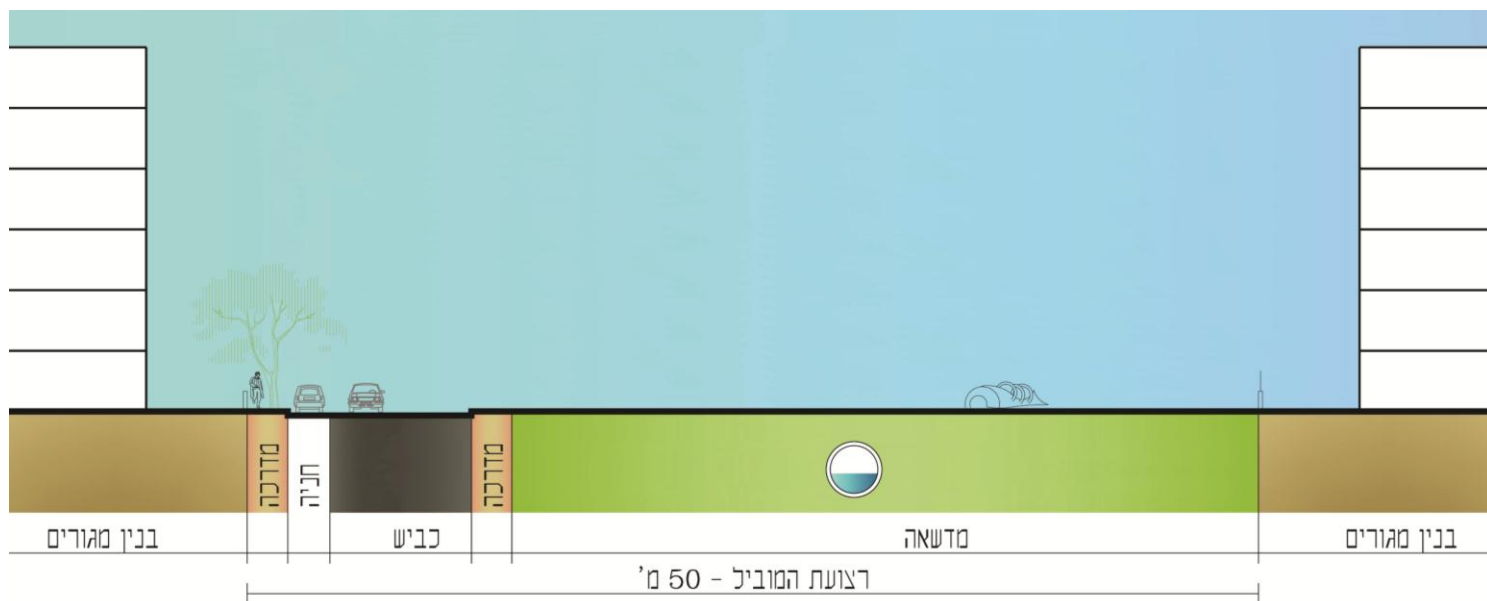

רצועת המוביל בתחום העיר כפר סבא – אזור מגורים

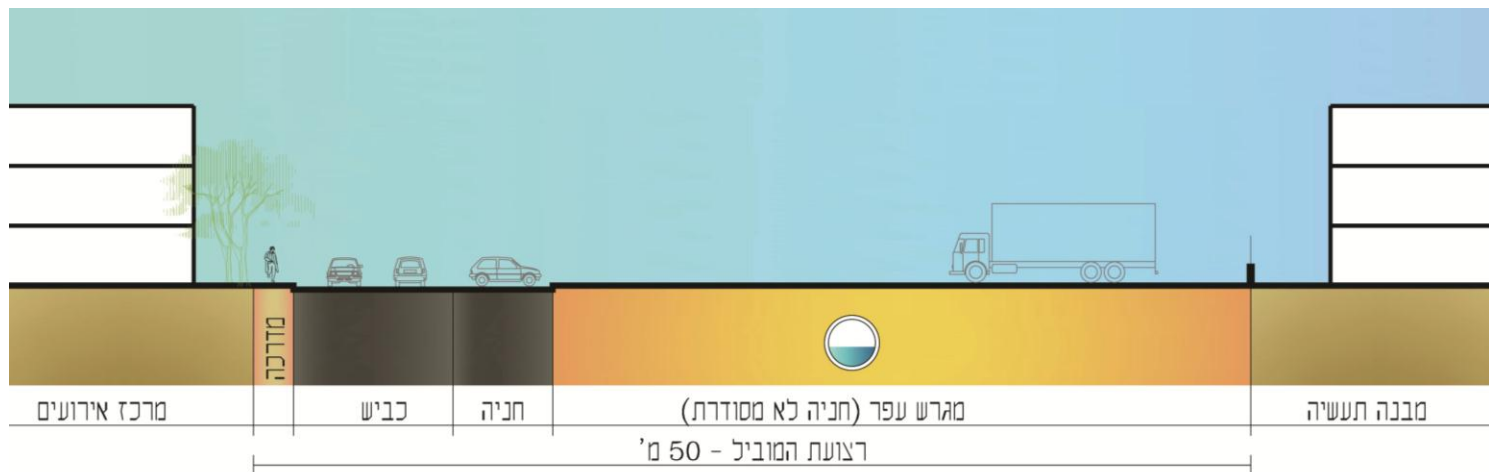

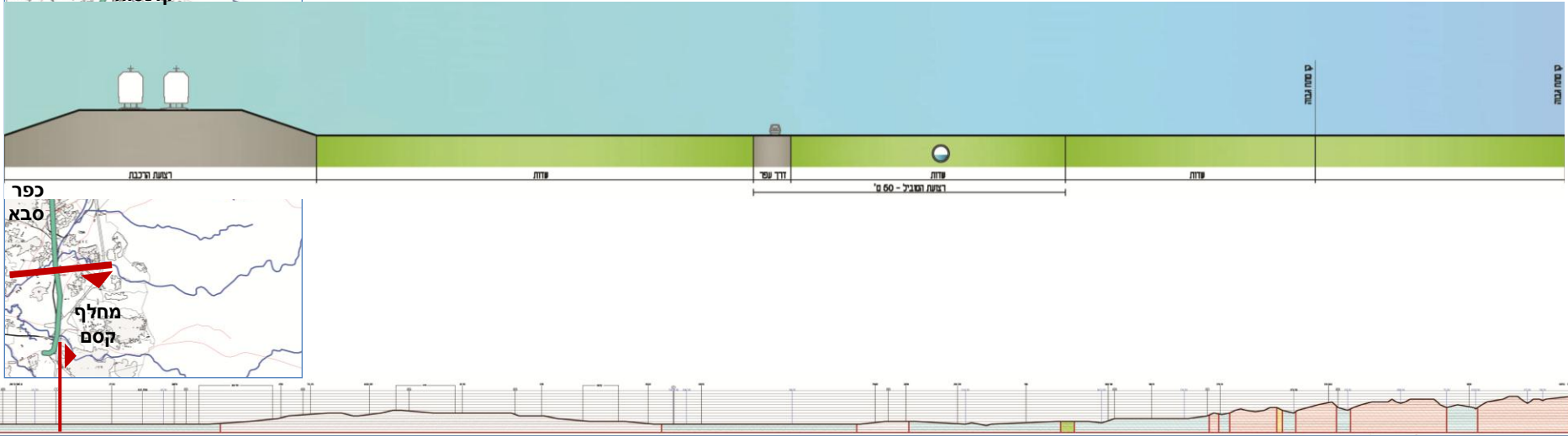
רצועת המוביל בתחום העיר כפר סבא – אזור מגורים

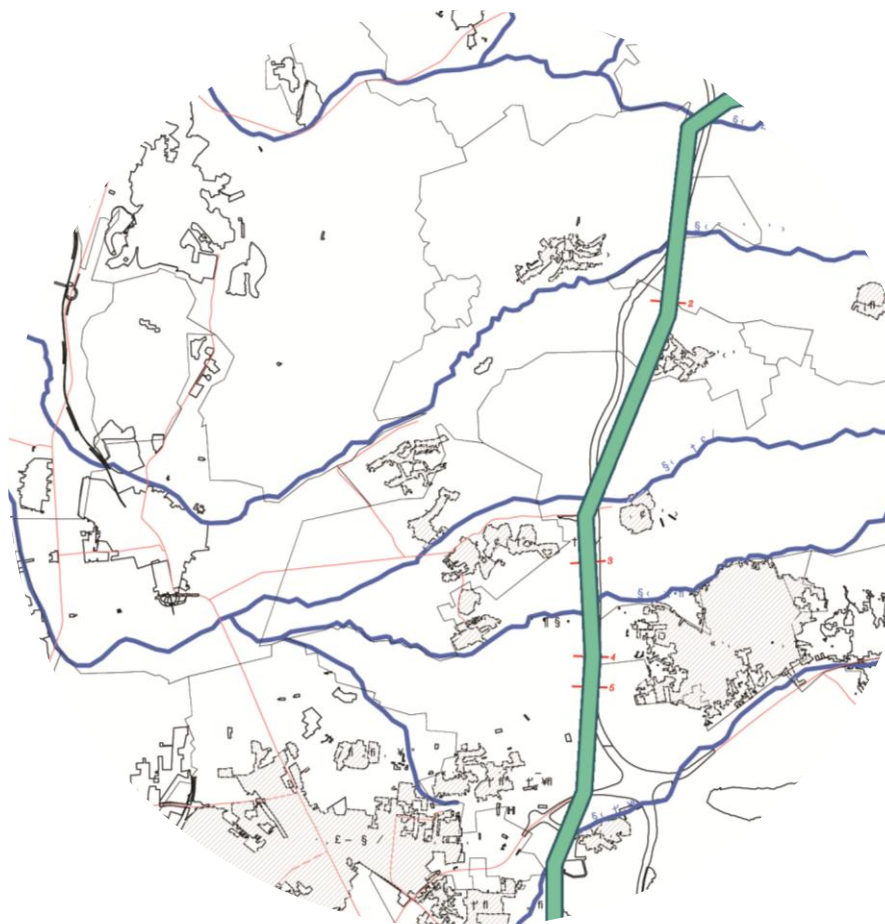

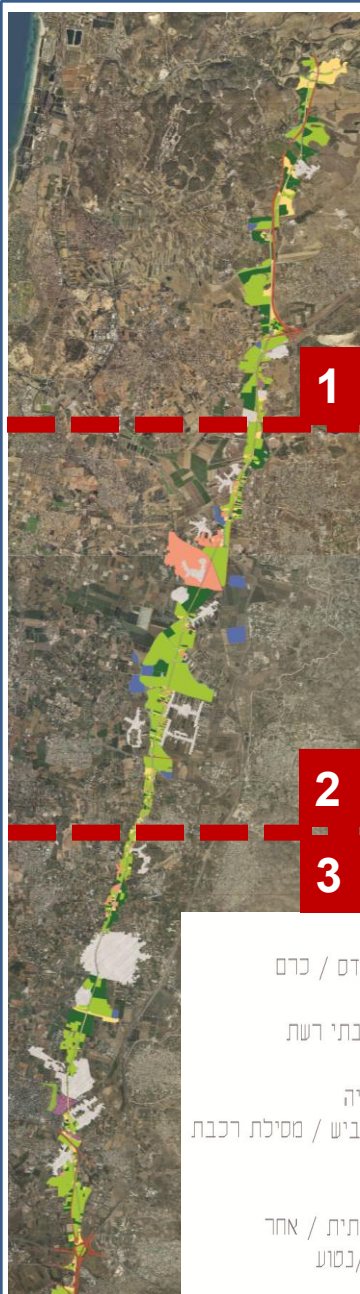

רצועת המוביל בתחום העיר כפר סבא – אזור תעשייה

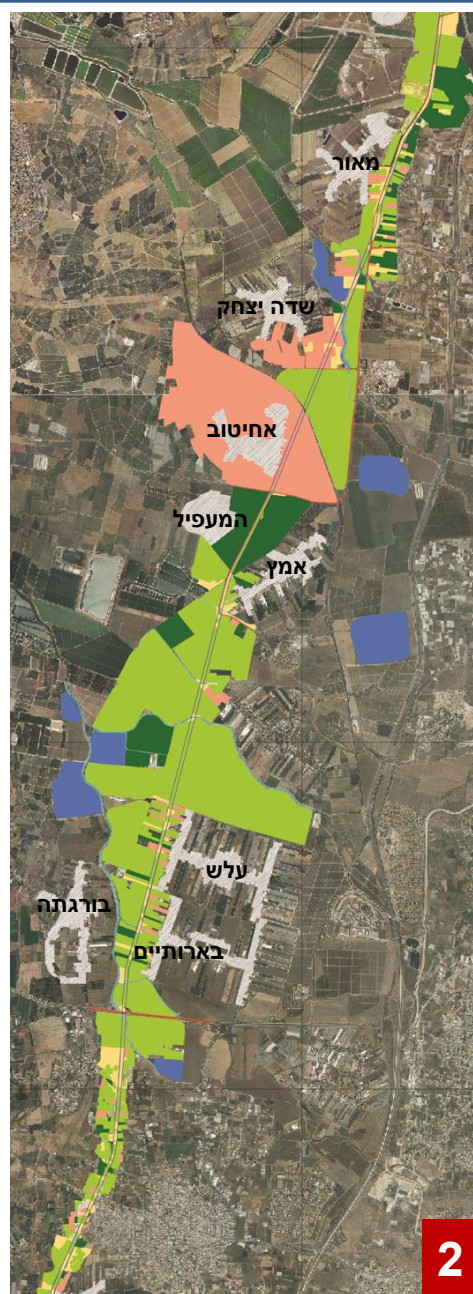
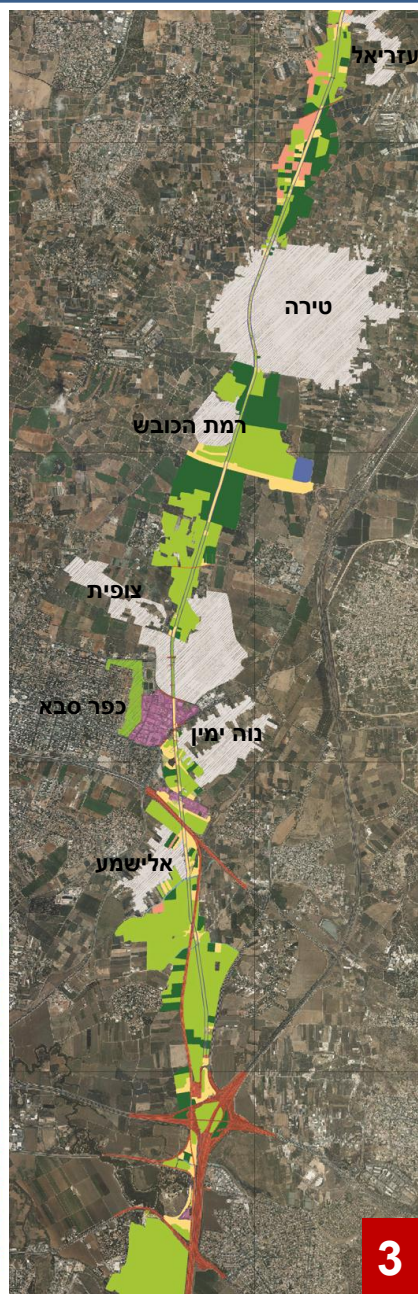

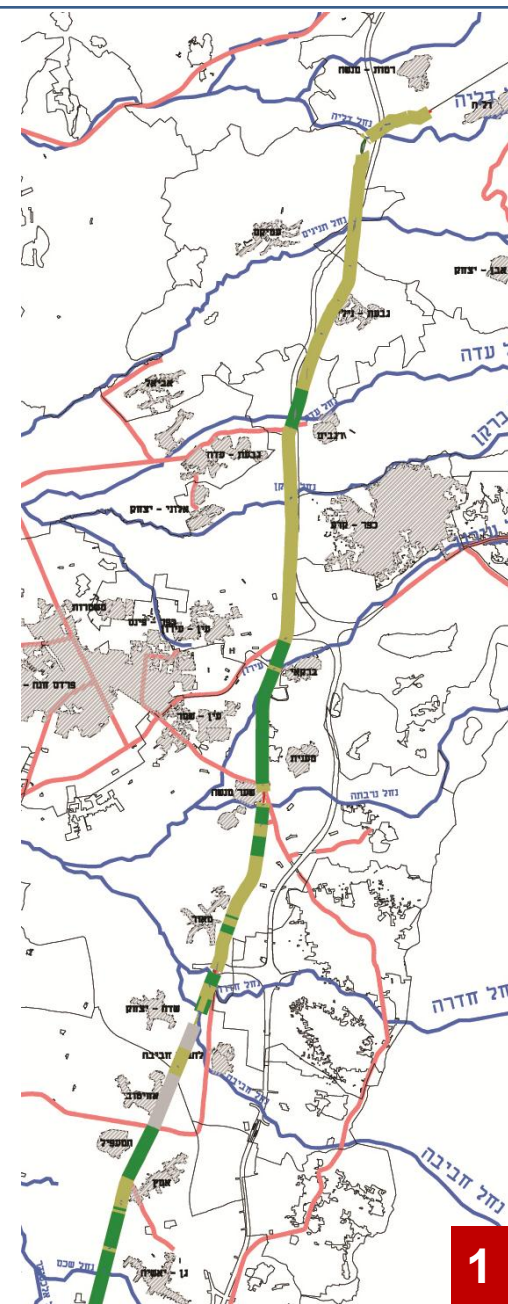
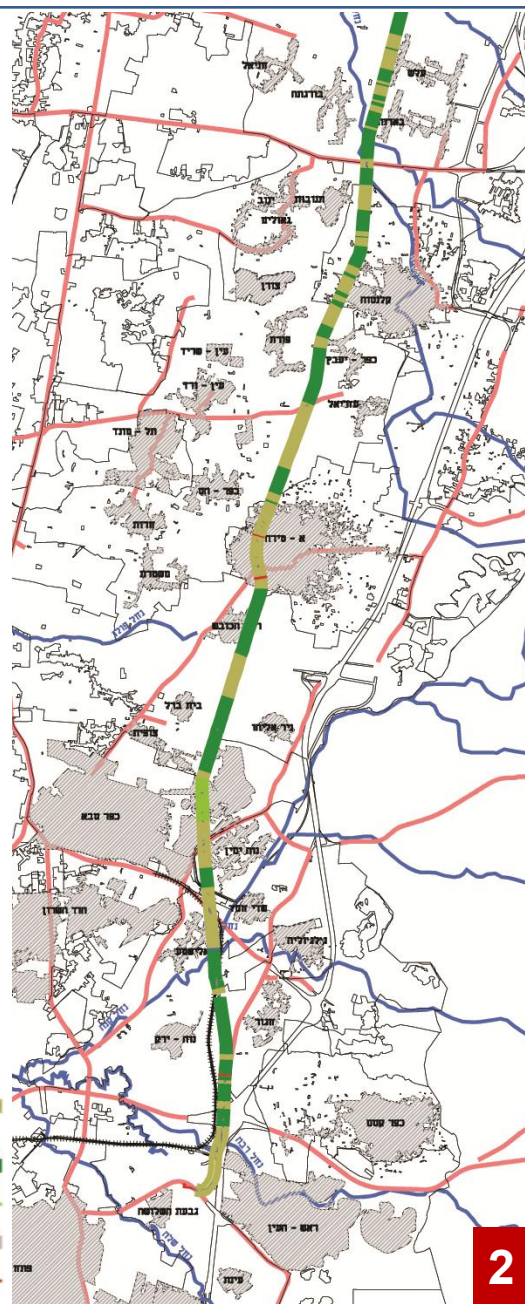
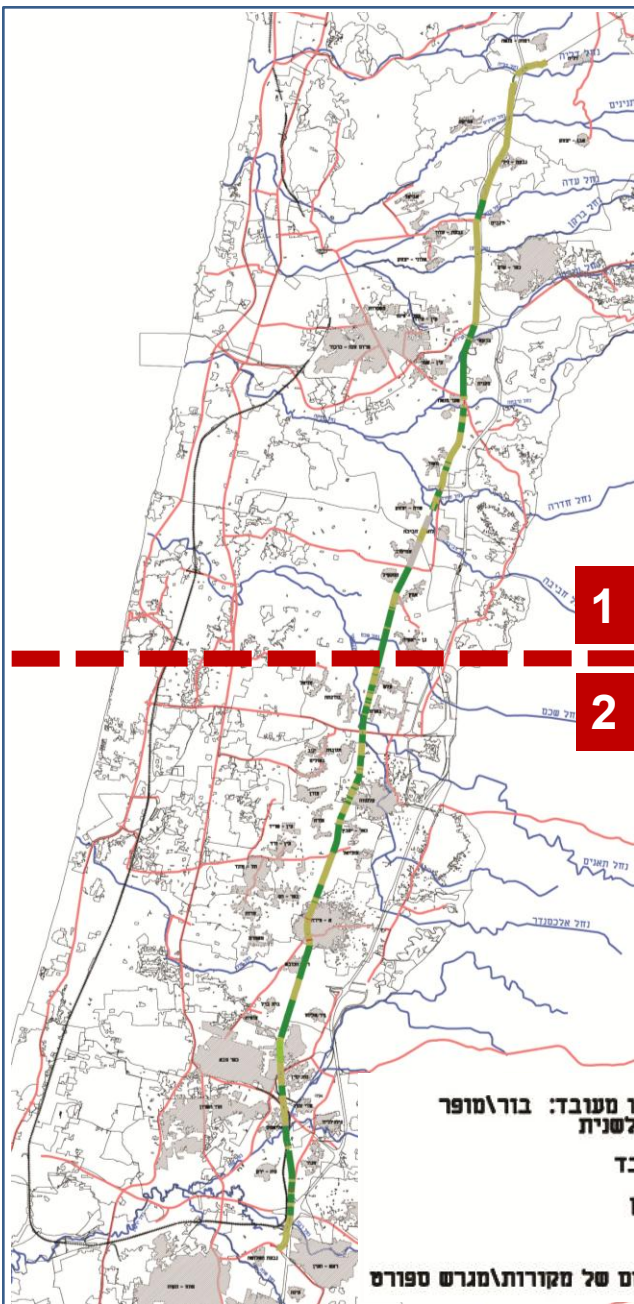
[illegible]

- שדה בור
- מסע / פרדס / כרם
- שדה
- חממות / בתי רשת
- שטח מופר
- אזור תעשייה
- תשתית: כביש / מסילת רכבת
- נחל חוצה
- מאגר
- מיבנה תשתית / אחר
- יער סבועי/בסוע

חוק התכנון והבניה התשכ"ה - 1965
המועצה הארצית לתכנון ולבניה

תמ"א 35 תשריט המרקמים גיליון מספר 1

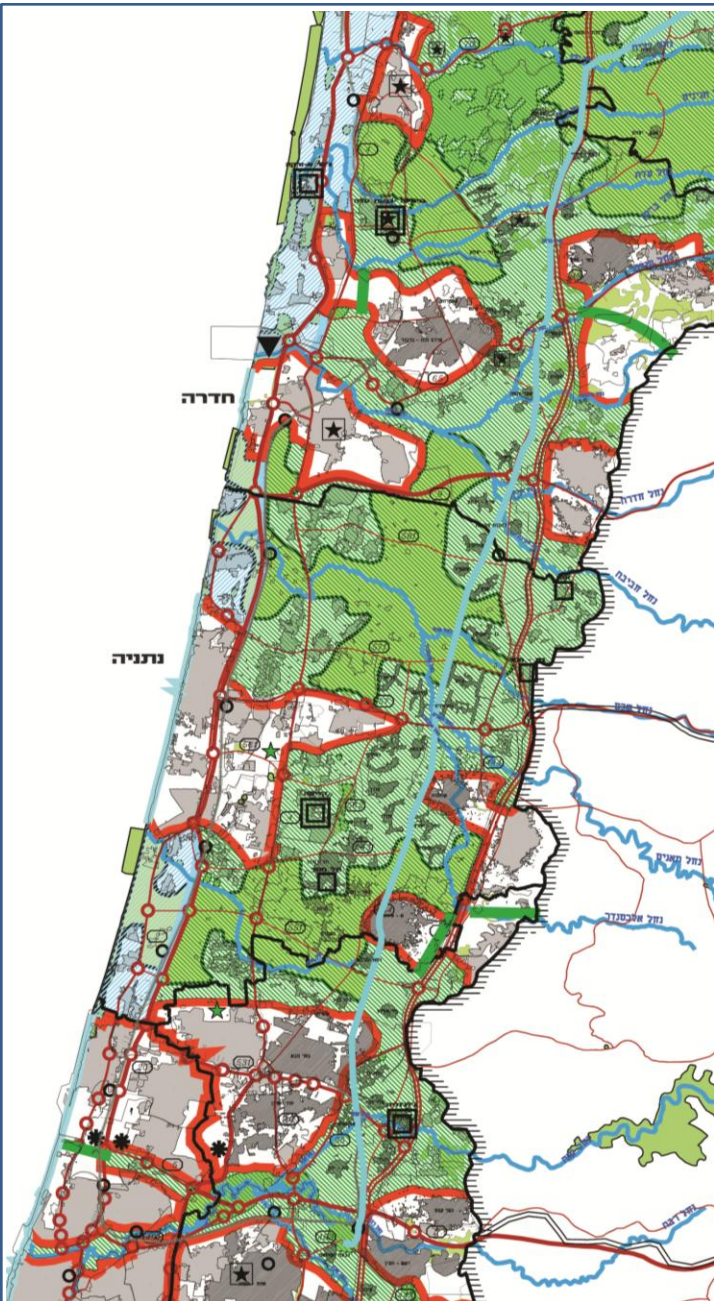
מקרא

מרקם עירוני	
מרקם כפרי	
מרקם חומי	
מרקם שמור משולב	
מרקם שמור ארצי	
מכלול חמי	
שמורות וגנים	
יער ויעור	
שטח בטי	
רצועת החל	
רצועת חוף	
רצועת נוף	
בארק מטרופוליטי	
מכלול עירוני לשימור	
מכלול כפרי לשימור	
ישוב מיוחד	
ישוב מיוחד גדול	
מתקן ארצי	
מתקן בטחוני	
נמל ים	
שדה תעופה קיים	
שדה תעופה מתווע	
מעבר גבול	
דרכים ומחלטים	
משילות רכבת ונתחנות	
גבול צפה	
גבול וטמית	

מרקם שימור משולב – מטרתו לאחד ברצף ערכי טבע, חקלאות, נוף, התיישבות ומורשת תוך יצירת שדרה ירוקה מצפון לדרום וחייצים פתוחים לאורך ערוצי נחלים ראשיים במרכז.

מרקם כפרי – יכוון אליו פיתוח ישובים כפריים, שטחי תעסוקה לצרכי פעילות כפרית ושטחים לתיירות כפרית.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה - 1965
המועצה הארצית לתכנון ולבניה

תמ"א 35

תשריט הנחיות סביבתיות
והפניות למרכיבי תשתית

גיליון מספר 1

מקרא

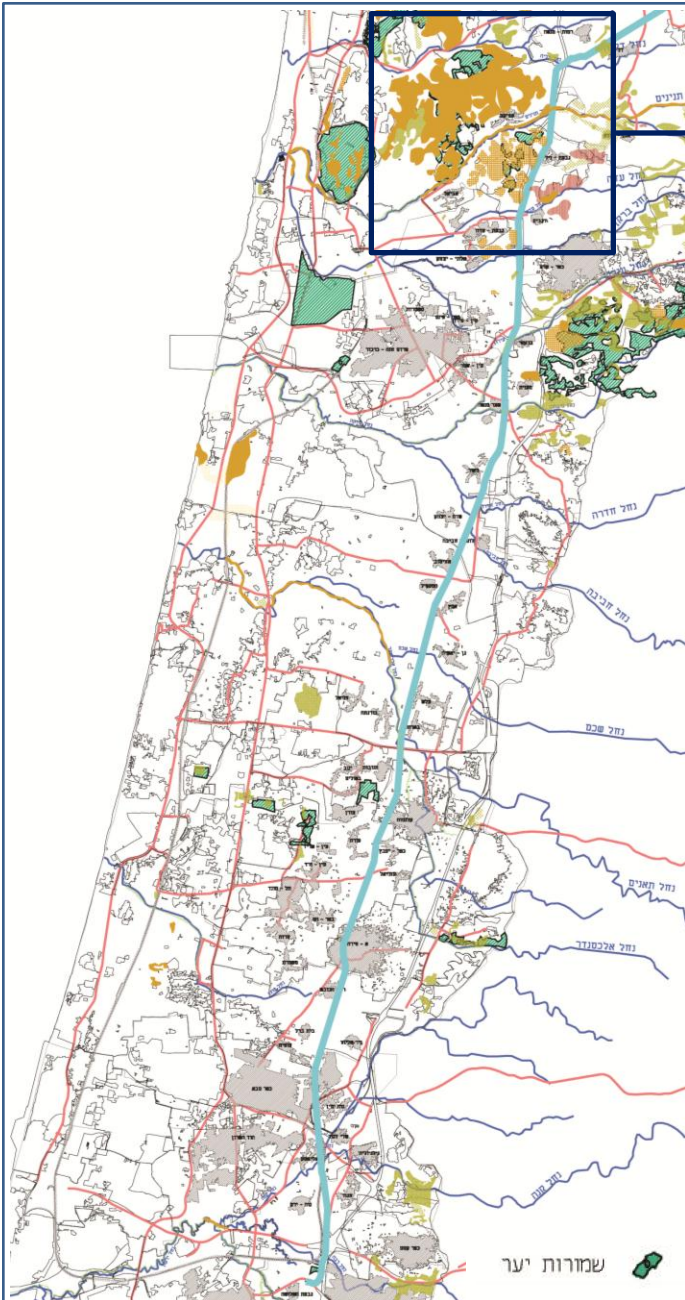

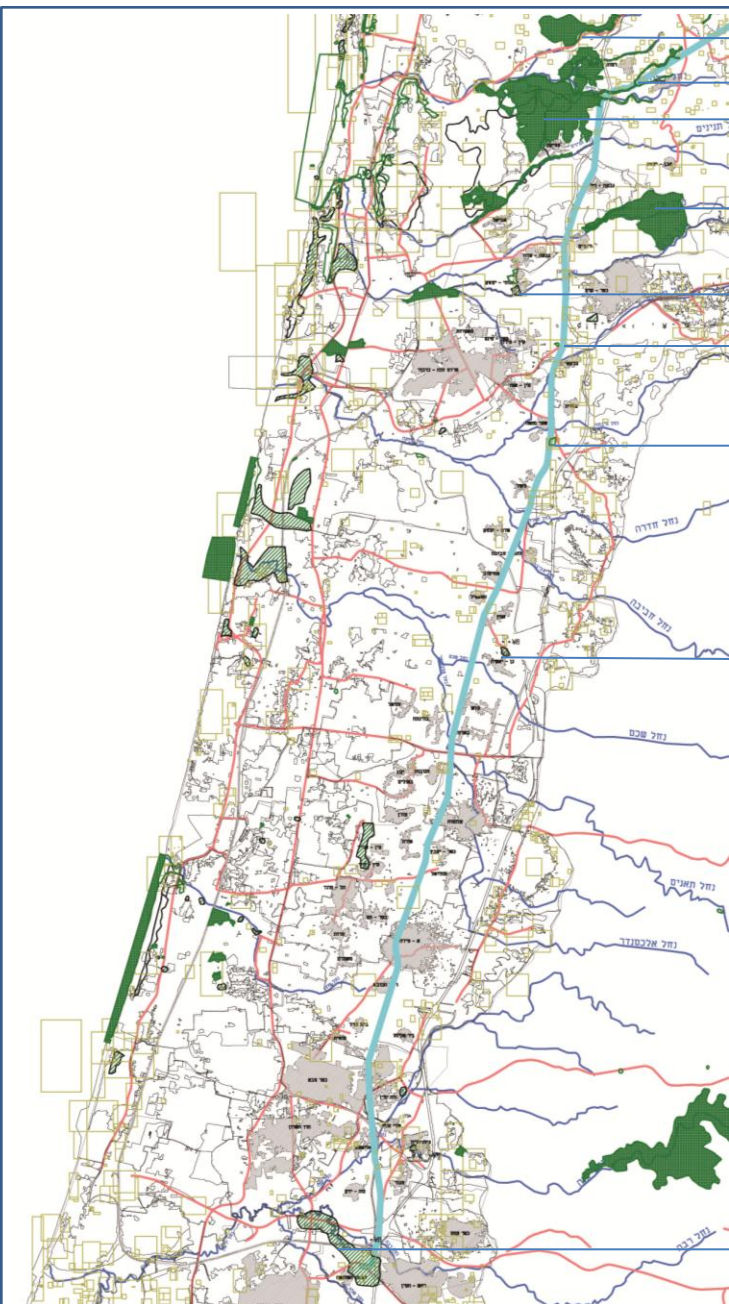
הערה :

1. שימושים ע"י תכנית מתאר ארצית ומחוזית והינם לצורכי הפניה בלבד.
2. רגישות הנוף וערכה בדימוי מוטי קמילן תכנון מתאר וסביבה בהחלטת המשרד לאיכות הסביבה.

הוראות לסימונים בתשריט הנחיות סביבתיות ומרכיבי תשתית

- 10.1 רגישות נופית סביבתית גבוהה (יסומן בתשריט בירוק בהיר)
- 10.1.1 תכנית מתאר מחוזית המיועדת שטח לפיתוח בתחום המסומן בתשריט כבעל רגישות נופית-סביבתית גבוהה תופקד אם התקיימו התנאים הבאים:
1. הוגש למוסד התכנון נספח נופי-סביבתי, כמפורט בסעיף 11 לחלון.
 2. הנספח הועבר לקבלת חוות דעת בכתב מהמשרד לאיכות הסביבה, משרות הטבע והגנים ובשטח חקלאי גם ממשרד החקלאות, תוך 21 יום או תוך פרק זמן ארוך יותר שיקבע מוסד התכנון.
 3. בחן מוסד התכנון את התכנית על פי ממצאי הנספח וחוות הדעת, ככל שהיו, וקבע את ההוראות הנדרשות בתכנית.
- 10.1.2 על אף האמור בסעיף 10.1.1 ראשי מוסד תכנון לפטור מחובת הגשת נספח נופי-סביבתי במקרים הבאים:
1. הוגש תסקיר השפעה על הסביבה על פי הקבע בתקנות או על פי החלטת מוסד תכנון.
 2. קבע מוסד תכנון כי הנספח הנפי-סביבתי יצורף לתכנית המקומית שתעורר על פיה.
 3. שוכנע מוסד התכנון לאחר קבלת חוות דעת נציג השר לאיכות הסביבה, כי אין בתכנית כדי לפגוע בערכי הנוף, הטבע, החקלאות, הסביבה והמורשת, ונימק זאת בהחלטתו.
- 10.1.3 הוראות סעיף 10.1 יחולו בשינויים המחויבים גם על תכנית מקומית בשטח בעל רגישות נופית-סביבתית גבוהה, המיועדת שטח לבינוי על פי הוראות הגמישות בתכנית המתאר המחוזית.
- 10.1.4 מוסד תכנון הדרן בתכנית מקומית החלה בשטח בעל רגישות נופית סביבתית גבוהה, יזמין את נציג רשות הטבע והגנים להביע את דעתו על התכנית.
- 10.2 שימור משאבי מים (יסומן בתשריט בקווים כחולים אלכסוניים מקוטעים)
- 10.2.1 מוסד תכנון הדרן בתכנית בתחום שטח שימור משאבי מים יתקול את הצורך בקביעת הוראות בדבר חידור מי נגר עיליים.
- 10.2.2 תכנית מקומית בתחום שטח שימור משאבי מים, שלדעת מוסד תכנון עלולה לגרום לזיהום מי התהום, תלווה בחוות דעת הידרולוגית ובהוראות למניעת הפגיעה במי התהום.

שמורת נחל תות

שמורת נחל דליה ויובליו

שמורת אלונה

שמורת אלות עדה

אלוני יצחק

עין ארובות

גבעת הכלניות

מבצר קקון

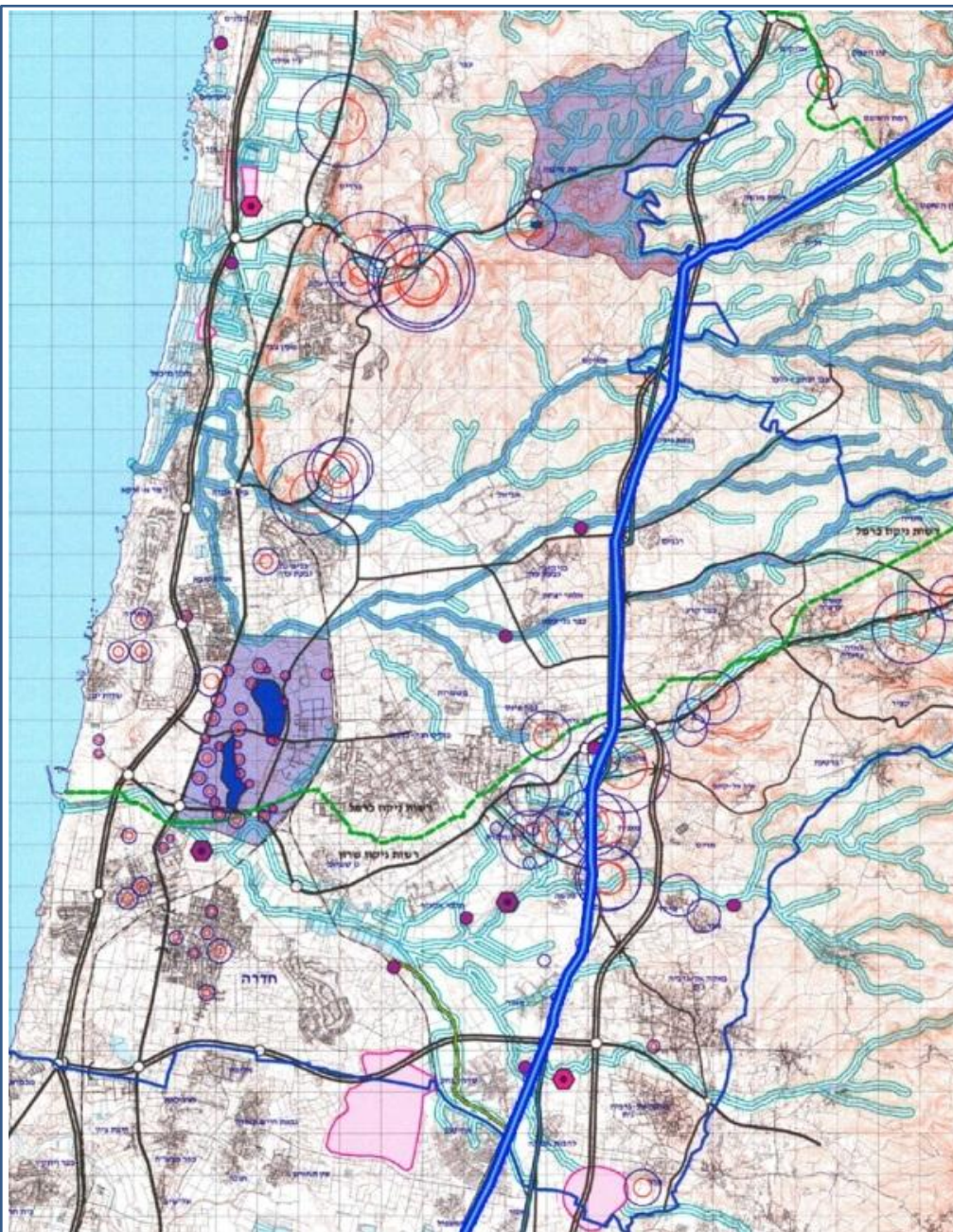
גן לאומי ירקון

שמורות סבע וגנים לאומיים מוכרזים
לאחר תמ"א 8

שמורות סבע ע"פ תמ"א 8

אזור עתיקות ע"פ סקר רשות העתיקות

מקרא:

- גבול התכנית
- שטח איגום והחזרה
- שטח לשימור משאבי מים רגישות גבוהה מאוד
- מתקן לטיפול בשפכים - קיים שמוצע
- מתקן לטיפול בשפכים - מוצע
- שטחים לאיתור מאגרים
- מאגר קולחים קיים
- קו מים ארצי
- בור רצועה אופציונאלי לתכנון מובל קולחין בין אזורי

למידע בלבד:

- קידוחי מים - רדיוס מגן
- קידוחים - רדיוס מגן ב
- קידוחים - רדיוס מגן ג
- רשות ניקוז
- גבול רשות ניקוז
- רצועת רגישות לניקוז
- נחלים

מקרא

גבול התכנית

אזורים עירוניים

אזור פיתוח עירוני
אזור פיתוח עירוני-חופי
שטח לפיתוח מותנה

אזורים כפריים

אזור פיתוח כפרי-עירוני
אזור פיתוח כפרי-עירוני חופי
אזור פיתוח כפרי
אזור פיתוח כפרי-חופי

תעסוקה ומוסדות

אזור תעסוקה מטרופוליני/אזורי
אזור תעשייה מיוחד
אזור למוסדות ציבור אזוריים
אזור משולב למוסדות ציבור תעסוקה
מטרופוליני / אזורי
אתר תעסוקה אזורי
אתר למוסד ציבורי
מוקד משולב למוסדות ציבור ותעסוקה
מטרופוליני/אזורי

תיירות

אזור פארק-תיירותי-מיוחד
מוקד פיתוח תיירותי עירוני
מוקד פיתוח תיירותי פרברי
מוקד פיתוח תיירותי כפרי
מוקד פיתוח תיירותי כפרי-חופי

שטחים פתוחים

שמורת טבע
גן-לאומי
שמורת נוף
יער ויעור בחפיפה עם שמורת נוף
שמורה מוצעת
שטח פתוח/חקלאי מוגן
רצועת נחל וסביבותיו
שטח חקלאי/נוף כפרי פתוח
שטח פתוח עירוני
פארק מטרופוליני/אזורי
רצועת שיפולי חתר ומרגלותיו
גיא (ואדי) שמור
תוואי נחל חלופי לבדיקה

שונות

בית-עלמין
בריכות תעשייתיות
תחום הוראת תכנון לשינוי תמ"מ/13
"חופי חיפה וטירת כרמל"
מכלול לשימור
אתר לאומי
אתר מלחמת העצמאות
אתר הנצחה

מערכות ותחבורה

נמל
שדה תעופה
אתר לשדה תעופה
דרך מהירה
דרך פרברית מהירה
דרך ראשית
דרך אזורית
דרך מקומית בעלת חשיבות אזורית
דרך לבדיקה ותאום תוואי
דרך נופית
מסילת ברזל ארצית
מסילת ברזל לבדיקה תוואי
רכבל
גשר/מנהרה
מחלף
מחלפון
מרכז תחבורה

תשתיות ואיכות סביבה

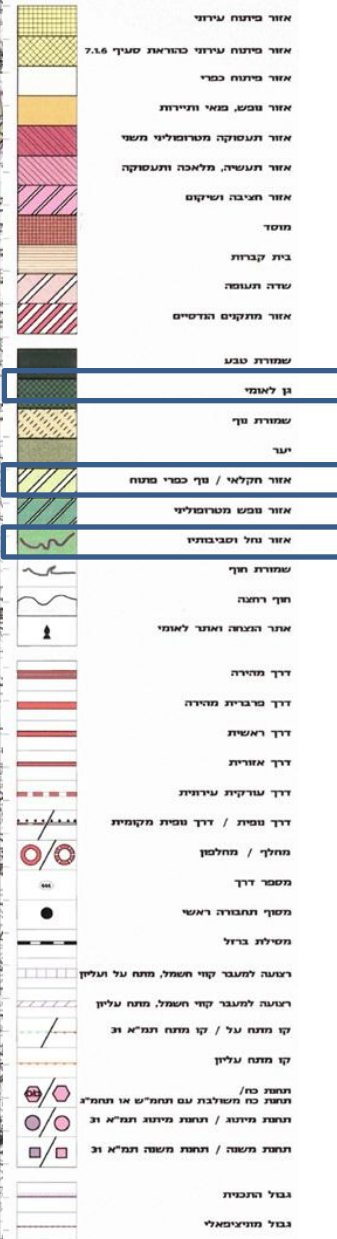
אזור למתקן הנדסי
אתר למתקן הנדסי
אתר חציבה
שטח לאיגום והחדרה
מסדרון חשמל 400 ק"ו מאושר

פארק מטרופוליני עירון

פארק מטרופוליני נחל חדרה

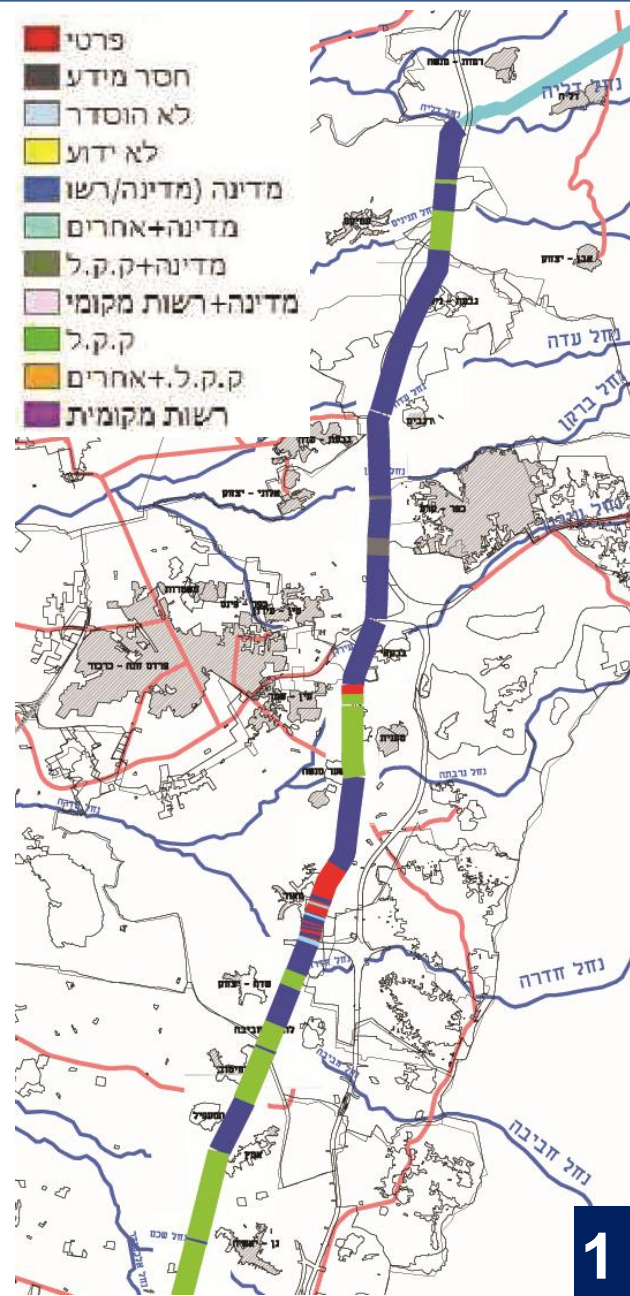
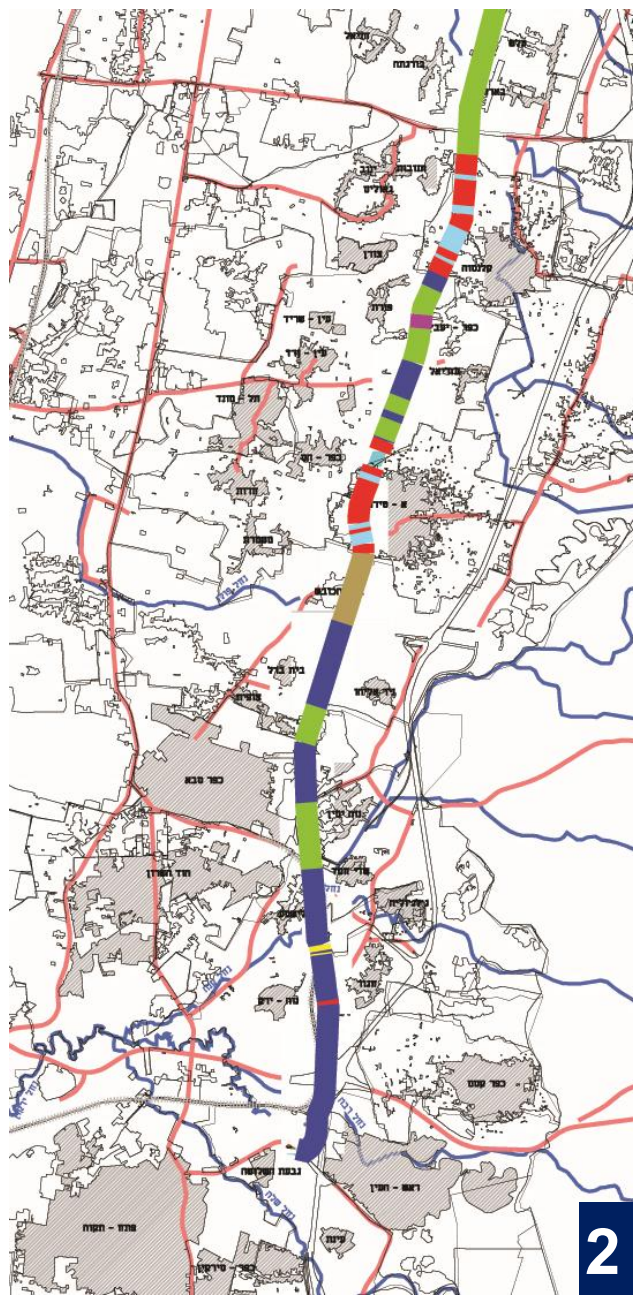
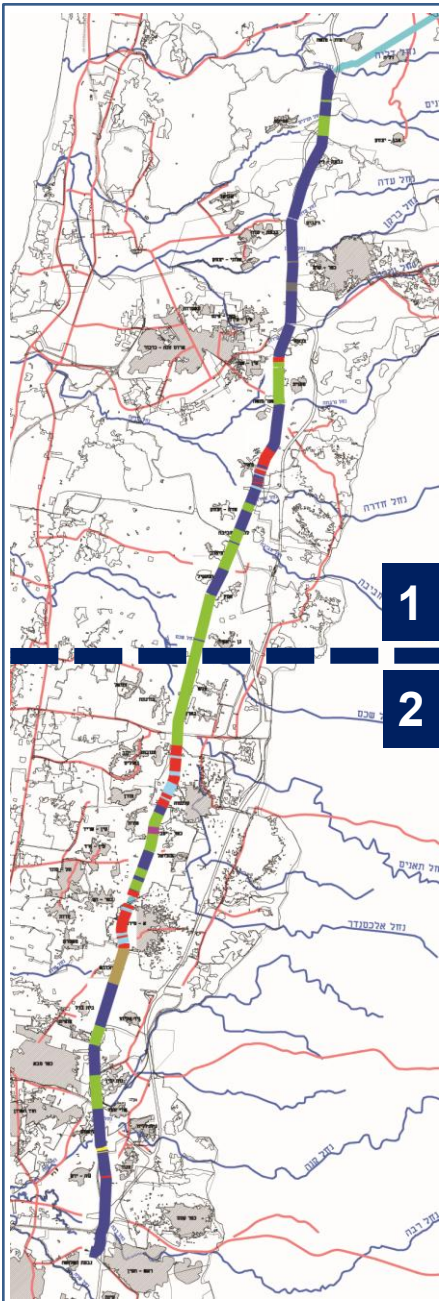
תשריט יעודי קרקע

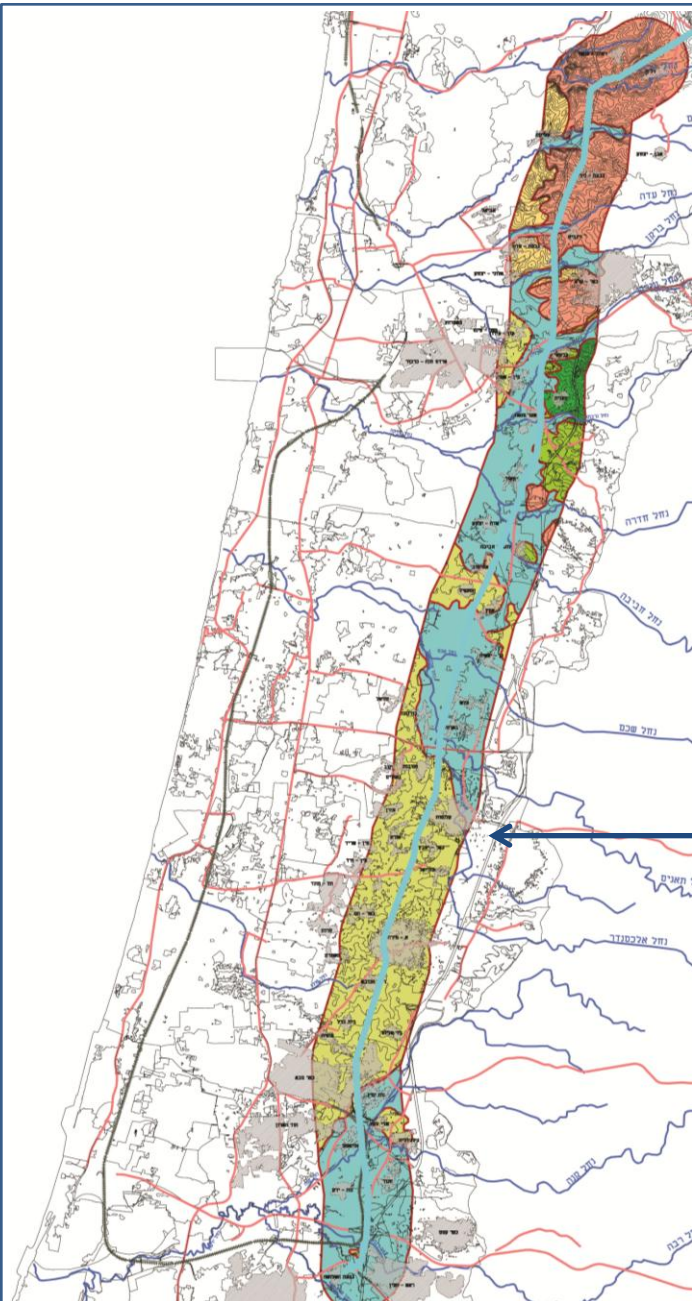

פארק מטרופוליטני מזרח נתניה

פארק מטרופוליטני צפון
רעננה חוף השרון

פארק הירקון

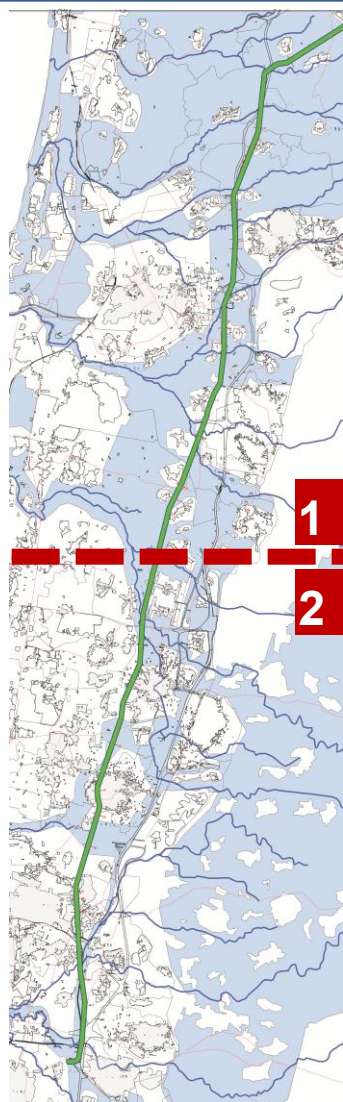

- אלוביוזם - סלעי משקע של אפיקי נחלים (חרסיות חול וחלוקים)
- חמרה
- קירסון וצור
- קירסון
- קירסון וחואר
- גיר ודולומיט

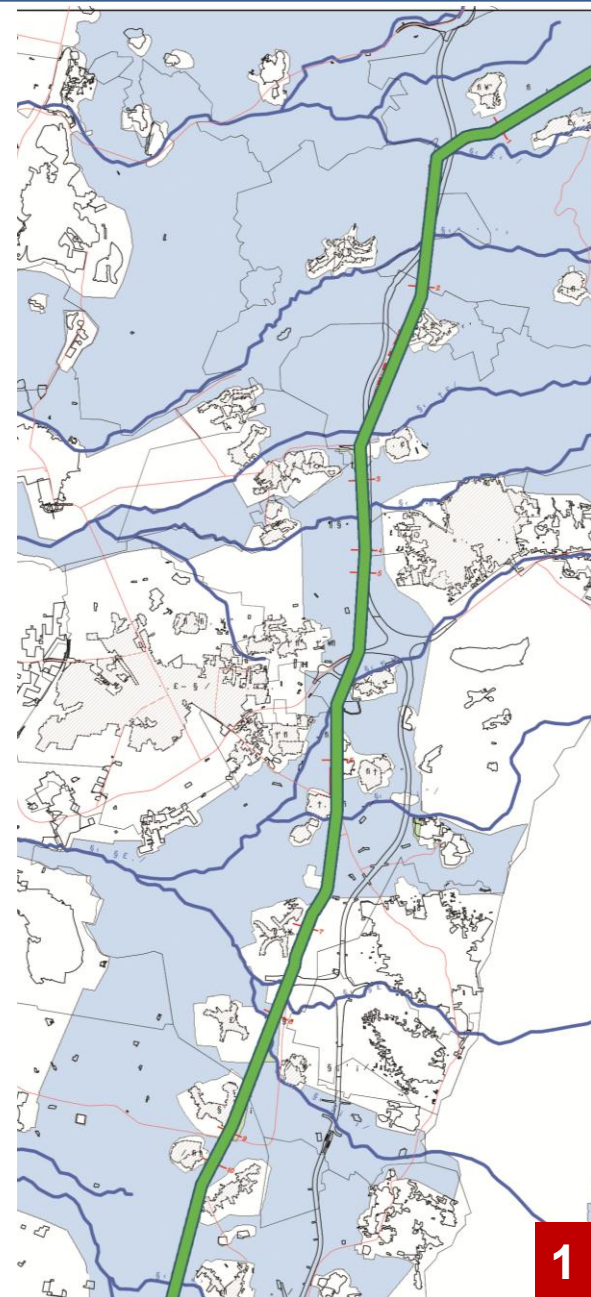
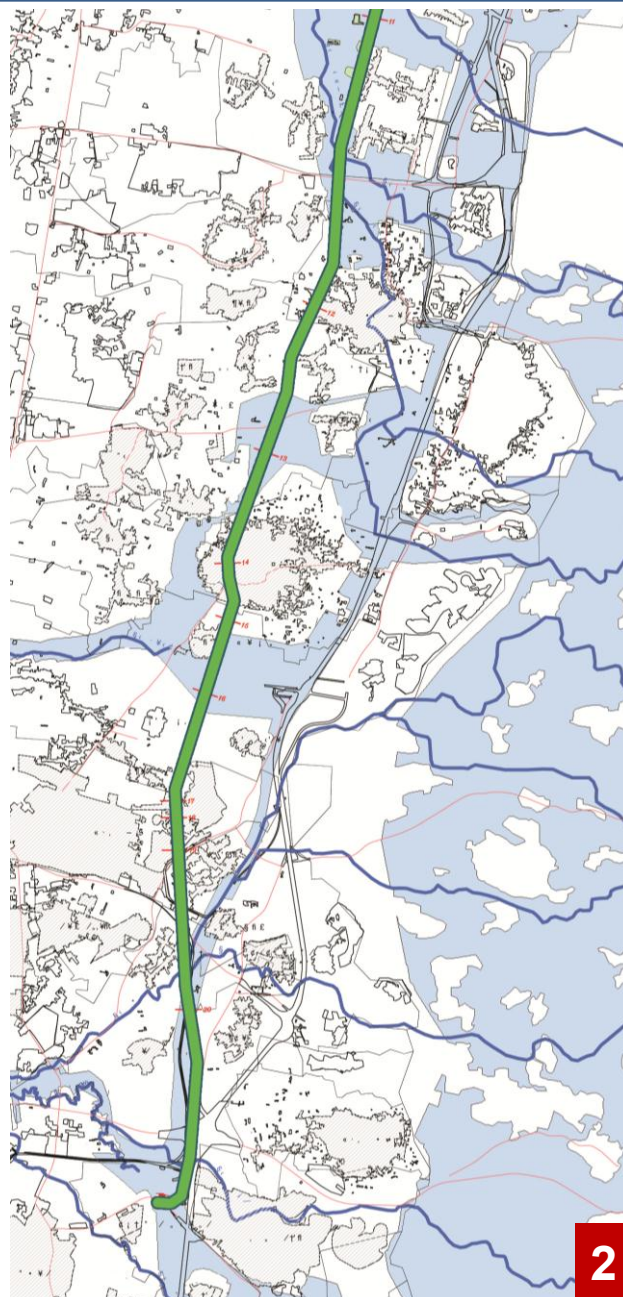
נוף החמרה הוא ייחודי למישור החוף הישראלי, נמצא בסכנת הכחדה בשל הפיתוח האינטנסיבי, ואין לו כמעט ייצוג בשמורות טבע בישראל. לפי הערכתו של ד"ר פולק (1984), פחות מ-1% משטחי החמרה במישור החוף כולו נותרו במצבם הטבעי. מאז, הוחמר מצבם של השטחים הטבעיים, ומנגד, אזורים חקלאיים נטושים, המהווים 7% משטחי הסקר, מהווים בית גידול חלופי עבור חלק מהמגוון הביולוגי המקומי.

מתוך: עמית מנדלסון, דותן רותם, יהל פורת ואורי רמון, לב השרון – סקר טבע, נוף ומורשת האדם, מכון דש"א, דצמבר 2011

מסדרון
אקולוגי

מסדרון אקולוגי - שטח פתוח, שאינו נתון
לשינויים תדירים במרחב ובזמן המחבר בין שני
אזורים טבעיים.
מתוך: מסדרונות אקולוגיים – מהלכה למעשה
עקרונות והנחיות ליישום מסדרונות אקולוגיים בישראל

מתוך האתר של המשרד להגנת הסביבה:

רגישות (Vulnerability) מבטאת את מידת הפגיעה שעלולה להיגרם למשאבי השטח (צמחיה, מורשת, תבליט, חקלאות וכדומה) תוך כדי פיתוח.

הפגיעה מתבטאת באובדן תכונות, צמצום העושר והמגוון, או עמידות נמוכה יותר של המשאב.

מסלול זה בוחן את משאבי השטח על פי תכונותיהם, מאפייניהם ורגישותם. הבדיקה מבוצעת על ידי חלוקת השטח ליחידות נוף אשר מאופיינות ומדורגות על-פי סדרת קריטריונים מוסכמת.

רגישות גבוהה קיצונית ורגישות גבוהה ביותר - בעלות צירוף ערכים אשר כולם או רובם בעלי רגישות גבוהה ביותר.

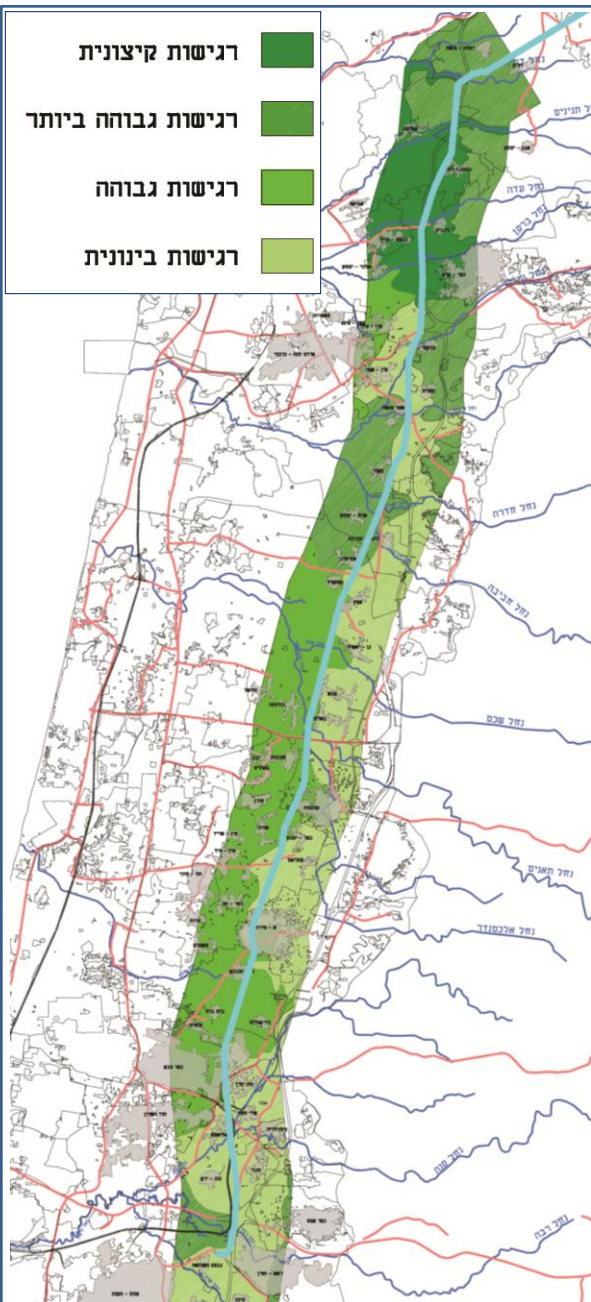
קיצוניות יתרה של תכונה מסוימת או של מספר תכונות, גוררת אחריה את הקביעה כי יחידת הנוף על כל תכונותיה הנה בעלת דרגת רגישות גבוהה קיצונית.

רגישות גבוהה - כוללת שטחים חקלאיים רחבי ידיים הנושאים עמם את ערכי המורשת התרבותית של ארץ ישראל, נופי ראשית ההתיישבות, ומוקד להתרחשויות היסטוריות בעלות משמעות לעמים אשר חיו בארץ.

רגישות בינונית - יחידות נוף מישוריות או גלוניות, אשר ערכי הטבע בהם מופרים, בעיקר בשל הפעילות החקלאית האינטנסיבית, ואשר לא זהו בהן ערכים חשובים מן הבחינה של ערכי מורשת והיסטוריה.

יחידות נוף אלו הן עדיין בעלות רגישות נופית וסביבתית, במיוחד מן הבחינה של קווי המגע בין לבין סביבותיהן ובשל הנוף הכפרי הפתוח הרווח בהן.

רגישות נמוכה ורגישות בינונית-נמוכה - מתאפיינות בנוף מישורי, הן מעובדות בדרך כלל ונעדרות ערכי טבע ומורשת מיוחדים. הן בעלות ערך מבחינת קיומו של נוף חקלאי פתוח.

1. נחל תנינים

2. נחל חדרה

3. נחל אלכסנדר

4. נחל הירקון

איסדיון

שביל אופניים

מוקד פריחה

אתר ענתי

גן/פארק

מוזיאון

מאגר מים

מעין

מרכז מבקרים - חזיון אור קולי

כניסה לפארק רמות מנשה

דרך עפר מתאים לרכיבת אופניים

שביל אופניים והולכי רגל

דרך רכב

שביל ישראל

שביל מים לים

שביל אופניים 6/2

שביל אופניים

נחל

תצפית ציפורים

אזור פיקניק

אתר קדוש

גן כאמין/שומרת מבע

יער

שביל ישראל

תצפית

אתר הנצחה

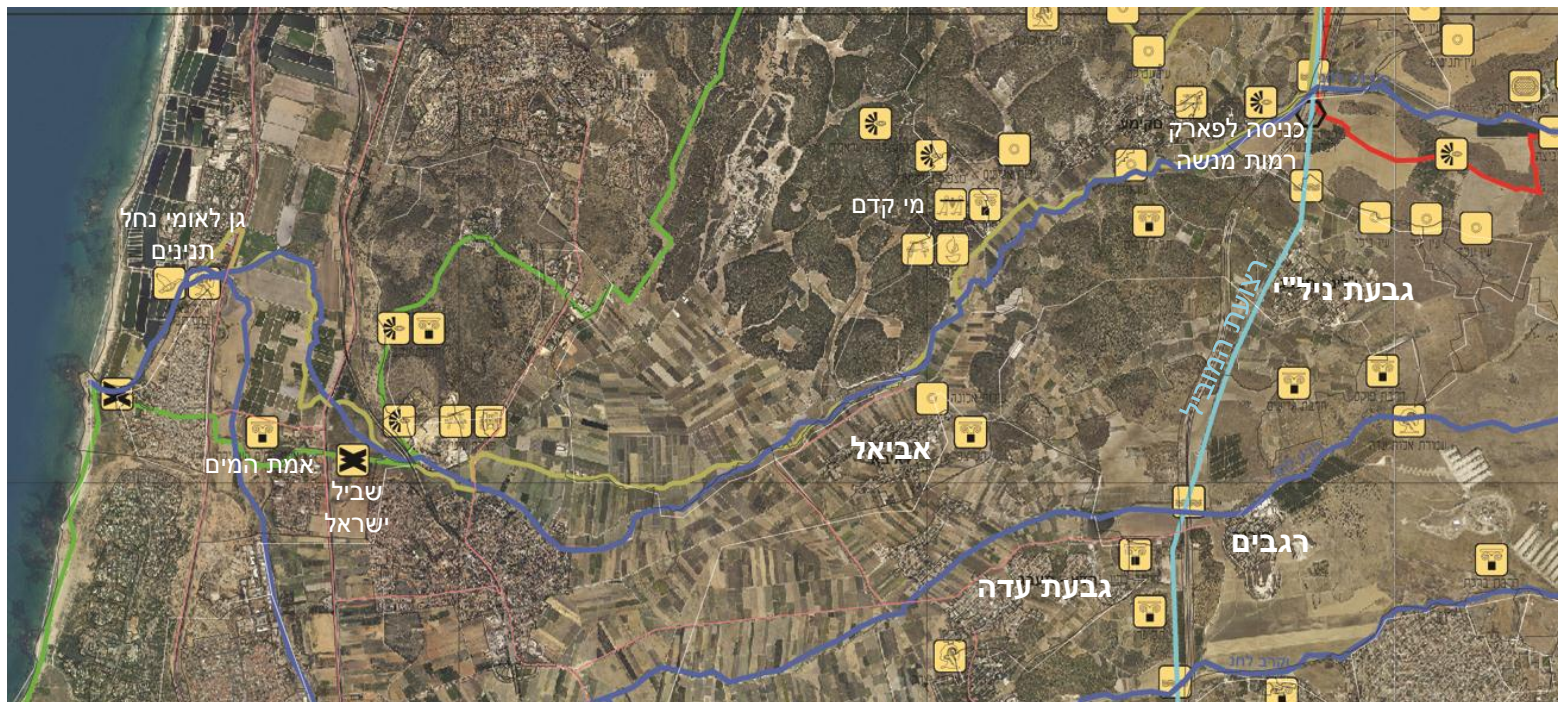
אתר תיירות

מבנה היסטורי

אתר ארכאולוגי

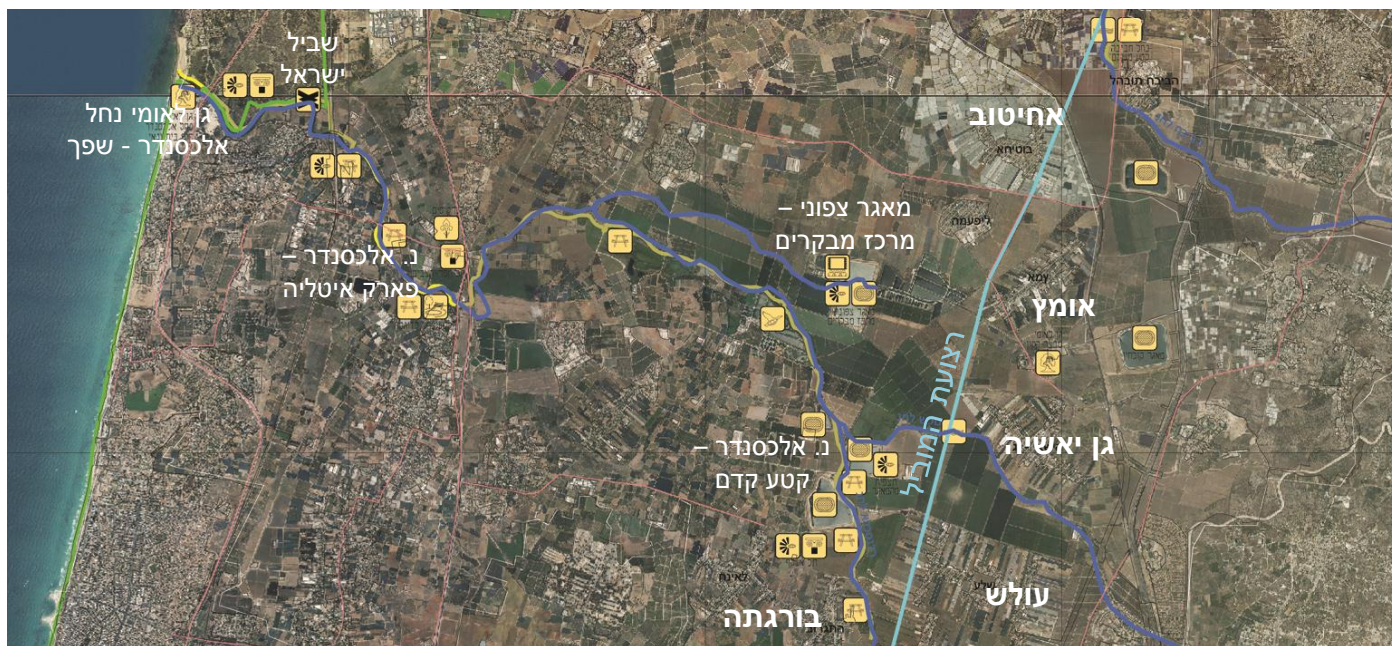
1. נחל תנינים

שביל אופניים	שביל ישראל	איצטדיון	מעין
נחל	תצפית	מוקד פריחה	מרכז מבקרים - חזיון אור קובי
תצפית ציפורים	אתר הצצה	אתר עונתי	כניסה לפארק רמות מנשה
אזור פיקניק	אתר חיריות	גן/פארק	דרך עפר
אזור קדוש	מבנה היסטורי	מזיאון	שביל אופניים והוככי רגל
גן כאמ/שומרת סכנה	אתר ארכאולוגי	מאגר מים	דרך רכב
יער			שביל ישראל
			שביל מים לים
			שביל אופניים 6/2

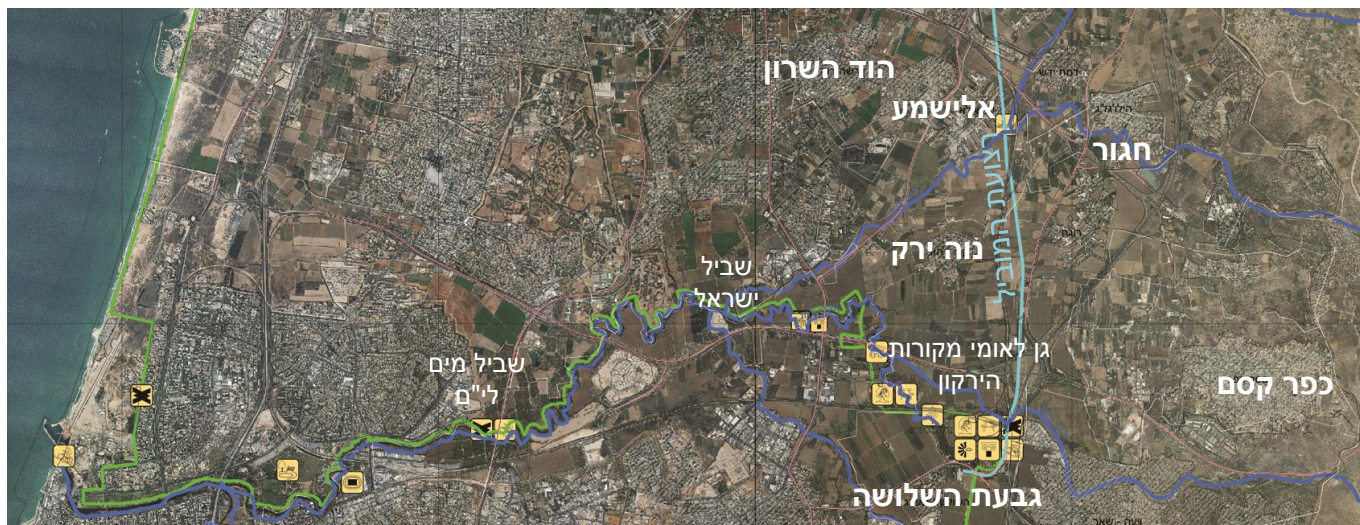
2. נחל חדרה

מעין	איצטדיון	שבי ישראל	שבי אופניים
מרכז מבקרים - חזיון אור קובי	מוקד פריחה	תצפית	נחל
כניסה כפאוק רמות מנשה	אתר עונתי	אתר הצצה	תצפית ציפורים
דרך עפר	גן/פארק	אתר תיירות	אזור פיקניק
שבי אופניים והוככי רגל	מזיאון	מבנה היסטורי	אזור קדוש
דרך רכב	מאר מים	אתר ארכאולוגי	גן כאמ/שמורת טבע
שבי ישראל			יער
שבי מים לים			
שבי אופניים 6/2			

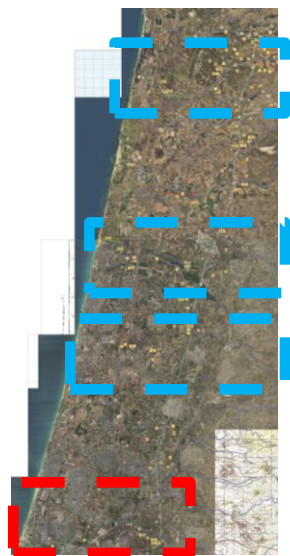

3. נחל אלכסנדר

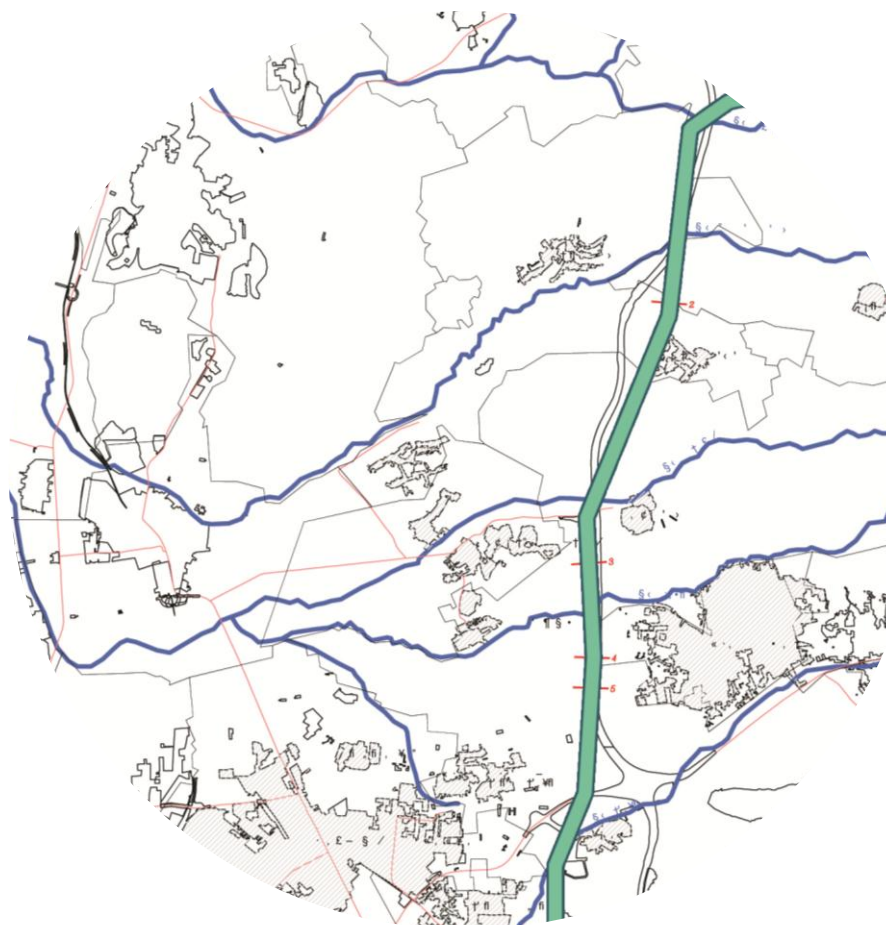
 מעין	 איצטדיון	 שביל ישראל	 שביל אופניים
 מרכז מבקרים - חזיון אור קובי	 מוקד פריחה	 תצפית	 נחל
 כניסה כפאוק רמות מנשה	 אתר עונתי	 אתר הבצחה	 תצפית ציפורים
 דרך עפר	 גן/פארק	 אתר תיירות	 אזור פיקניק
 שביל אופניים והוככי רגל	 מוזיאון	 מבנה היסטורי	 אתר קדוש
 דרך רכב	 מאגר מים	 אתר ארכאולוגי	 גן כאמ/שומרת סכנה
 שביל ישראל			
 שביל מים לים			
 שביל אופניים 6/2			

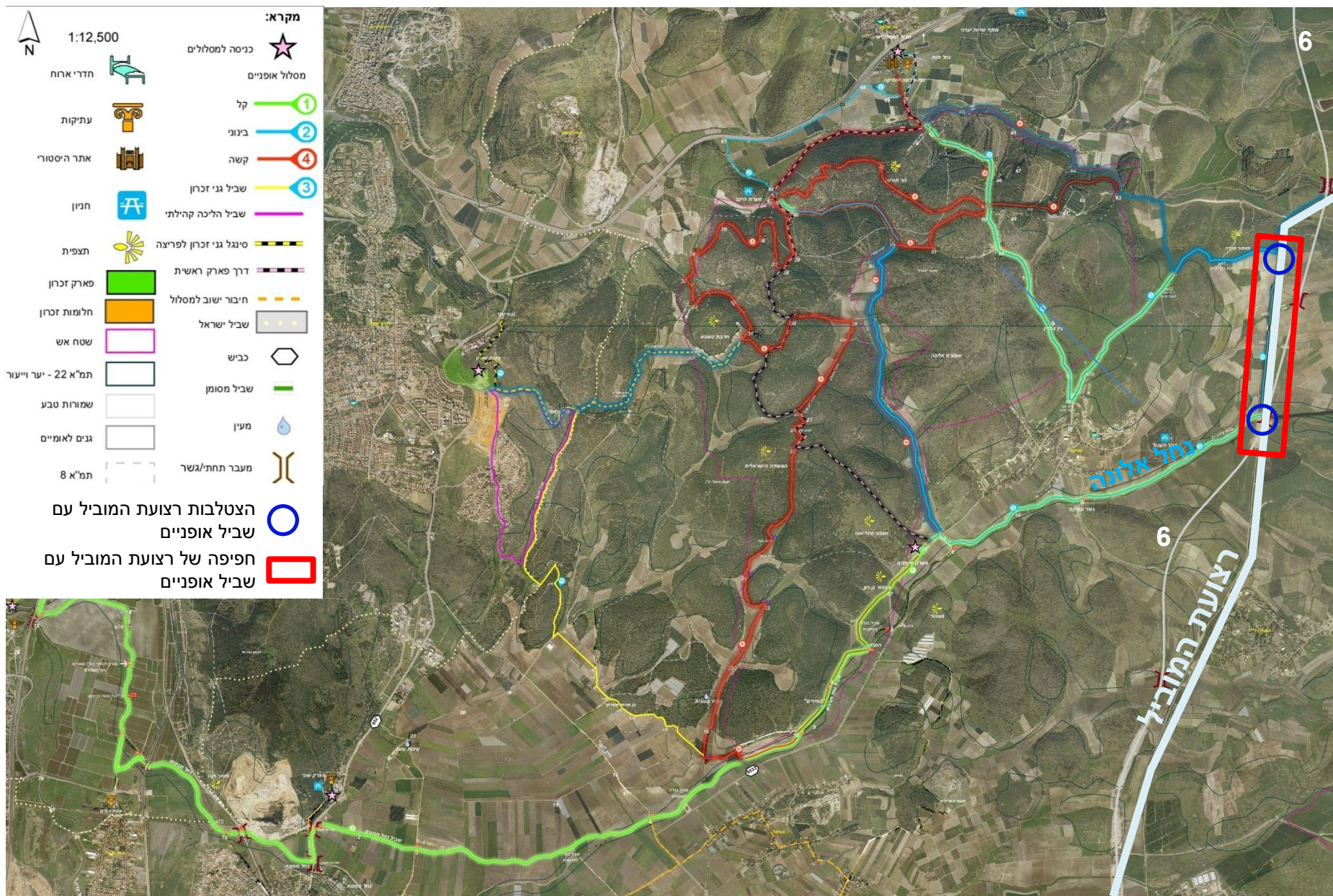

4. נחל הירקון

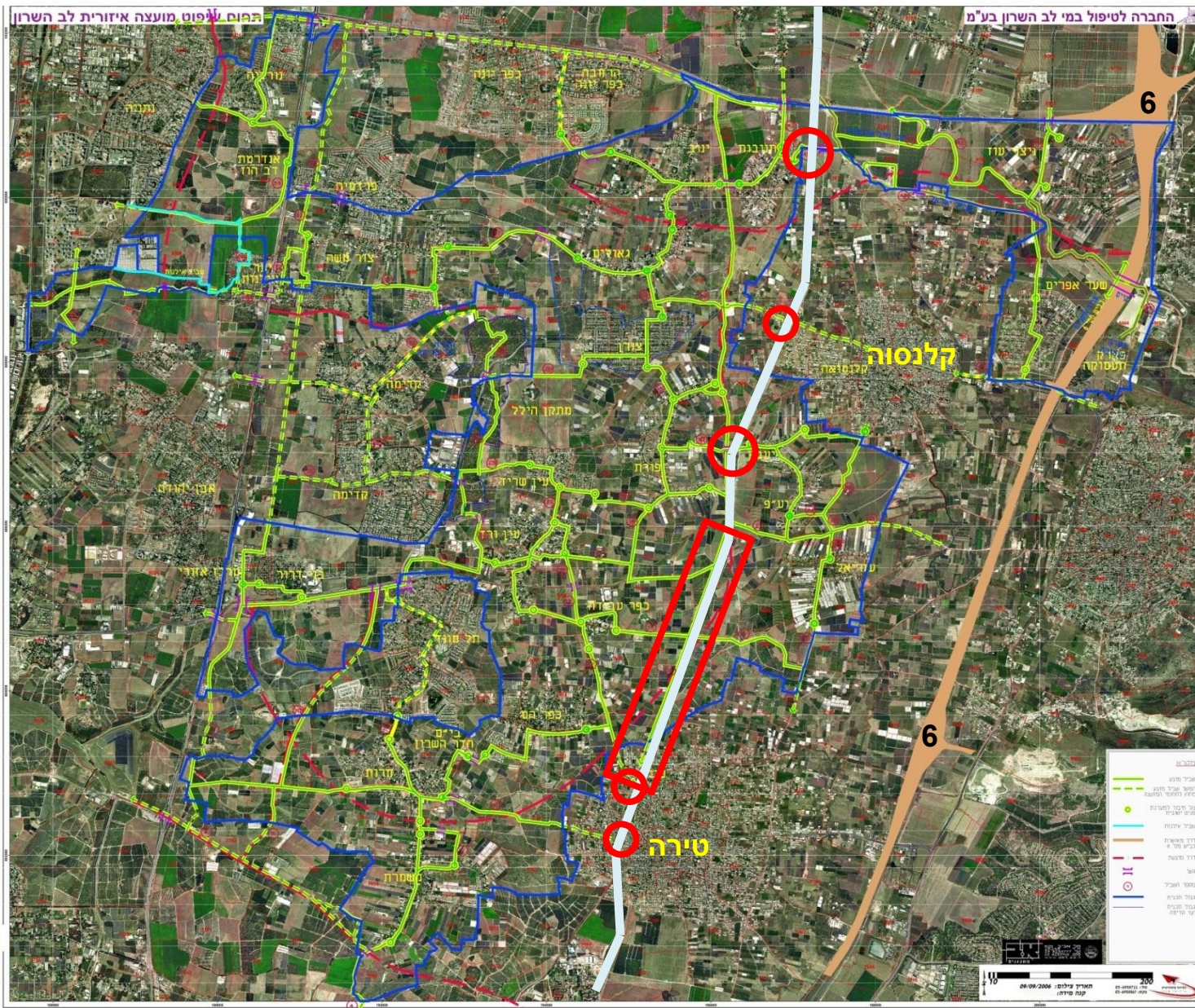
שביל אופניים	שביל ישראל	איצטדיון	מעין
נחל	תצפית	מוקד פריחה	מרכז מבקרים - חזיון אור קולי
תצפית ציפורים	אתר הנצחה	אתר עונתי	כניסה כפאוק רמות מנשה
אזור פיקניק	אתר תיירות	גן/פארק	דרך עפר
אתר קדוש	מבנה היסטורי	מוזיאון	שביל אופניים והוכי רגל
גן לאומי/שמורת טבע	אתר ארכאולוגי	מאגר מים	דרך רכב
יער			שביל מים לי"ם
			שביל מים לי"ם
			שביל אופניים 6/2

*באדיבות מועצה אזורית אלונה, מתכננת כמי זהרין הלר

○ הצטלבות רצועת המוביל עם שביל אופניים

□ חפיפה של רצועת המוביל עם שביל אופניים

*באדיבות מועצה אזורית לב השרון, אב מתכננים

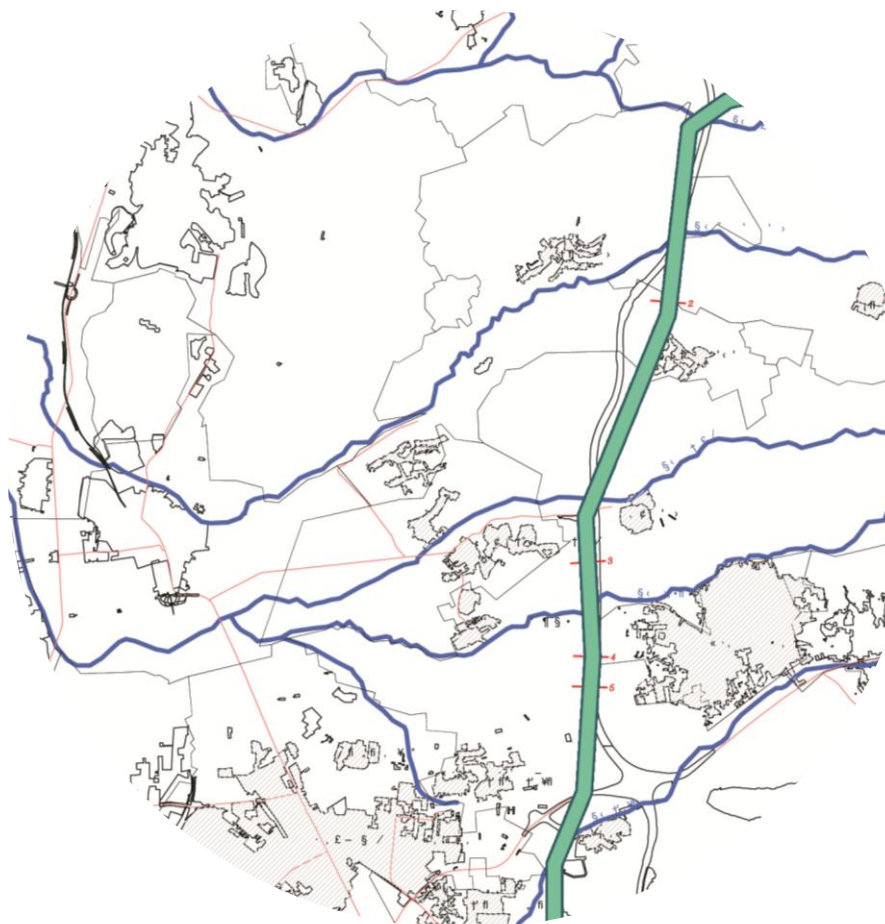
אורך הטבעת המרכזית
כ - 55 ק"מ

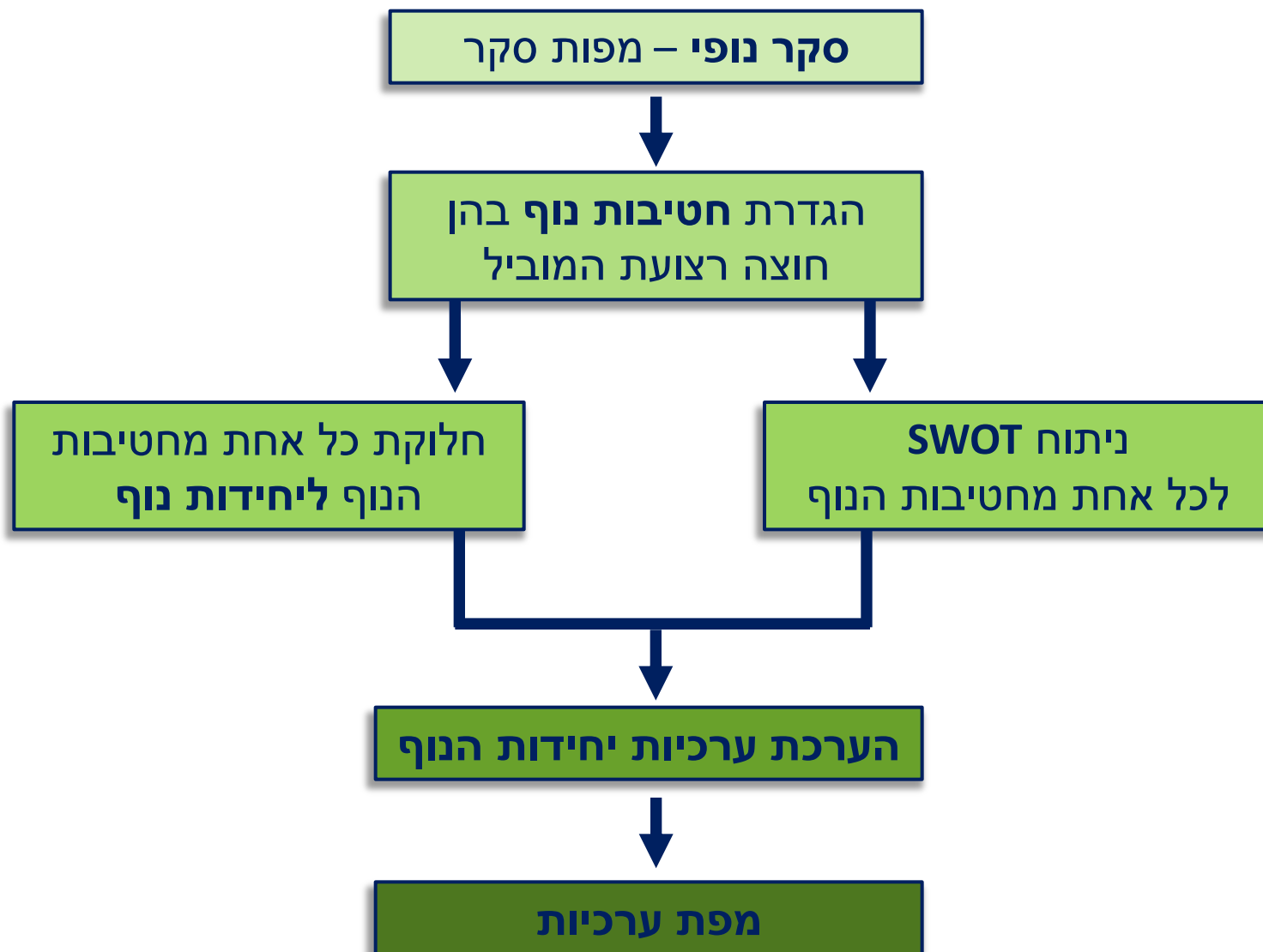
***באדיבות ארז לוטן – אדריכלות ואדריכלות נוף**

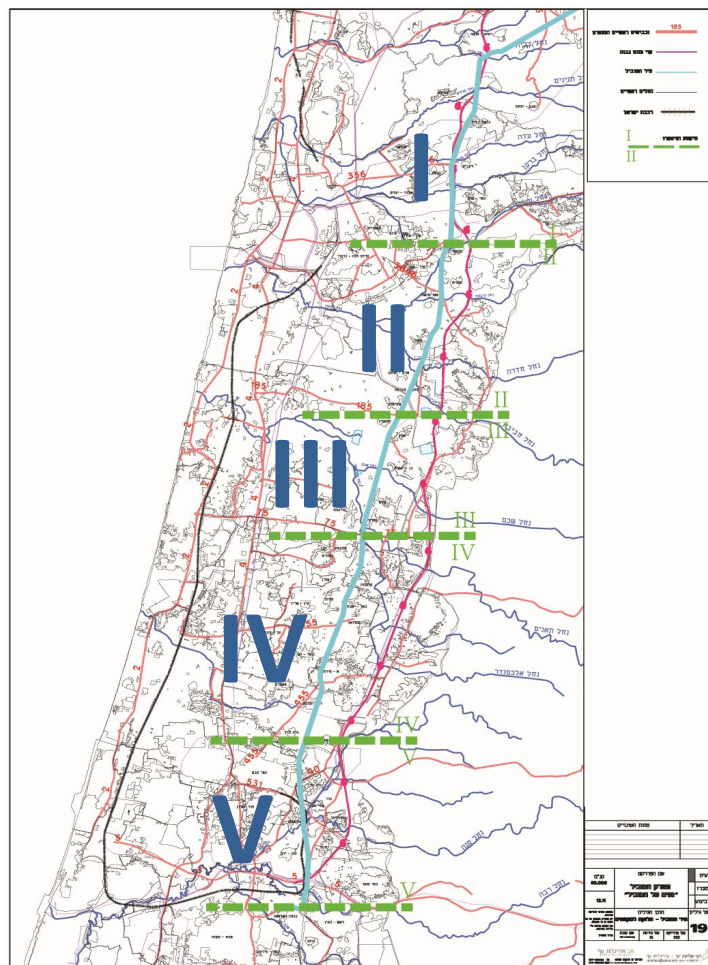

יום ומקום	מרחק ק"מ	מרחק מצטבר	זמן נסיעה	רכיבה מצטבר	מחזוריות ממוצעת
יום 1 - מהחומות עד משמר הירדן	62	62	03:33	03:33	17.3
יום 2 - ממשמר הירדן עד צומת החייל הבדואי	71	133	05:14	8:47:00	13.6
יום 3 - מצומת החייל הבדואי עד צומת משמר הגבל	68	201	04:47	13:34:00	14.3
יום 4 - מצומת משמר הגבל עד כפר סבא	51	252	03:38	17:12:00	14.3
יום 5 - מכפר סבא עד מצפה הרצל (תעוז)	69	321	04:54	22:06:00	14.1
יום 6 - מתעוז עד תל לכיש	66	387	04:52	26:58:00	13.5
יום 7 - מתל לכיש עד להב	64	451	04:13	31:11:00	15.1
יום 8 - מלהב עד ערד	67	518	04:38	35:49:00	14.4
יום 9 מערד עד עין תמר	68	586	04:31	40:20:00	15.1
יום 10 - מעין תמר עד פארק ספיר	58	644	03:54	44:14:00	15.1
יום 11 - מפארק ספיר (צופר) עד פארן	67	711	04:10	48:24:00	15.4
יום 12 - מפארן עד שחרות	74	785	04:44	53:08:00	15.7
יום 13 - משחרות עד באר אורה	64	849	04:54	58:02:00	13
יום 14 - מבאר אורה עד אילת (טאבה)	51	900	03:36	61:38:00	13.8
סיכום וממוצעים	64.29	900 ק"מ	4:24:09	61:38 שעות	14.62

- בתוך המערכת התחבורתית המורכבת **לא נעשה עדיין שימוש מושכל במערכת השטחים הפתוחים** בין היישובים העירוניים והכפריים במחוז **כמסדרונות** היכולים לשמש ביעילות רבה לשבילי אופניים למטרות, פנאי, נופש ויוממות..
- שבילי אופניים, כמו כל תשתית ארוכה אחרת, חוצים אזורים מנהליים שונים ועל כן דורשים **ראייה מערכתית-מחוזית**.
- השבילים בשטחים הפתוחים ייצרו **זיקה בין תושבי המקום** לשטחים אלו ויהפכו את החצר האחורית, שבמקרים רבים מוזנחת, **לחצר קדמית** פעילה ברוב שעות היום.
- **תשתיות - שימוש בתשתיות** קיימות ומתוכננות הן המפתח ליצירת מערכות שבילי אופניים רציפות, יעילות ומהנות. יש לנסות **לנצל תשתיות לאומיות בעלות זכויות בקרקע** לצורך שילוב שבילי אופניים לאורכן ואפשרות יצירת רצף שבילים בין השטחים הפתוחים ע"י מעברים החוצים את מסדרונות תשתית.
- **המחוז רואה חשיבות בהנגשת כל השטחים הפתוחים במחוז למערכות שבילי אופניים לצורכי יוממות ולפנאי, נופש וספורט.**

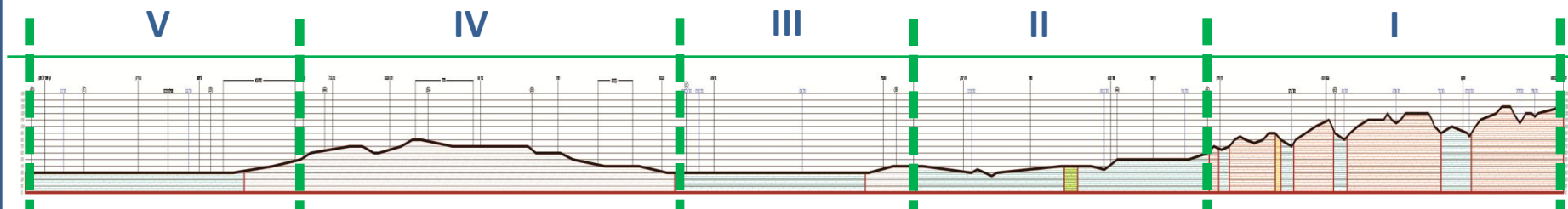
ו. רמות מנשה

ו. נחל חדרה ויובליו

ו. עמק חפר

ו. השרון המרכזי - גבעות החמרה

ו. דרום השרון

חתך לאורך תוואי רצועת המוביל - מבט מערבה, הקנ"מ האנכי מוגדל

- חוזקות
- חולשות
- הזדמנויות
- איומים

גבולות היחידה:

בצפון – ערוץ נחל שלף (יובל של נחל דליה)

בדרום – כביש 65 (כביש ואדי ערה)

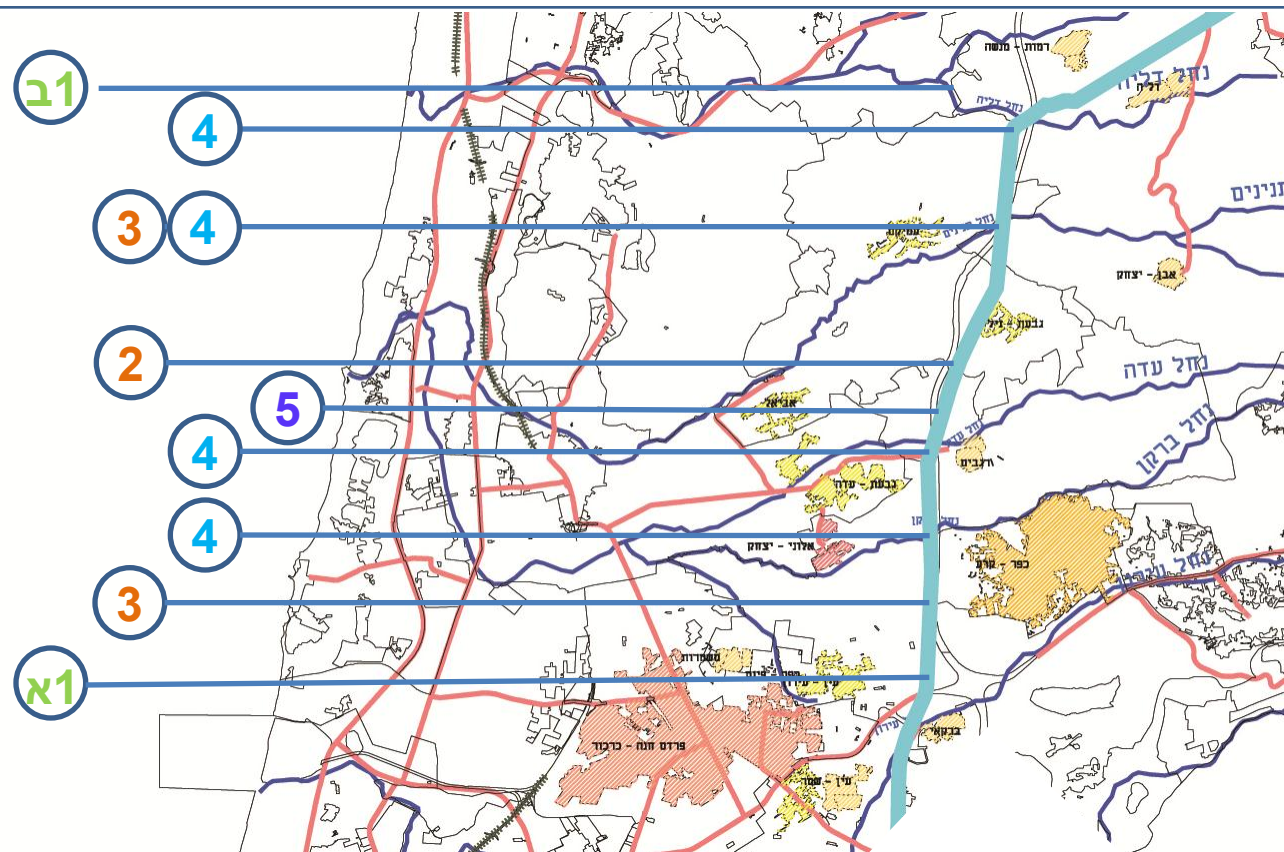
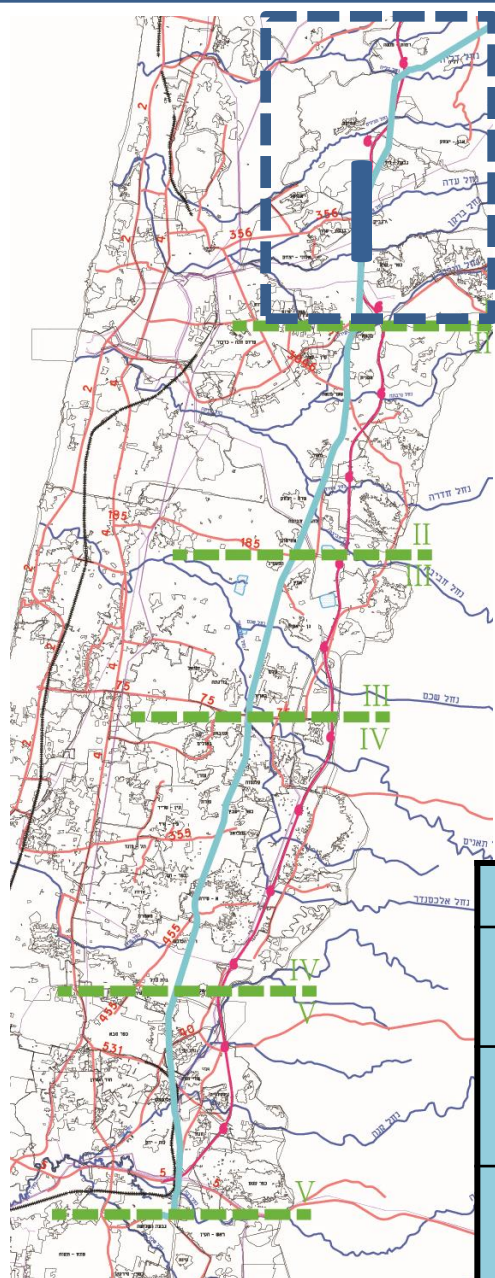
רום פני הקרקע: 60-130 מ' מעל פני הים

ליטולוגיה: קירטון וצור, אלוביום בערוצי הנחלים

יישובים בקרבת הרצועה: רמות מנשה, דליה, עמיקם, גבעת ניל"י, רגבים, גבעת עדה, כפר קרע, עין עירון

רצועת המוביל חוצה את השלוחות המערביות של רמות מנשה. השלוחות מאורכות ומתונות וביניהן מתחתרים ערוציהם המתונים של נחל דליה, נחל תנינים, נחל עדה ונחל ברקן על יובליהם. הטופוגרפיה הולכת ומתמתנת כלפי דרום והערוצים רדודים ורחבים יותר. התכסית משולבת: יערות פארק של אלוני תבור, שטחי בתות עתירי פריחה, יערות נטע אדם, שדות, כרמי זית וגפן, מטעי נשירים וצמחיית גדות לאורך ערוצי הנחלים.

1. א. שמורת עין ארובות, ב. שמורת נחל דליה, קרבה ליערות טבעיים	חוזקות	
2. תוואי רצועה ללא דרך מלווה מדרום לגבעת ניל, 3. הצטלבויות וקרבה לכביש 6	חולשות	
4. התחברויות לצירי רוחב - נחלים: אלונה, תנינים, ברקן ודליה - חיבורים למערכות נופש לאורך צירי הנחלים.	הזדמנויות	
5. יצירת נתיב תנועה מצפון לרגבים לצד הכביש הקיים	המלצות	

גבולות היחידה:

בצפון – כביש 65 (כביש ואדי ערה)

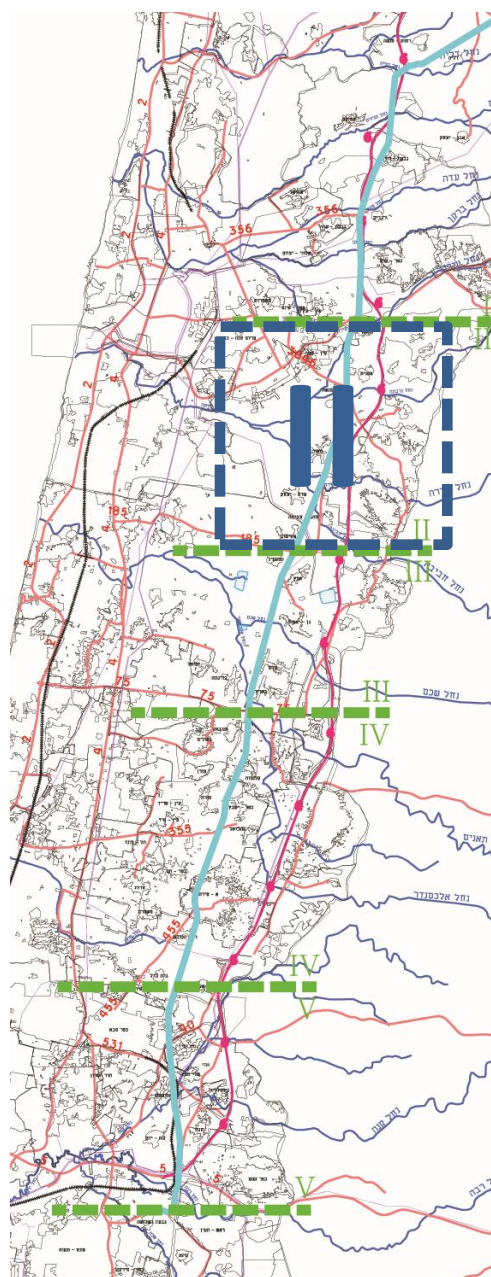
בדרום – כביש 581

רום פני הקרקע: 40-60 מ' מעל פני הים

ליטולוגיה: אלוביום (חרסיות חול וחלוקים) במרבית השטח

יישובים בקרבת הרצועה: ברקאי, מענית, עין-שמר, מאור, שדה-יצחק, להבות חביבה, אחיטוב

רצועת המוביל חוצה בקטע זה את הנחלים עירון, נרבתה, חדרה וחביבה. האזור מאופיין בטופוגרפיה מתונה. התכסית חקלאית והיא משלבת שדות נרחבים, חממות וחלקות קטנות של שדות, מטעים וכרמים של בקה אל ע רביה וג'ת.

גבולות היחידה :

בצפון – כביש 581

בדרום – כביש 57 (נתניה - טול כרם)

רום פני הקרקע: 30 מ' מעל פני הים

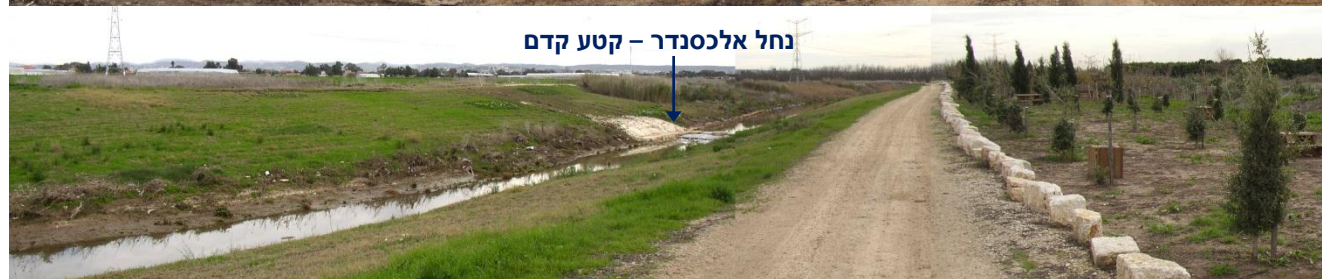
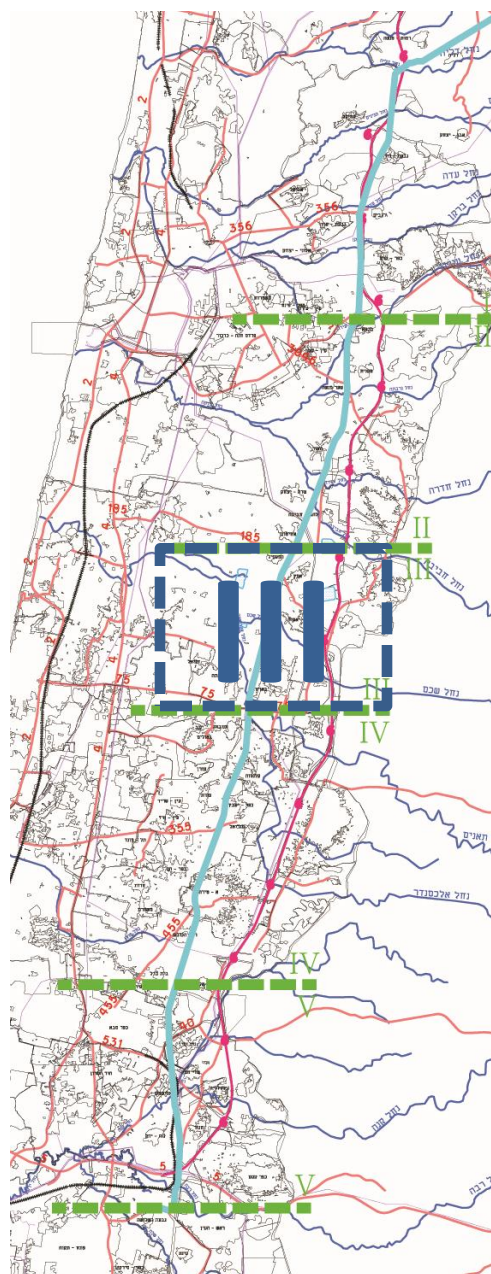
ליטולוגיה: אלוביום (חרסיות חול וחלוקים) במרבית השטח

יישובים בקרבת הרצועה: המעפיל, אמץ, גן יאשיה, עלש, בארותיים, בורגתה, חניאל

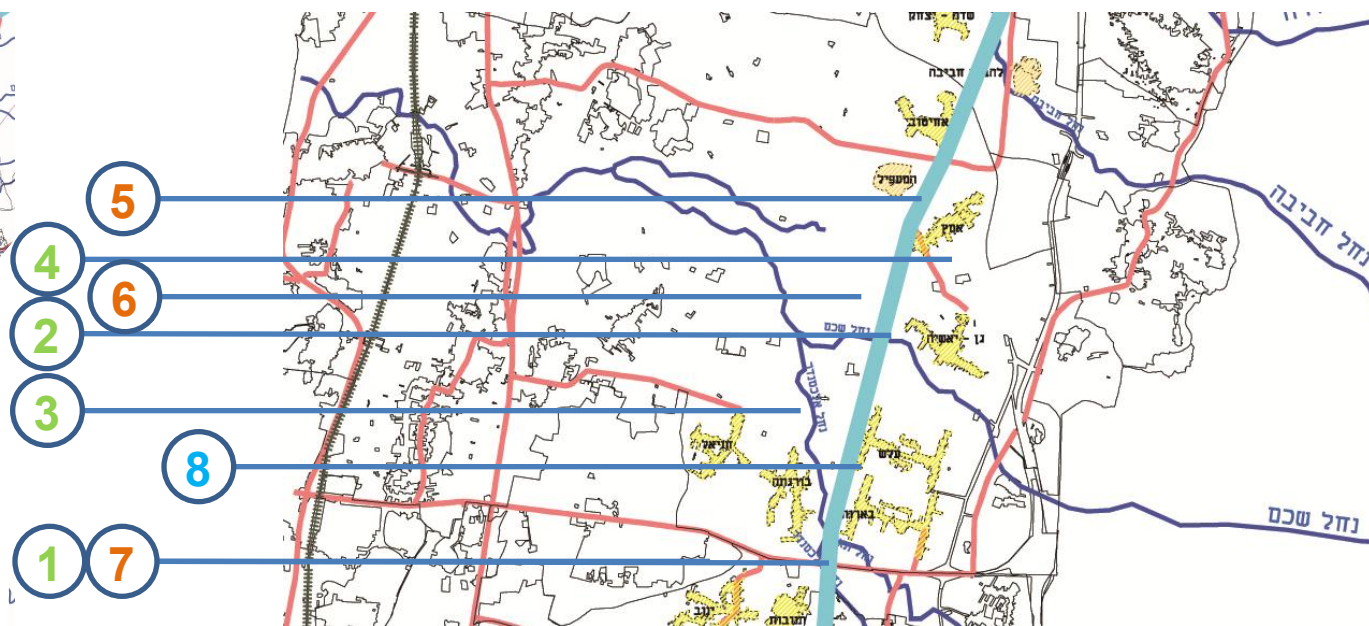
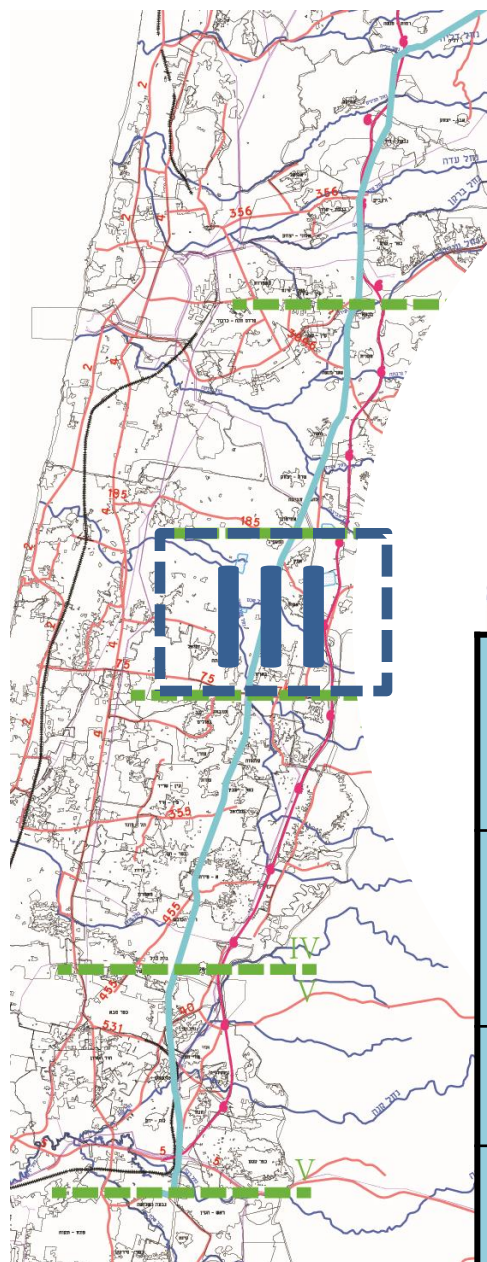
עמק חפר שוכן בחלקו הצפוני של השרון. רצועת המוביל חוצה בחלקו המזרחי של העמק, המתאפיין בטופוגרפיה מישורית ובנוף חקלאי המשלב שדות נרחבים, כמו גם שדות ומטעים קטנים יותר בחלקות לצד מושבים.

את העמק חוצה נחל אלכסנדר ורצועת המוביל חוצה שני יובלים מרכזיים המתנקזים אליו: נחל שכם ונחל תאנים.

מאגרים של מים מושבים ותפיסת מי שטפונות הממוקמים ברובם לצידי הנחל מהווים אלמנטים בולטים בנוף.

נחל אלכסנדר - קטע קדם

1. מעבר תת קרקעי מתחת לכביש 57, לצד נחל אלסנדר 2. חיבור לנחל אלכסנדר כמערכת נופש קיימת ומתפתחת, 3. קרבה למאגרי מים. 4. סמיכות לגן לאומי מבצר קקון	חוזקות	
5. דרך השירות לאורך 1.3 ק"מ מאזור המעפיל עד היישוב אומץ היא כביש. 6. מעבר לצד קו מתח גבוה 7. בעת שיטפונות לא ניתן לחצות את נחל אלכסנדר,	חולשות	
8. הזדמנות לאירוח בעולש ובארותיים.	הזדמנויות	
9. התוויית שביל נסיעה לאורך כביש המתפצל מ 581 דרומה	המלצות	

גבולות היחידה:

בצפון – כביש 57 (נתניה - טול כרם)

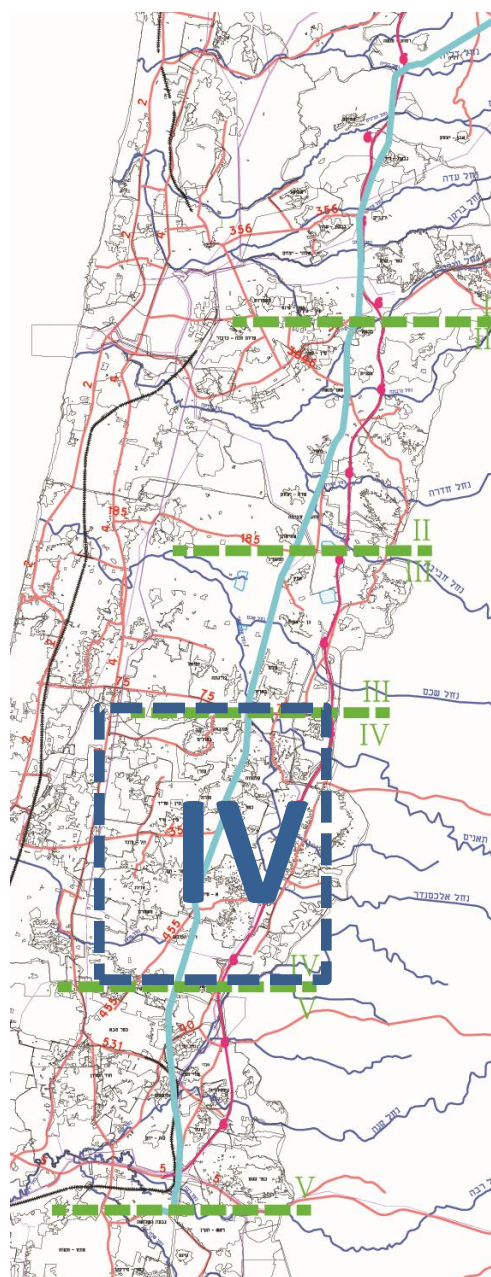
בדרום – גבול בינוי צפוני של כפר סבא

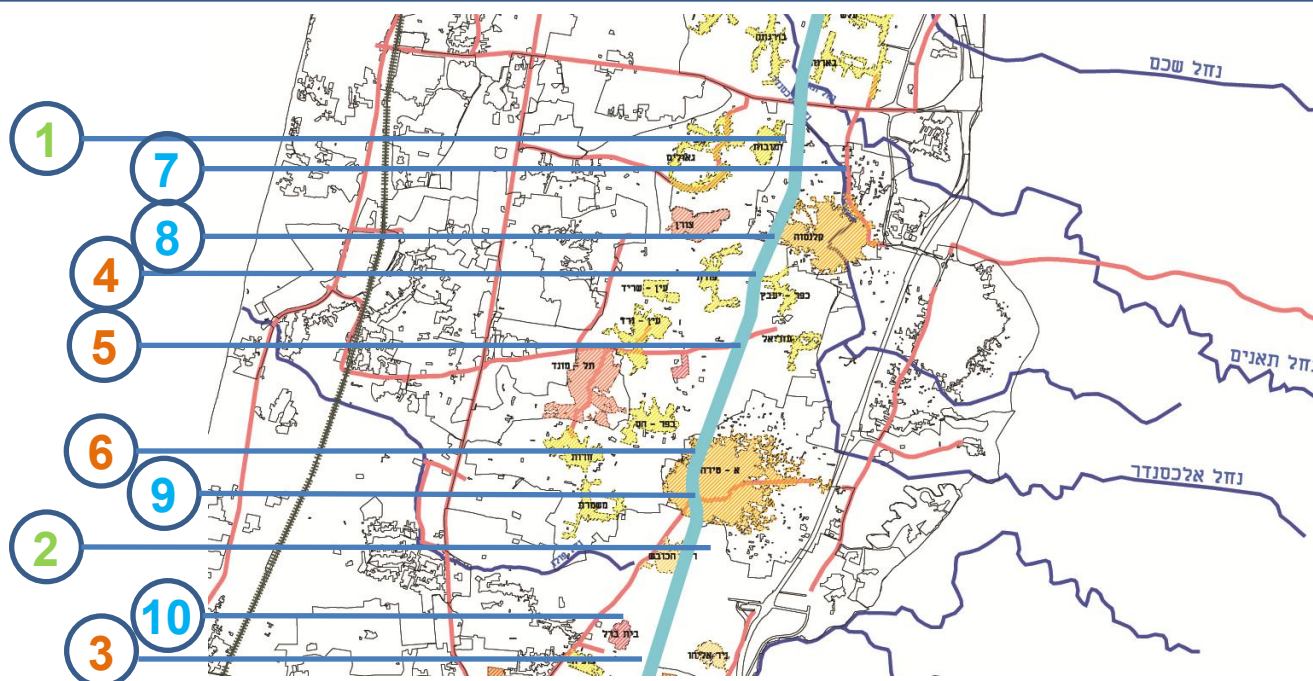
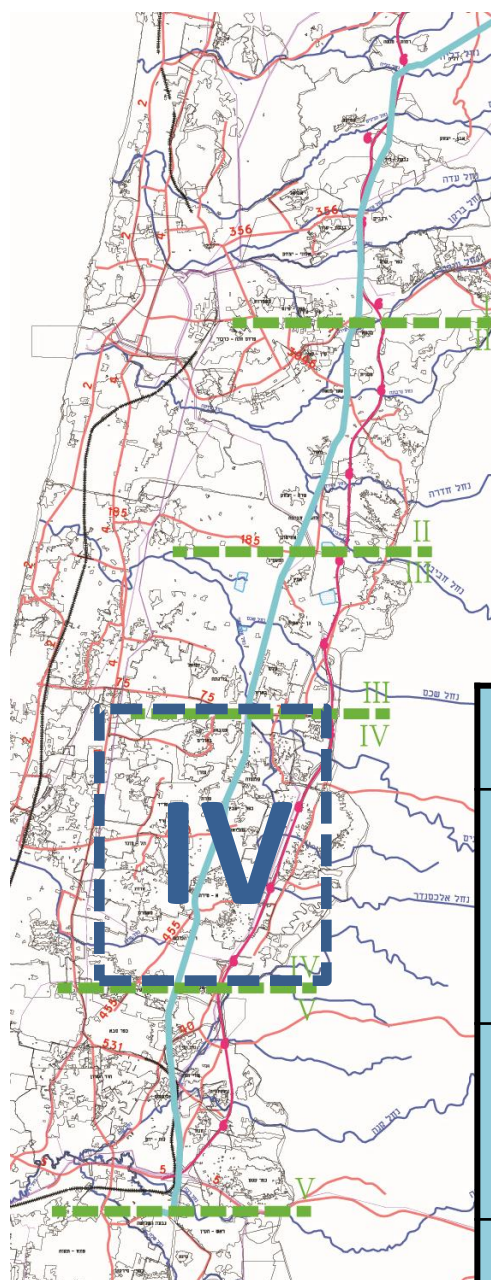
רום פני הקרקע: 30-80 מ' מעל פני הים

ליטולוגיה: חמרה

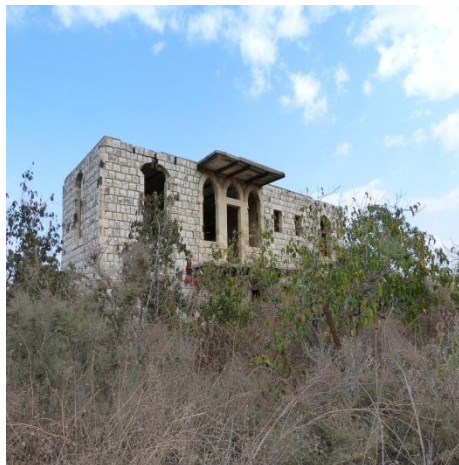
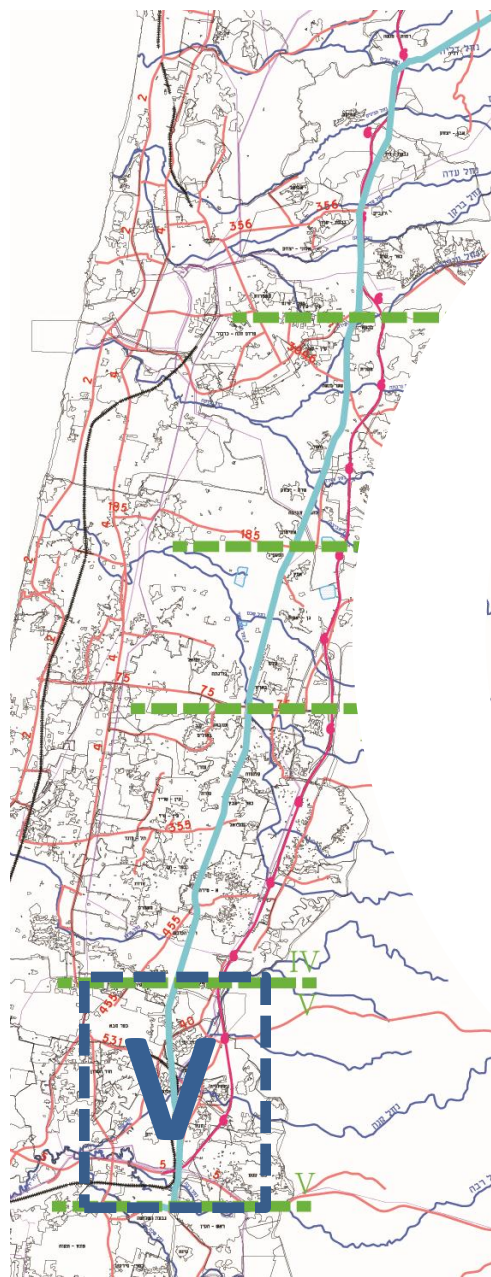
יישובים בקרבת הרצועה: תנובות, ינוב, גאולים, **קלנסוה**, צורן, כפר יעבץ, פורת, עזריאל, כפר הס, **טירה**, רמת הכובש, ניר אליהו, צופית, כ"ס – שיכון קפלן.

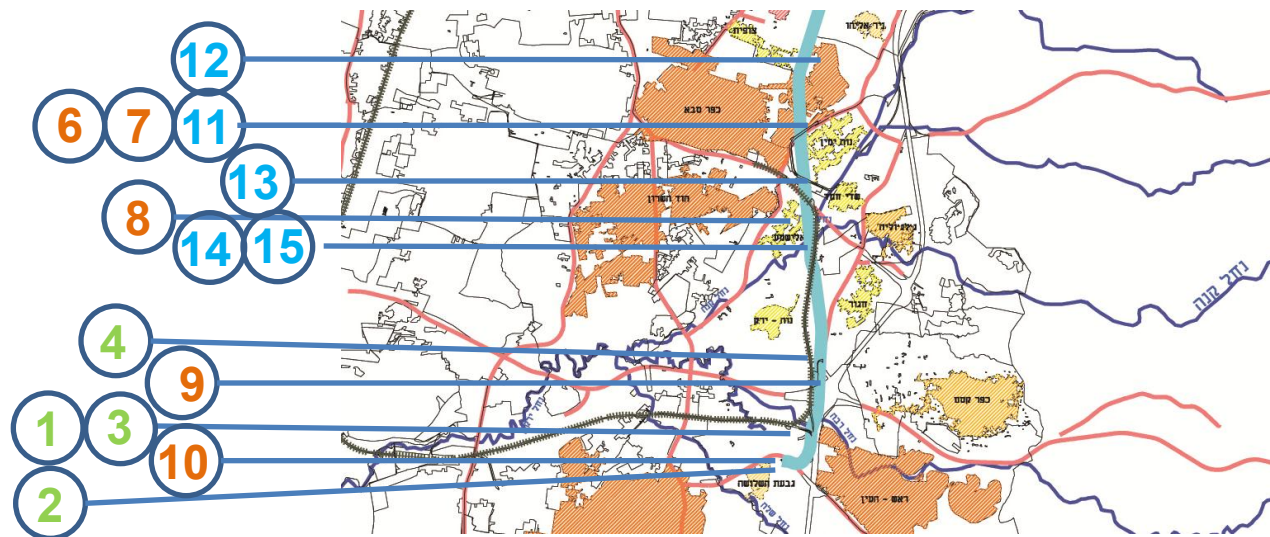
רצועת המוביל חוצה את אזור גבעות החמרה המתאפיין בטופוגרפיה גבעית מתונה ובנוף חקלאי של פרדסים ושדות חקלאיים. בתחום חטיבה זו חוצה הרצועה בשולי העיר קלנסוה ובתחומי העיר טירה.

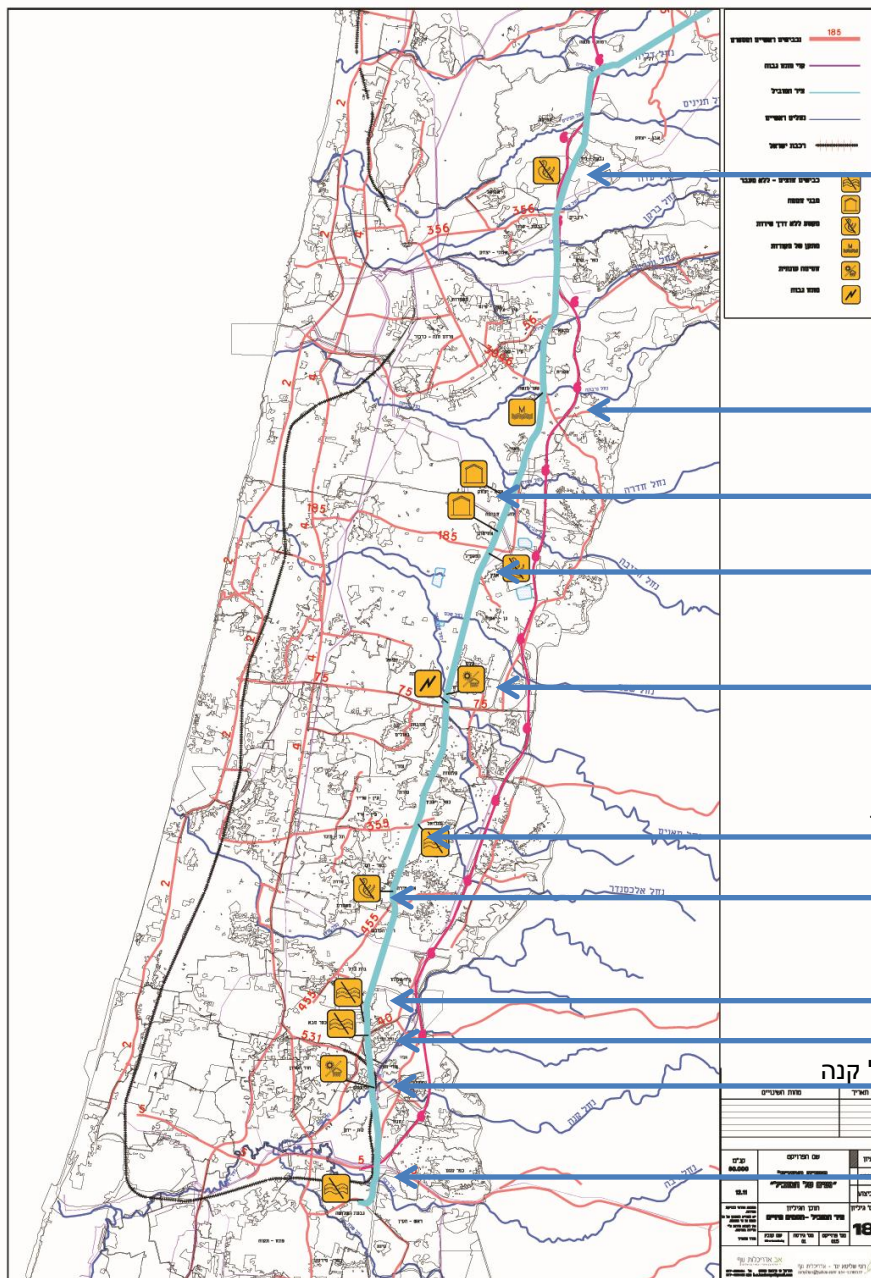

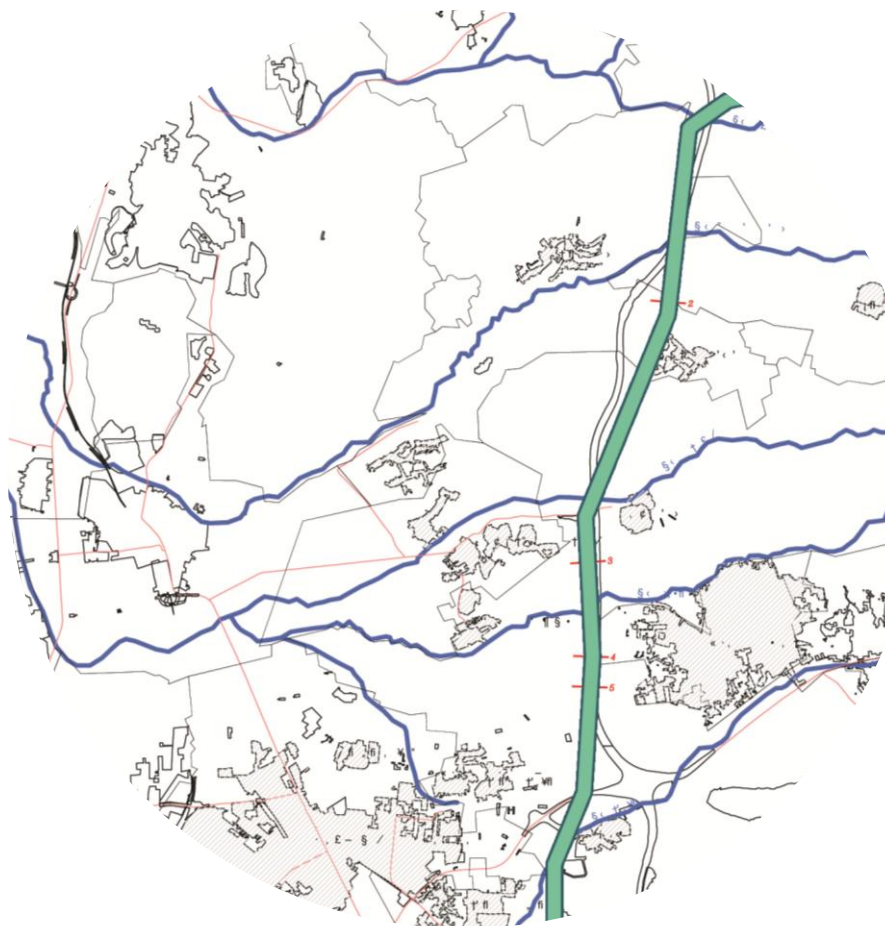
1. סמיכות לתל שבח (ליד תנובות): תצפית יפה מזרחה ופריחת כלניות 2. סמיכות לחורשת העירקים (ליד רמת הכובש)	חוזקות	
3. חצית כביש בית ברל ניר אליהו 4. מעבר ליד כפר יעבץ ופורת - יישובים דתיים 5. חצית כביש 355 6. חצית העיר טירה והשימושים הקיימים על הרצועה, הרצועה היא דרך הגישה לבתים.	חולשות	
7. מרכז טיהור שפכים מצפון לקלנסואה - הזדמנות להסברה 8. הזדמנות לשצ"פ עבור העיר קלנסואה - מרחב פעילות פנאי ונופש 9. הזדמנות לשצ"פ עירוני עבור טירה 10. קרבה למוסד חינוכי בית ברל	הזדמנויות	
	המלצות	

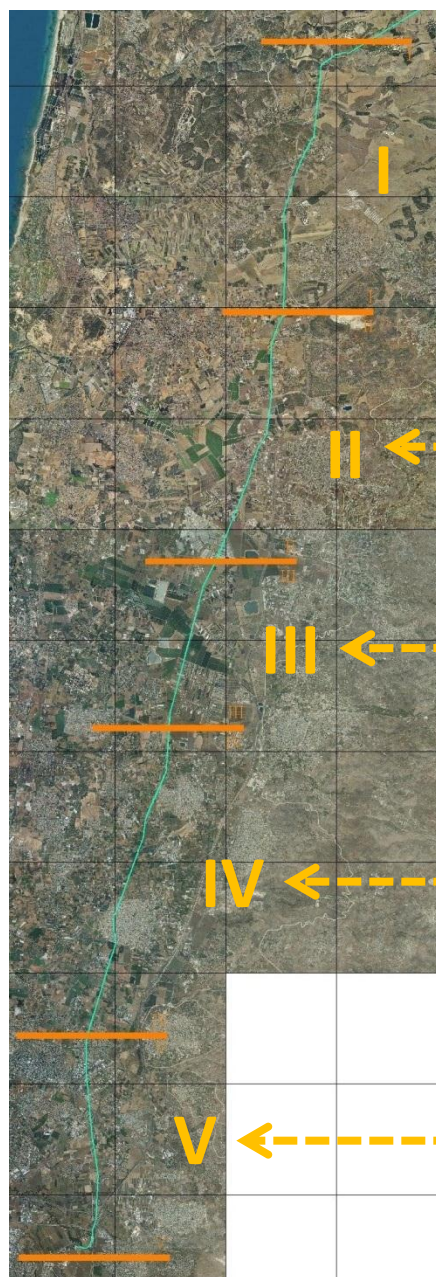
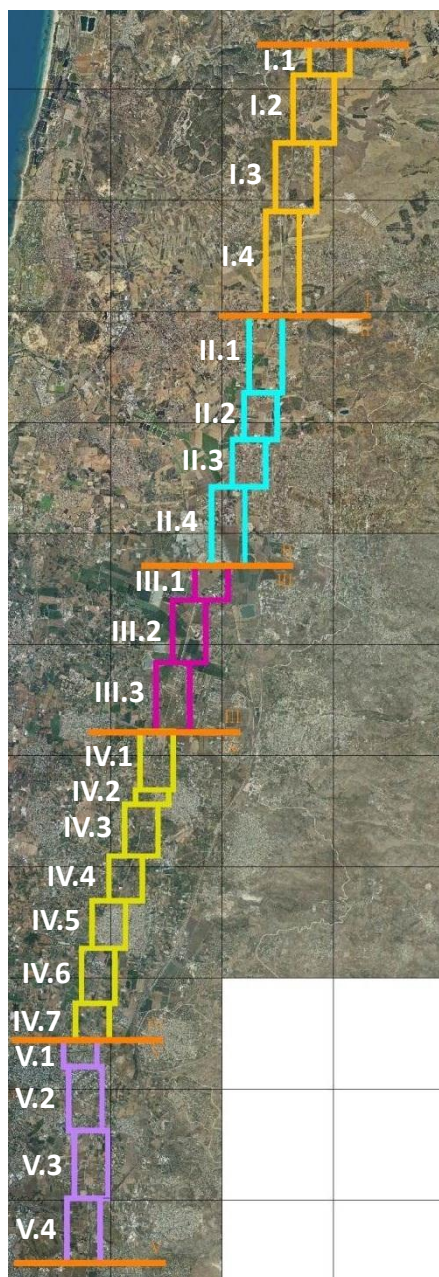

	חזקות	1. הצטלבות עם שביל ישראל באזור הירקון 2. מרכז מבקרים של מקורות 3. סמיכות לגן לאומי ירקון 4. סמיכות לתחנת רכבת ראש העין
	חולשות	5. חציית כבישים עירוניים בתחום כפר סבא 6. ציר המוביל משמש כמגרש חניה באזור התעשייה כפר סבא 7. הכביש הדרומי בכפר סבא, כביש 55, לא עביר 8. אלישמע - סמיכות לבתי יישוב 9. מחלף קסם ומערך התשתיות סביבו לא עביר 10. חצית כביש 483 בדרום הרצועה
	הזדמנויות	11. הפיכת מגרש החניה באזור התעשייה לפארק 12. פתיחה לחווה החקלאית של כפר סבא. 13. הזדמנות לפארק באזור התעשייה הדרומי, נגישות לא ברכב ממנוע 14. נחל קנה - שימור גשר הרכבת הישן 15. חיבור לנחל קנה ולירקון

ו. רמות מנשה

ו. נחל חדרה ויובליו

ו. עמק חפר

ו. השרון המרכזי - גבעות החמרה

ו. דרום השרון

הערכת ערכיות יחידות הנוף לאור שישה קריטריונים:

1. **גיוון נופי:** מגוון צורות התבליט והתכסית + מרכיבים נופיים מיוחדים
2. **רציפות:** מידת רציפותה ועבירותה של הרצועה, קיומה/אי קיומה של דרך שרות
3. **תשתיות ומפגעים:** קיומם/אי קיומם של תשתיות ומפגעים בתחום הרצועה ובקרבתה
4. **הרמוניה עם תאי שטח סמוכים:** מידת השתלבותה של רצועת המוביל והתכסית בתחומה עם זו של תאי שטח סמוכים
5. **איכות תצפית:** איכות התצפית מן הרצועה אל הסביבה הקרובה והרחוקה
6. **זמינות למשתמשים:** מידת הסמיכות והנגישות ליישובים (התייחסות לגודל היישובים – גודל האוכלוסיה), חיבור למערכות נופש קיימות

תוצאות ההערכה של כל קריטריון מוצגות בסולם בן חמש דרגות:

1- ערכיות נמוכה, 2- ערכיות בינונית, 3- ערכיות גבוהה, 4- ערכיות גבוהה מאוד, 5- ערכיות גבוהה ביותר

ההערכה המשוכללת של ששת הקריטריונים יחדיו מוצגת בסולם בן חמש דרגות. כל ערך במדרג הוא עבור

טווח ערכים: 1 (1-1.6) - ערכיות נמוכה, 2 (1.6-2.2) - ערכיות בינונית, 3 (2.2-2.8) - ערכיות גבוהה, 4 (2.8-3.4) - ערכיות גבוהה מאוד, 5 (3.4-4) - ערכיות גבוהה ביותר

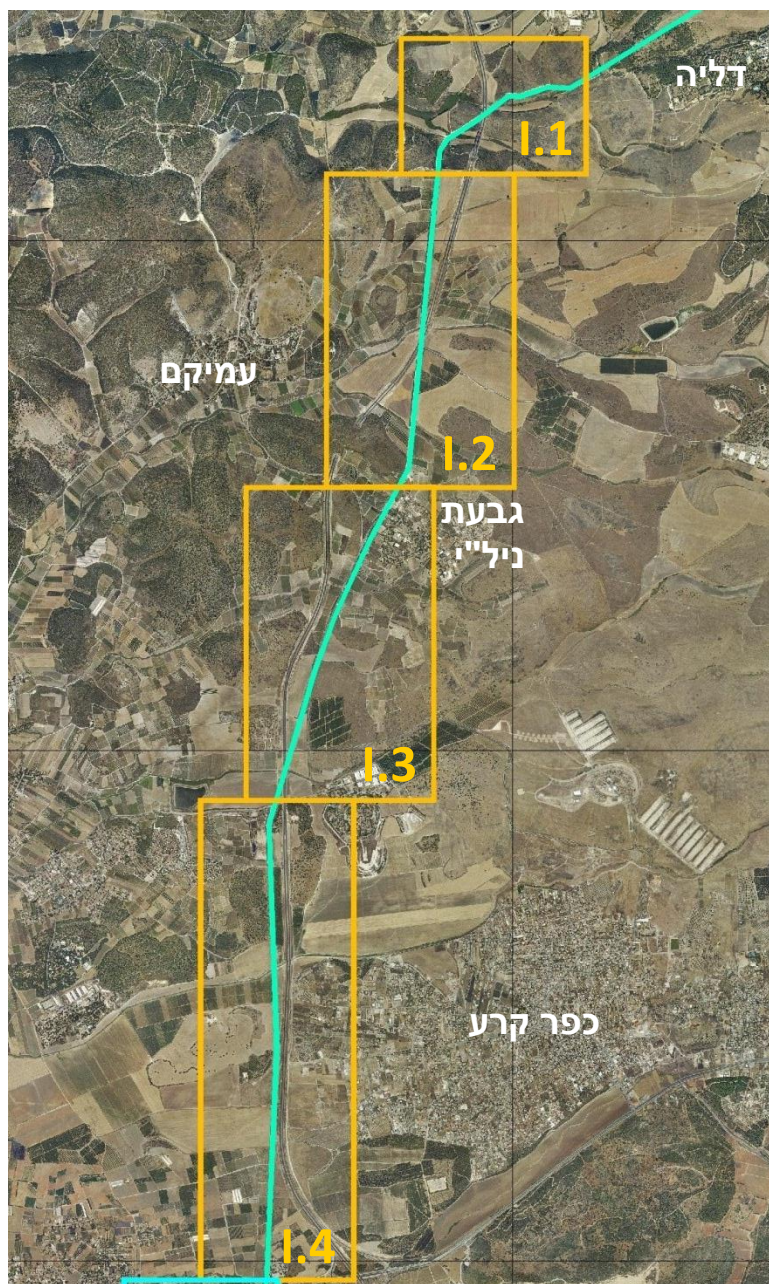
יחידות הנוף:

יחידה 1.1- נחל שלף וערוץ נחל דליה

יחידה 1.2- עמק נחל תנינים

יחידה 1.3- גבעת נילי ונחל עדה

יחידה 1.4- רגבים – צומת משמר הגבול

חטיבת נוף א	I.1	I.2	I.3	I.4
1. גיוון נופי	4	5	3	5
2. רציפות	4	4	2	5
3. תשתיות ומפגעים	3	3	2	2
4. הרמוניה עם תאי שטח סמוכים	4	2	3	3
5. איכות תצפית	2	5	2	4
6. זמינות למשתמשים	2	3	3	4
סה"כ:	19	22	15	23
ממוצע:	3.2	3.7	2.5	3.8
ערכיות:	4	5	3	5

5 – ערכיות גבוהה ביותר

4 – ערכיות גבוהה מאוד

3 – ערכיות גבוהה

2 – ערכיות בינונית

1 – ערכיות בינונית

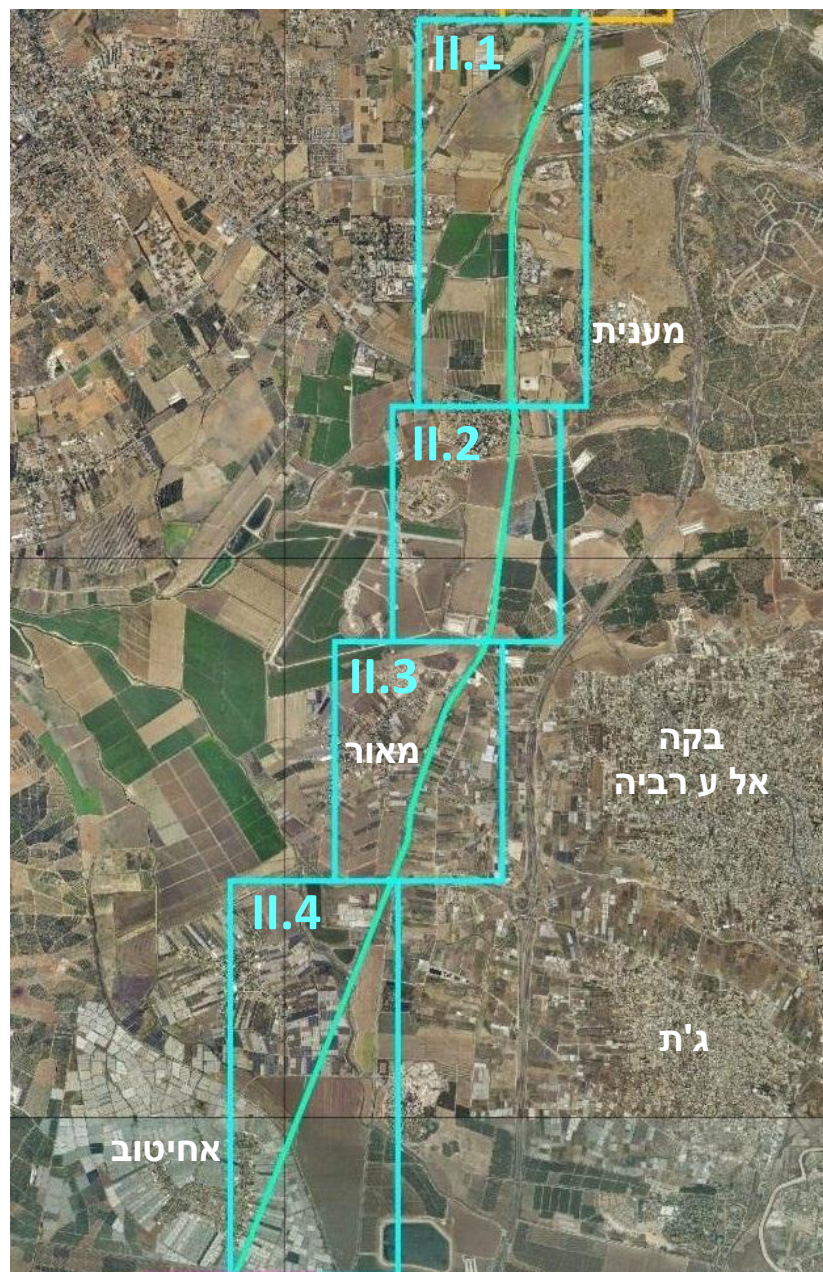
יחידות הנוף:

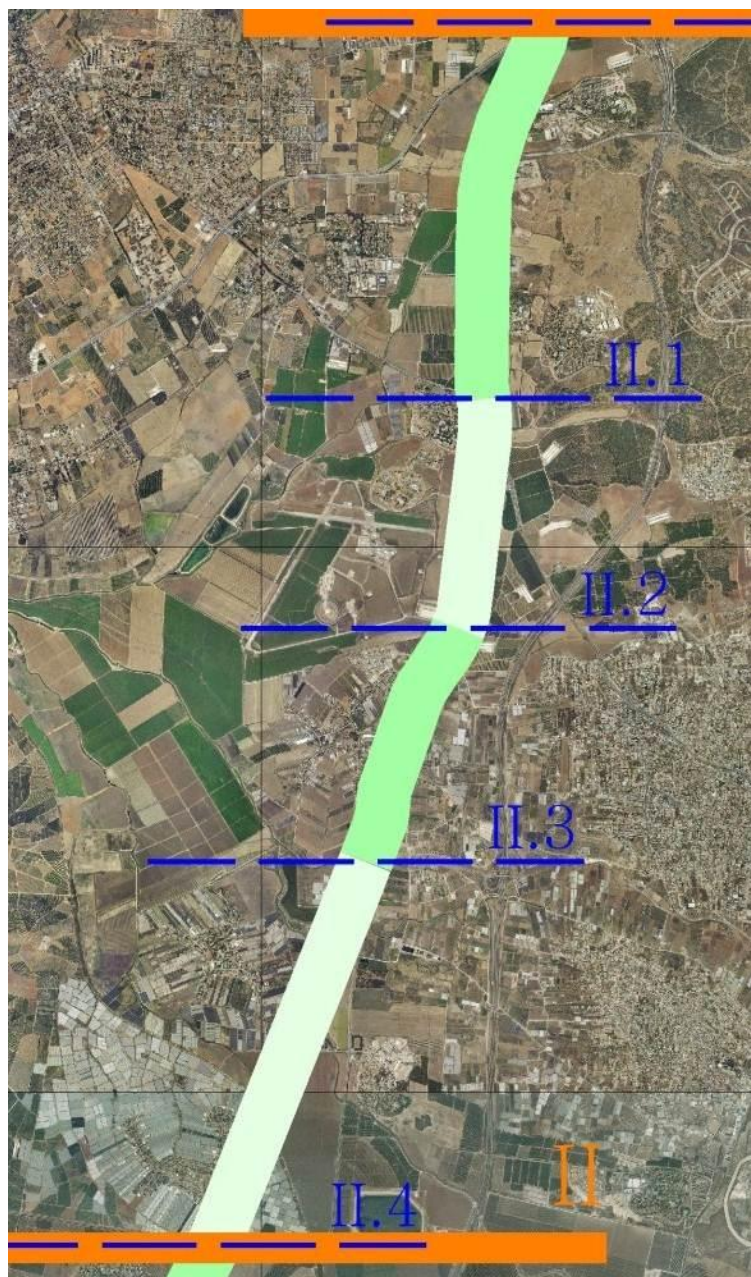
יחידה ו.1- צומת משמר הגבול – שער מנשה

יחידה ו.2- שער מנשה – שמורת גבעת הכלניות

יחידה ו.3- חלקות בקה אל ע רביה ממזרח למאור

יחידה ו.4- שדה יצחק - אחיטוב

חטיבת נוף ו	II.1	II.2	II.3	II.4
1. גיוון נופי	2	2	2	1
2. רציפות	2	1	2	1
3. תשתיות ומפגעים	1	1	1	1
4. הרמוניה עם תאי שטח סמוכים	2	2	2	1
5. איכות תצפית	2	2	2	2
6. זמינות למשתמשים	3	1	1	1
סה"כ:	12	9	10	7
ממוצע:	2	1.5	1.7	1.2
ערכיות:	2	1	2	1

5 – ערכיות גבוהה ביותר

4 – ערכיות גבוהה מאוד

3 – ערכיות גבוהה

2 – ערכיות בינונית

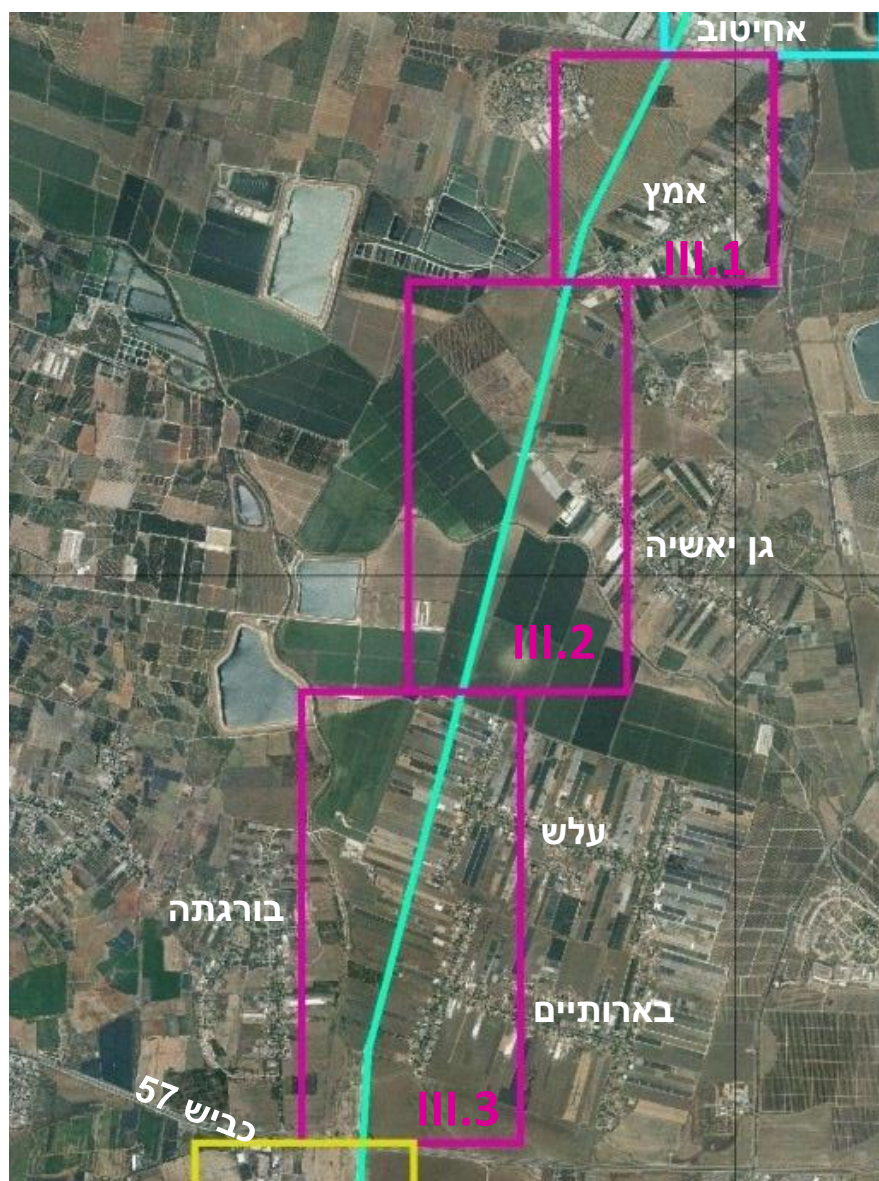
1 – ערכיות בינונית

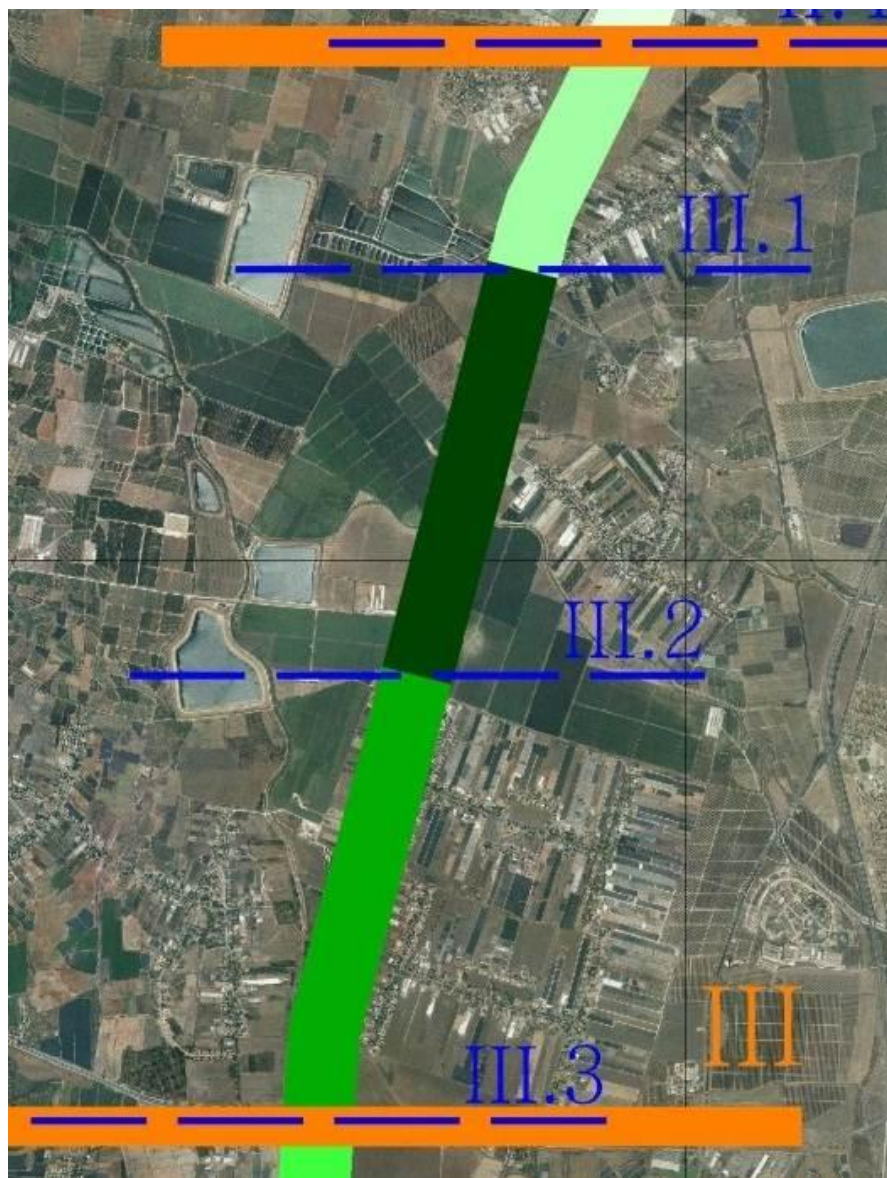
יחידות הנוף:

יחידה ווו.1- אחיטוב- כביש גישה לאמץ

יחידה ווו.2- אמץ – עלש

יחידה ווו.3- עלש – כביש 57 (נתניה – טול כרם)

III.3	III.2	III.1	חטיבת נוף III
3	2	1	1. גיוון נופי
4	5	2	2. רציפות
4	4	3	3. תשתיות ומפגעים
3	5	1	4. הרמוניה עם תאי שטח סמוכים
3	5	2	5. איכות תצפית
3	3	2	6. זמינות למשתמשים
20	24	11	סה"כ:
3.3	4	1.8	ממוצע:
4	5	2	ערכיות:

5 – ערכיות גבוהה ביותר

4 – ערכיות גבוהה מאוד

3 – ערכיות גבוהה

2 – ערכיות בינונית

1 – ערכיות בינונית

יחידות הנוף:

יחידה IV.1- כביש 57 – פאתי קלנסוה

יחידה IV.2- קלנסוה

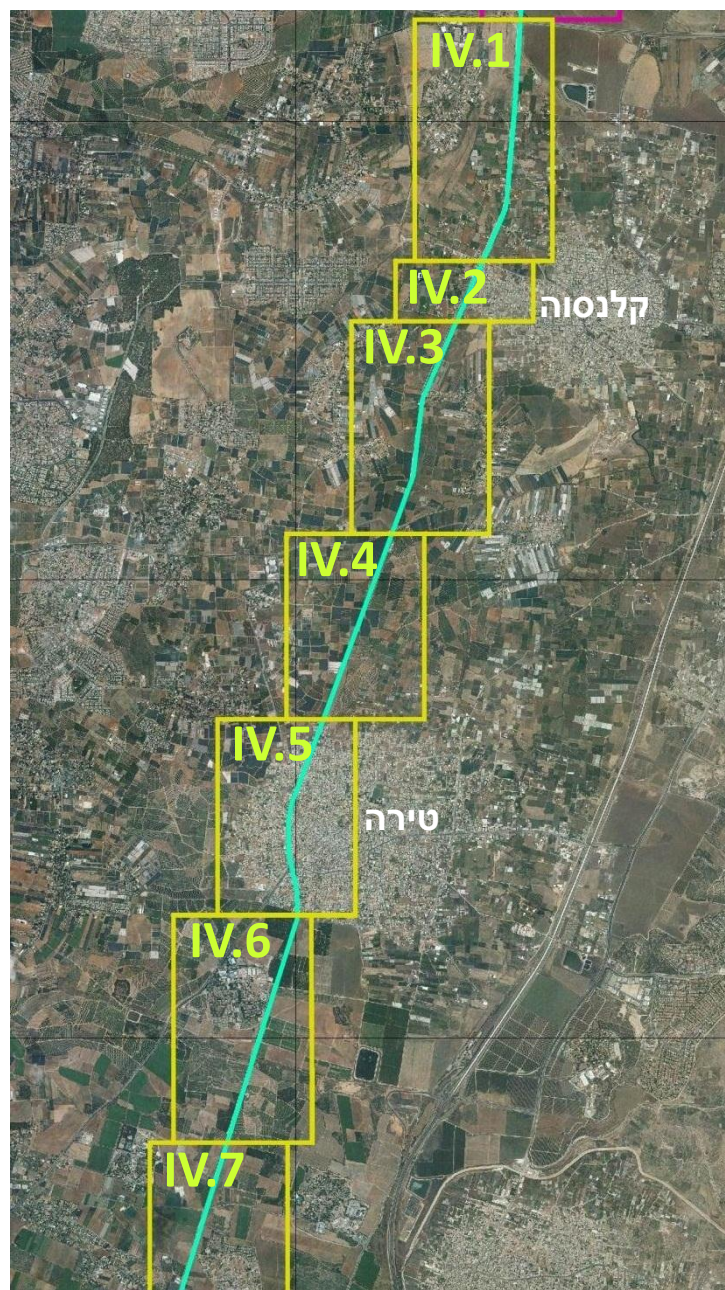
יחידה IV.3- קלנסוה – כביש 553 (צומת דרור-כפר יעבץ)

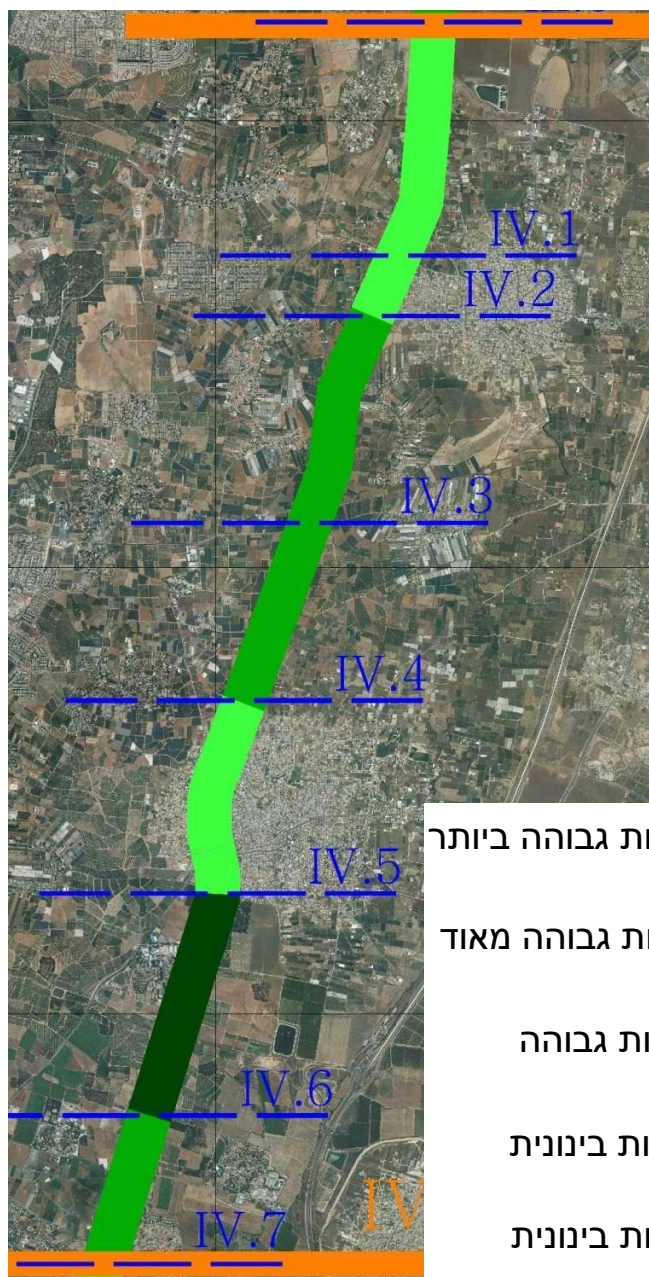
יחידה IV.4- כביש 553 – פאתי טירה

יחידה IV.5- טירה

יחידה IV.6- טירה – גבול פרדסים דרומי

יחידה IV.7- שדות בפאתי כפר סבא

5 – ערכיות גבוהה ביותר

4 – ערכיות גבוהה מאוד

3 – ערכיות גבוהה

2 – ערכיות בינונית

1 – ערכיות בינונית

חטיבת נוף IV	IV.1	IV.2	IV.3	IV.4
1. גיוון נופי	2	2	3	3
2. רציפות	4	4	4	5
3. תשתיות ומפגעים	2	3	4	4
4. הרמוניה עם תאי שטח סמוכים	3	2	3	2
5. איכות תצפית	2	1	3	1
6. זמינות למשתמשים	3	4	3	4
סה"כ:	16	16	20	19
ממוצע:	2.7	2.7	3.3	3.2
ערכיות:	3	3	4	4

חטיבת נוף IV	IV.5	IV.6	IV.7
1. גיוון נופי	1	4	2
2. רציפות	4	5	2
3. תשתיות ומפגעים	3	4	3
4. הרמוניה עם תאי שטח סמוכים	1	2	4
5. איכות תצפית	1	2	2
6. זמינות למשתמשים	5	4	4
סה"כ:	15	21	17
ממוצע:	2.5	3.5	2.8
ערכיות:	3	5	4

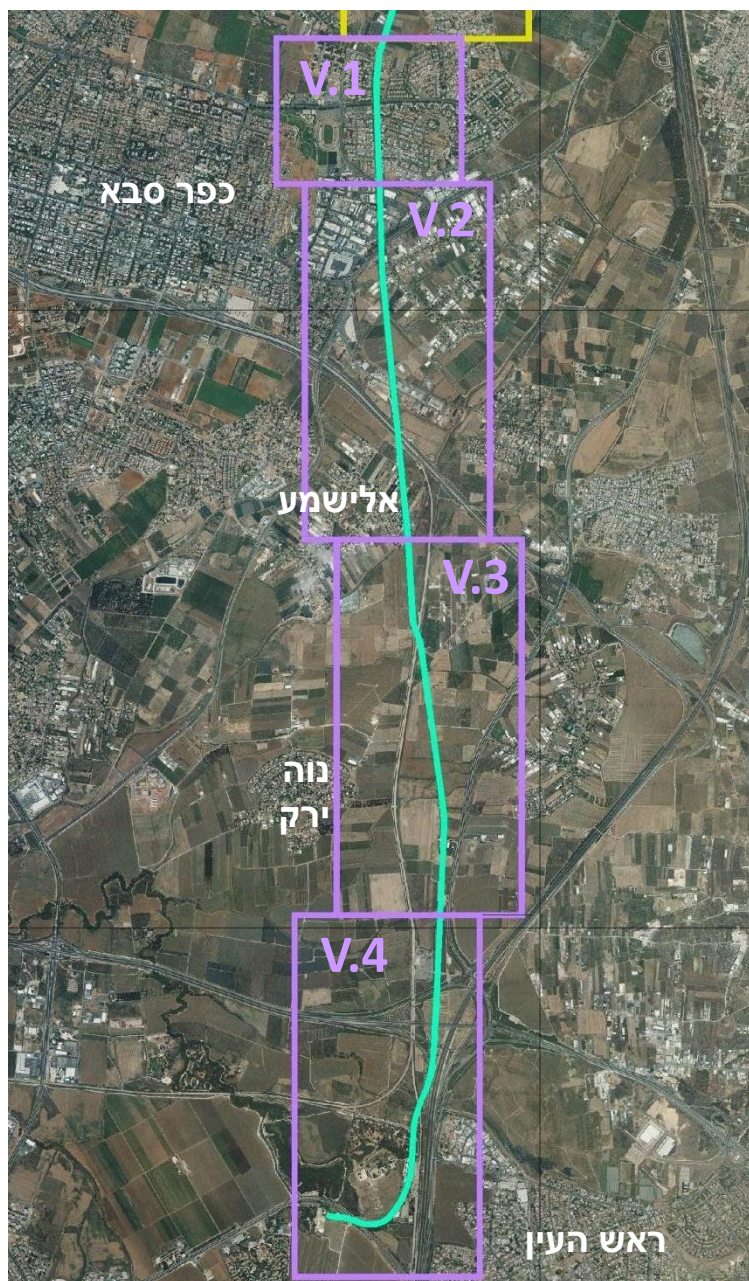
יחידות הנוף:

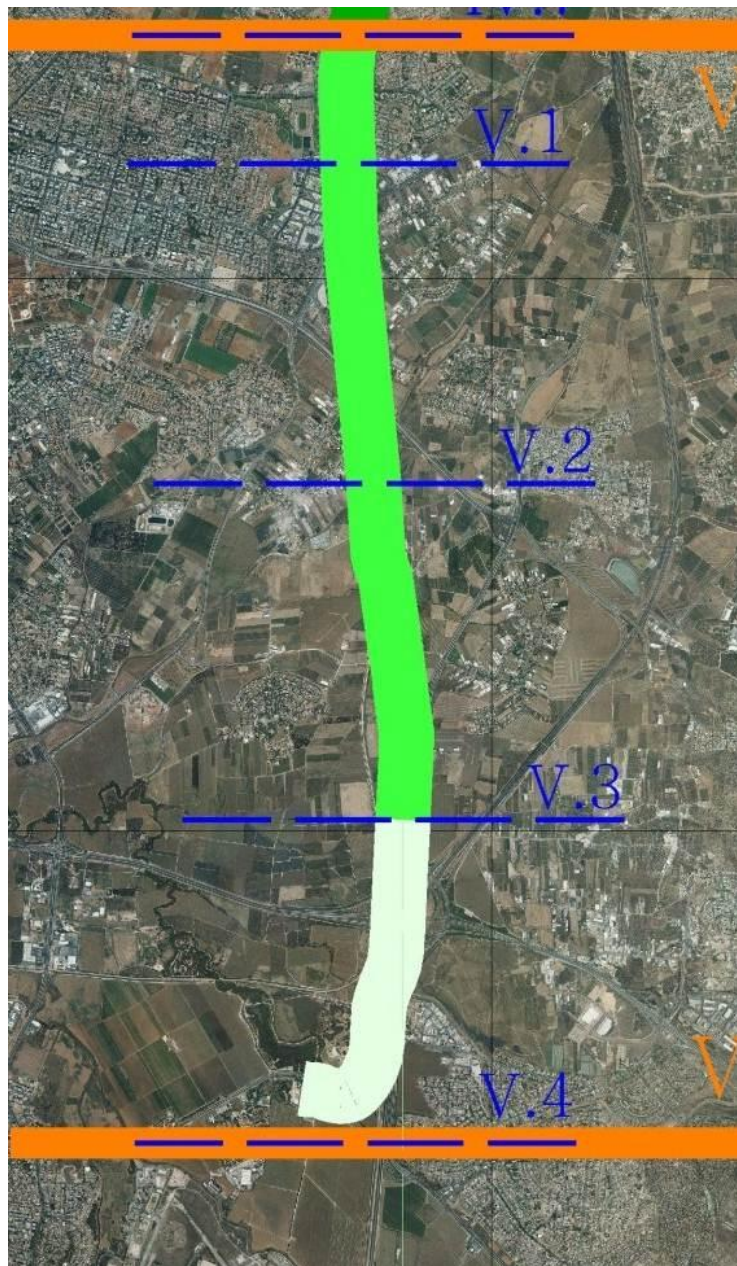
יחידה V.1 - כפר סבא, שכונות מגורים

יחידה V.2 - כפר סבא, אזור תעשייה - אלישמע

יחידה V.3 - אלישמע – מחלף קסם

יחידה V.4 - מחלף קסם – תחנת זאב, ראש העין

V.4	V.3	V.2	V.1	חטיבת נוף V
2	2	2	1	1. גיוון נופי
1	4	2	4	2. רציפות
1	2	2	3	3. תשתיות ומפגעים
1	3	2	1	4. הרמוניה עם תאי שטח סמוכים
1	3	2	1	5. איכות תצפית
1	2	4	5	6. זמינות למשתמשים
7	16	14	15	סה"כ:
1.2	2.7	2.3	2.5	ממוצע:
1	3	3	3	ערכיות:

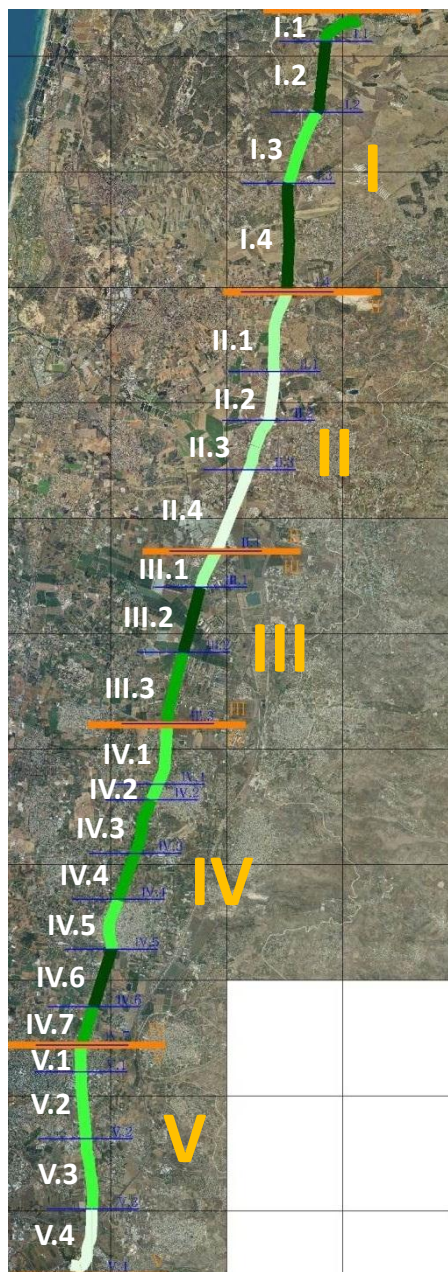
5 – ערכיות גבוהה ביותר

4 – ערכיות גבוהה מאוד

3 – ערכיות גבוהה

2 – ערכיות בינונית

1 – ערכיות בינונית

5 – ערכיות גבוהה ביותר

4 – ערכיות גבוהה מאוד

3 – ערכיות גבוהה

2 – ערכיות בינונית

1 – ערכיות בינונית

ערכיות	יחידות נוף	חטיבות נוף
4	I.1	I. רמות מנשה
5	I.2	
3	I.3	
5	I.4	
2	II.1	II. חוצה נחל חדרה ויובליו
1	II.2	
2	II.3	
1	II.4	
2	III.1	III. עמק חפר
5	III.2	
4	III.3	
3	IV.1	IV. מזרח השרון – גבעות החמרה
3	IV.2	
4	IV.3	
4	IV.4	
3	IV.5	
5	IV.6	
4	IV.7	
3	V.1	V. דרום השרון
3	V.2	
3	V.3	
1	V.4	

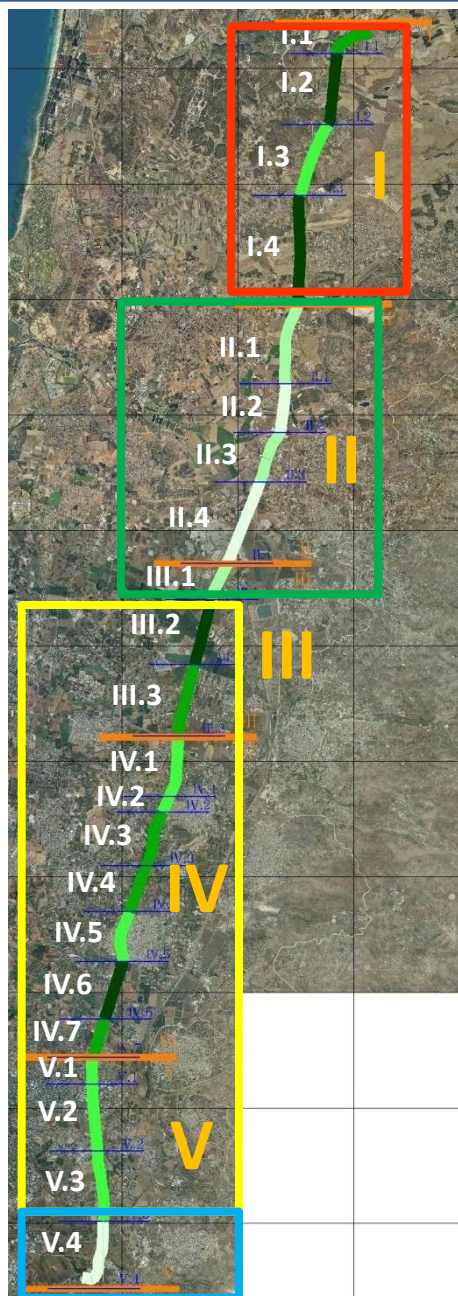
ממפת הערכיות של יחידות הנוף לאורך רצועת המוביל המסכמת את תהליך הסקר, הניתוח וההערכה ניתן לזהות את הדברים הבאים:

תוואי הרצועה שבין היחידות III.2-V.3, שאורכו כ- 28 ק"מ, הינו המקטע הערכי (ערכיות גבוהה-גבוהה ביותר) הרציף הארוך ביותר. ערכיותו הגבוהה נובעת מרציפות התוואי (המלווה לכל אורכו בדרך שרות של מקורות) ומהקרבה למרכזי אוכלוסיה גדולים המאפשרת זמינות למגוון משתמשים. מקטע זה נמצא במרכז הארץ, הוא חוצה בתחומן של שלוש ערים: קלנסווה, טירה וכפר סבא ובקרבה ליישובים כפריים. הנוף החקלאי האופייני לאורכו הוא נוף שדות ופרדסים. ניתוח הערכיות מציף את הפוטנציאל הגבוה הטמון בקטע רצועה זה למרות המפגעים וההזנחה המאפיינים כיום מקטעים רבים לאורכו.

תוואי הרצועה במקטע I (יחידות I.1-I.4) החוצה ברמות מנשה ואורכו כ- 13 ק"מ, מהווה מקטע ערכי רציף נוסף. ערכיותו הגבוהה נובעת מהגיוון הנופי הרב הקיים בו ומרציפותו הגבוהה. התבליט המאופיין בשלוחות ועמקי נחלים הוא המשמעותי ביותר לאורך תוואי הרצועה וגם התכסית המשלבת נוף טבעי של יער אלונים תבור, יערות נטע אדם, וחקלאות כרמי ענבים, מטעי נשירים ושדות מגוונת ביותר. אזור זה מהווה כבר היום אבן שואבת עבור רוכבי אופניים והרצועה מהווה כבר היום חלק ממערך שבילי האופניים באזור.

תוואי הרצועה במקטע II (יחידות II.1-II.4) החוצה את נחל חדרה ויובליו הינו מקטע בעל ערכיות נמוכה בעיקר על רקע היעדר הרציפות לאורכו (מבני חממות, הצטלבות עם כבישים והיעדר דרך שרות). מקטע זה הנמצא בין מקטע רמות מנשה (I) הערכי מצפון לבין המקטע הערכי הארוך ביותר מדרום, מהווה חוליה משמעותית ביותר ליצירת הרצף הכולל. לכן, אנו מציעים לבחון אפשרויות התוויה חלופיות, שאינן צמודות רצועה במקומות הקריטיים על מנת לאפשר רציפות מיטבית בקנ"מ ארצי בין כל חלקי הפארק.

תוואי הרצועה ביחידה V.4 כולא ברובו בתחום מחלף קסם. יחידה זו מהווה אומנם עוגן תמטי חשוב לאורך הרצועה (תחנת זאב בראש העין – הקצה הדרומי של המוביל הארצי) אך היא בעייתית ביותר מבחינת הרציפות. אי לכך אנו מציעים לראות בתחנת הרכבת החדשה של ראש העין כשער הכניסה הדרומי לפארק המוביל. אנו רואים חשיבות בחיבור של פארק המוביל לנחל הירקון, גן לאומי ירקון ושביל ישראל ואנו מציעים שקישור זה יעשה באמצעות שביל שאינו צמוד רצועה.

* באדיבות הארכיון לתיעוד ולשימור מורשת מקורות

תודה

